

Skatteförfarande och folkbokföring

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkanden om skatteförfarande och folkbokföring.

I motionerna om skatteförfarande finns ett flertal förslag om att synliggöra skatter och avgifter. Andra förslag gäller F-skatt och anmälningsplikt för utländska företag, Ung Företagsamhet, beloppsgränsen för beskattning och kontrolluppgifter och deklarationsfrågor, bl.a. frågan om tyst godkännande av deklARATION och frågan om möjlighet till frivillig inbetalning av skatt.

Ytterligare förslag gäller skatte- och avgiftskontroll. De handlar bl.a. om en nationell handlingsplan mot skattefusk, svartjobb och social dumpning samt om förstärkta insatser mot skattefusk. En rad förslag gäller reglerna om certifierade kassaregister, personalliggare och personligt betalningsansvar för ett bolags företrädare.

Utskottet behandlar vidare förslag som rör reglerna om anstånd med att betala skatt, ersättning för kostnader i skattemål, minskad skatteadministration för företag, skatteavtal, skatteflyktslagen och betalning av skatt vid delårsboende.

Motionerna om folkbokföring gäller felaktiga folkbokföringar, falska adressändringar och adressändring vid utlandsflytt, barn som tillbringar lika mycket tid på två adresser, kvarskrivning vid flytt till äldreboende, könsneutrala personnummer, en översyn av systemet med samordningsnummer, nationella id-kort och skydd för våldsutsattas personuppgifter.

Utskottet avstyrker motionerna.

I betänkandet finns 26 reservationer (M, SD, C, V, L, KD).

Behandlade förslag

Cirka 130 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2016/17.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	9
Utskottets överväganden	10
Synliga skatter och avgifter	10
Information om och synliggörande av skatter	14
Minskad skatteadministration	15
Skatte- och avgiftskontroll	16
Deklarationen	20
Skattekonton	22
Månadsuppgift	23
Frivillig inbetalning av skatt	25
F-skatt och näringsverksamhet	26
Ung Företagsamhet	33
Egenanställningsföretag	34
Personligt betalningsansvar	34
Certifierade kassaregister	36
Personalliggare	40
Anstånd	42
Ersättning för kostnader i skattemål	43
Det nordiska skatteavtalet	44
Skatteflykt	46
Betalning av skatt vid delårsboende	49
Folkbokföring på rätt adress	50
Folkbokföring vid särskilt boende	50
Folkbokföring av barn på två adresser	51
Personnummer och samordningsnummer	53
Skydd för folkbokföringsuppgifter	57
Permanent skyddad identitet	60
Id-kort	61
Preskriptionstid	62
Reservationer	64
1. Synliga skatter och avgifter, punkt 1 (SD)	64
2. Synliga skatter och avgifter, punkt 1 (KD)	65
3. Information om och synliggörande av skatter, punkt 2 (M, C, L, KD)	67
4. Minskad skatteadministration, punkt 3 (M, C, L, KD)	68
5. Skatte- och avgiftskontroll, punkt 4 (M)	68
6. Skatte- och avgiftskontroll, punkt 4 (C)	69
7. Skatte- och avgiftskontroll, punkt 4 (V)	70
8. Skatte- och avgiftskontroll, punkt 4 (L)	71
9. Månadsuppgift, punkt 7 (C)	72
10. F-skatt och näringsverksamhet, punkt 9 (V)	73
11. Ung Företagsamhet, punkt 10 (L)	74
12. Egenanställningsföretag, punkt 11 (C)	74
13. Personligt betalningsansvar, punkt 12 (M, C, L, KD)	75
14. Certifierade kassaregister, punkt 13 (C)	77
15. Certifierade kassaregister, punkt 13 (KD)	78
16. Anstånd, punkt 15 (M)	79

17. Anstånd, punkt 15 (KD)	80
18. Ersättning för kostnader i skattemål, punkt 16 (KD)	80
19. Det nordiska skatteavtalet, punkt 17 (V)	81
20. Skatteflykt, punkt 18 (V)	81
21. Betalning av skatt vid delårsboende, punkt 19 (L)	83
22. Folkbokföring av barn på två adresser, punkt 22 (C, KD)	84
23. Personnummer och samordningsnummer, punkt 23 (V)	84
24. Personnummer och samordningsnummer, punkt 23 (KD)	85
25. Skydd för folkbokföringsuppgifter, punkt 24 (M, C, L, KD)	86
26. Permanent skyddad identitet, punkt 25 (L)	87
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	89
Motioner från allmänna motionstiden 2016/17	89

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Synliga skatter och avgifter

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:701 av Lena Asplund (M),

2016/17:783 av Johan Nissinen (SD),

2016/17:857 av Lisbeth Sundén Andersson och Sotiris Delis (båda M),

2016/17:1211 av Lotta Olsson och Ulrika Karlsson i Uppsala (båda M),

2016/17:1267 av Jesper Skalberg Karlsson (M),

2016/17:1421 av Lars-Arne Staxäng (M) yrkandena 1–3,

2016/17:1446 av Jenny Petersson (M),

2016/17:1479 av Erik Ottoson (M),

2016/17:1562 av Betty Malmberg (M) yrkandena 1–3,

2016/17:1721 av Said Abdu (L) yrkandena 1–4,

2016/17:1728 av Said Abdu (L),

2016/17:1794 av Fredrik Schulte (M),

2016/17:1888 av Finn Bengtsson (M) yrkandena 1 och 2,

2016/17:1926 av Erik Andersson (M),

2016/17:2747 av Erik Bengtzboe (M),

2016/17:2908 av Fredrik Eriksson och Jonas Millard (båda SD),

2016/17:2994 av Cecilia Widegren (M) yrkandena 1 och 2,

2016/17:3140 av Cecilia Widegren (M) yrkandena 1 och 2,

2016/17:3331 av Sofia Fölster (M) yrkande 2,

2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 3,

2016/17:3354 av Jakob Forssmed m.fl. (KD) yrkande 4 och

2016/17:3479 av Paula Bieler och Markus Wiechel (båda SD) yrkandena 2–5.

Reservation 1 (SD)

Reservation 2 (KD)

2. Information om och synliggörande av skatter

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:3400 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD) och

2016/17:3404 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD).

Reservation 3 (M, C, L, KD)

3. Minskad skatteadministration

Riksdagen avslår motion

2016/17:3407 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD).

Reservation 4 (M, C, L, KD)

4. Skatte- och avgiftskontroll

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:822 av Emil Källström m.fl. (C) yrkande 1,
2016/17:1048 av Hanna Westerén och Marie Granlund (båda S),
2016/17:1196 av Ali Esbati m.fl. (V) yrkande 1,
2016/17:1898 av Leif Nysmed (S) yrkande 2,
2016/17:1931 av Hans Wallmark (M),
2016/17:2110 av Edward Riedl (M),
2016/17:2155 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,
2016/17:2510 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 3,
2016/17:3190 av Mathias Sundin m.fl. (L) yrkande 4 och
2016/17:3377 av Bengt Eliasson (L) yrkande 5.

Reservation 5 (M)

Reservation 6 (C)

Reservation 7 (V)

Reservation 8 (L)

5. Deklarationen

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:1662 av Per-Arne Håkansson (S) och

2016/17:2414 av Markus Wiechel (SD) yrkandena 1–3.

6. Skattekonton

Riksdagen avslår motion

2016/17:420 av Sten Bergheden (M).

7. Månadsuppgift

Riksdagen avslår motion

2016/17:2971 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 16.

Reservation 9 (C)

8. Frivillig inbetalning av skatt

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:1024 av Jonas Jacobsson Gjörtlér (M) och

2016/17:1097 av Jenny Petersson (M).

9. F-skatt och näringsverksamhet

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:376 av Annelie Karlsson (S) yrkandena 1–4,

2016/17:618 av Niklas Karlsson (S) yrkandena 2 och 3,

2016/17:1047 av Johanna Haraldsson m.fl. (S),

2016/17:1196 av Ali Esbati m.fl. (V) yrkandena 2 och 3,

2016/17:1680 av Krister Örmfjäder m.fl. (S) yrkande 4 och

2016/17:1716 av Robert Hannah (L).

Reservation 10 (V)

10. Ung Företagsamhet

Riksdagen avslår motion

2016/17:1783 av Said Abdu (L) yrkande 3.

Reservation 11 (L)

11. Egenanställningsföretag

Riksdagen avslår motion

2016/17:1186 av Solveig Zander och Anders Åkesson (båda C) yrkande 3.

Reservation 12 (C)

12. Personligt betalningsansvar

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:350 av Emil Källström m.fl. (C) yrkande 2,

2016/17:3152 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) och

2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 4.

Reservation 13 (M, C, L, KD)

13. Certifierade kassaregister

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:286 av Lars-Axel Nordell (KD) yrkandena 1 och 2,

2016/17:822 av Emil Källström m.fl. (C) yrkande 2,

2016/17:1208 av Annicka Engblom och Boriana Åberg (båda M),

2016/17:1414 av Finn Bengtsson m.fl. (M),

2016/17:1477 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,

2016/17:1524 av Gunilla Nordgren (M),

2016/17:1561 av Betty Malmberg och Finn Bengtsson (båda M) yrkandena 1 och 2,

2016/17:1887 av Lars-Arne Staxäng (M),

2016/17:2030 av Solveig Zander och Kerstin Lundgren (båda C) och

2016/17:2524 av Markus Wiechel och Johan Nissinen (båda SD) yrkandena 1 och 2.

Reservation 14 (C)

Reservation 15 (KD)

14. Personalliggare

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:618 av Niklas Karlsson (S) yrkande 1 och

2016/17:1473 av Boriana Åberg och Annicka Engblom (båda M).

15. Anstånd

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:3158 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1 och 3 samt

2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 6.

Reservation 16 (M)

Reservation 17 (KD)

16. Ersättning för kostnader i skattemål

Riksdagen avslår motion

2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 5.

Reservation 18 (KD)

17. Det nordiska skatteavtalet

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:2056 av Pål Jonson (M) och

2016/17:2474 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 19.

Reservation 19 (V)

18. Skatteflykt

Riksdagen avslår motion

2016/17:171 av Daniel Sestrajcic m.fl. (V) yrkandena 1–10.

Reservation 20 (V)

19. Betalning av skatt vid delårsboende

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:62 av Lars Tysklind och Emma Carlsson Löfdahl (båda L),

2016/17:1932 av Hans Wallmark (M) och

2016/17:2953 av Fredrik Christensson och Peter Helander (båda C).

Reservation 21 (L)

20. Folkbokföring på rätt adress

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:278 av Lars-Arne Staxäng och Margareta Cederfelt (båda M)
och

2016/17:3244 av Anders Hansson (M).

21. Folkbokföring vid särskilt boende

Riksdagen avslår motion

2016/17:1550 av Mikael Cederbratt (M).

22. Folkbokföring av barn på två adresser

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:25 av Emma Carlsson Löfdahl (L),

2016/17:3106 av Rickard Nordin (C) yrkandena 1 och 2 samt

2016/17:3304 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 47.

Reservation 22 (C, KD)

23. Personnummer och samordningsnummer

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:58 av Robert Hannah (L) yrkande 2,

2016/17:389 av Suzanne Svensson och Peter Jeppsson (båda S),

2016/17:659 av Nina Lundström (L),

2016/17:1191 av Solveig Zander och Annika Qarlssoon (båda C),
 2016/17:1872 av Ewa Thalén Finné och Lotta Finstorp (båda M),
 2016/17:2471 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 15,
 2016/17:2786 av Anna Wallén (S),
 2016/17:3302 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 12 och
 2016/17:3348 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 4.

Reservation 23 (V)

Reservation 24 (KD)

24. Skydd för folkbokföringsuppgifter

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:3037 av Annika Qarlssoon m.fl. (C) yrkande 38,
 2016/17:3156 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 1 och
 2016/17:3237 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 7.

Reservation 25 (M, C, L, KD)

25. Permanent skyddad identitet

Riksdagen avslår motion

2016/17:1078 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 4.

Reservation 26 (L)

26. Id-kort

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:571 av Hillevi Larsson (S),
 2016/17:1809 av Jimmy Ståhl och Per Klarberg (båda SD) och
 2016/17:2754 av Erik Bengtzboe (M).

27. Preskriptionstid

Riksdagen avslår motion

2016/17:1848 av Boriana Åberg (M).

Stockholm den 30 mars 2017

På skatteutskottets vägnar

Per Åsling

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Per Åsling (C), Jörgen Hellman (S), Maria Malmer Stenergard (M), Maria Strömkvist (S), Helena Bouveng (M), Peter Persson (S), Olle Felten (SD), Cecilie Tenfjord-Toftby (M), Rasmus Ling (MP), Lotta Finstorp (M), David Lång (SD), Mathias Sundin (L), Daniel Sestrajic (V), Larry Söder (KD), Patrik Lundqvist (S), Jamal El-Haj (S) och Linus Sköld (S).

Redogörelse för ärendet

I ärendet behandlar utskottet de motioner från den allmänna motionstiden hösten 2016 som rör skatteförfarande och folkbokföring. Motsvarande motioner behandlades under förra riksmötet i betänkande 2015/16:SkU20 Skatteförfarande och folkbokföring.

Motionsyrkandena återges i förteckningen över behandlade förslag (se bilagan).

Bakgrund

Skatteförfarandelagen trädde i kraft den 1 januari 2012 (prop. 2010/11:165, bet. 2011/12:SkU3) och ersatte då ett tiotal lagar. Vid övergången genomfördes också en rad sakliga förändringar.

Utskottets överväganden

Synliga skatter och avgifter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om bl.a. olika sätt att synliggöra skatter och avgifter för att öka medborgarnas kunskap om nivån på skatteuttaget och vad skatterna används till.

Jämför reservationerna 1 (SD) och 2 (KD).

Motionerna

I motion 2016/17:701 av Lena Asplund (M) anförs att behovet av att offentliga arbetsgivare synliggör arbetsgivaravgifterna på lönebesked bör övervägas. Det är viktigt att öka förståelsen om hur vårt skattesystem fungerar och göra det mer transparent. Ett sätt att kunna närma sig målet är enligt motionären att alla offentliga arbetsgivare – staten, kommunerna och landstingen – blir skyldiga att redovisa de olika arbetsgivaravgifterna på lönebeskedet.

I motion 2016/17:783 av Johan Nissinen (SD) yrkas att den totala lönekostnaden för den anställde ska redovisas i lönespecifikationen, eftersom det skulle innebära att den anställde får en större förståelse för företagets kostnader.

I motion 2016/17:857 av Lisbeth Sundén Andersson och Sotiris Delis (båda M) anförs att arbetsgivaravgiften är något av en dold skatt i Sverige som få arbetstagare är medvetna om. Det finns därför ett behov av att redovisa skatt på lönebeskedet för att öka transparensen och insynen. Detta bör omfatta alla arbetsgivare som betalar ut löner och ersättningar för utfört arbete.

Enligt motion 2016/17:1211 av Lotta Olsson och Ulrika Karlsson i Uppsala (båda M) är öppenhet i det offentliga skattesystemet viktigt. Förbättrad synlighet i t.ex. lönespecifikationer skulle skapa ökad transparens i systemet och ge en förbättrad legitimitet. Statliga myndigheter borde därför föregå med gott exempel och börja redovisa arbetsgivaravgifterna i lönespecifikationerna.

I motion 2016/17:1267 av Jesper Skalberg Karlsson (M) föreslås att arbetsgivaravgiften per anställd synliggörs på månadsbasis för såväl kontrollmyndighet som arbetstagare. Detta skulle leda till en effektivare kontroll och också synliggöra skatten för den enskilde.

I motion 2016/17:1421 av Lars-Arne Staxäng (M) anförs att möjligheten att arbeta för ett mer transparent och effektivt skattesystem bör ses över. Skattenivån måste synliggöras så att denna hamnar i proportion till vad medborgarna kan förväntas kräva av det offentliga (yrkande 1). Vidare anförs att man bör överväga olika alternativ för att arbeta för ett minskat slöseri med skattepengar. Två tredjedelar av den offentliga verksamheten ligger hos kommunerna, och därför borde någon form av kvalificerad utvärdering utföras

för att granska vad skattebetalarnas pengar används till. Andra möjligheter till besparingar kan vara att slå ihop och effektivisera myndigheter och även att slå ihop mindre kommuner för bättre innehåll i välfärden och effektivare administration (yrkande 2). Goda exempel på att synliggöra skatter är de företag som på medarbetarnas lönespecifikationer skriver ut arbetsgivaravgifterna. Enligt motionären borde fler uppmuntras att göra detta (yrkande 3).

Enligt motion 2016/17:1446 av Jenny Petersson (M) finns det ett behov av att synliggöra dolda skatter. Det bör bli obligatoriskt att skriva ut arbetsgivaravgiften direkt på lönebeskedet och att ge bättre information i deklARATIONEN. På så sätt skulle man få ett enklare, synligare och mer överskådligt skattesystem.

Enligt motion 2016/17:1479 av Erik Ottoson (M) bör regeringen se över nödvändig lagstiftning för att samtliga dolda skatter och avgifter ska bli synliga och vid behov även använda sin möjlighet att stifta förordningar i samma syfte, detta för att upprätthålla trovärdigheten i skatteuttaget och transparensen gentemot skattebetalarna.

I motion 2016/17:1562 av Betty Malmberg (M) anges att den låga kännedomen om skattenivåerna är ett demokratiproblem för vilket staten har ett särskilt ansvar. Skatteverket bör därför enligt motionären få ett särskilt uppdrag att informera allmänheten om nivån på olika skatter och arbetsgivaravgifter, och genomslaget av detta ska följas upp (yrkande 1). Vidare bör statliga verk och myndigheter få direktiv om att ange s.k. löneskatter på anställdas lönebesked (yrkande 2). Riksdagsförvaltningen bör gå i bräschen och bör få direktiv om att börja ange s.k. löneskatter på anställdas lönebesked (yrkande 3).

I motion 2016/17:1721 av Said Abdu (L) anförs att det bör införas ett krav på att Skatteverket ska ange hur mycket ett företag har betalat i skatt under inkomståret (yrkande 1). Vidare bör Bokföringsnämnden få i uppdrag att utreda hur redovisningsreglerna kan ändras så att uppgiften om hur mycket ett företag har bidragit med till stöd för samhällets utgiftsområde och hur många arbetstillfällen som ett företag skapat under året framkommer i årsredovisningen. Detta bör synas först i en årsredovisning (yrkande 2). Enligt samma motion bör varje lönebesked visa arbetsgivarens skatt och sociala avgifter för den anställda (yrkande 3). Slutligen anförs i motionen att det vid det ceremoniella öppnandet av riksdagen bör delas ut medaljer till de som skapat flest arbetstillfällen (yrkande 4).

I motion 2016/17:1728 av Said Abdu (L) yrkas att preliminärskatten bör avskaffas. Vinsterna med en sådan reform är tydlighet för företagen och myndigheterna samt minskad byråkrati och därmed minskade administrativa utgifter för skattebetalarna.

Enligt motion 2016/17:1794 av Fredrik Schulte (M) bör källskattesystemet avvecklas. Medvetenheten om landets höga skatter är låg bland svenskar i allmänhet. Den viktigaste förklaringen till detta är troligen skatternas

osynlighet. Om man avvecklade källskattesystemet skulle denna medvetenhet öka påtagligt.

I motion 2016/17:1888 av Finn Bengtsson (M) yrkande 1 anförs att regeringen bör se över möjligheten till individuell redovisning av skatter. Skattesystemet genomgår ständiga förändringar vars konsekvenser för den enskilde i många fall är svåröverskådliga. Vidare anförs i yrkande 2 samma motion att regeringen bör se över och ta initiativ till förändring i redovisningen av källskattesystemet. Hela personalkostnaden ska redovisas, och den enskilde ska få information om den totala summan av avgifter och skatter.

Enligt motion 2016/17:1926 av Erik Andersson (M) yrkande 1 är den största posten på ett kvitto ofta skatten, men ändå syns sällan all skatt som ingår i priset. Regeringen bör som ett första steg i att synliggöra för medborgarna vilka skatter vi betalar se över hur man kan göra det möjligt för en köpare av en produkt som är belagd med punktskatt att se punktskattens del av priset.

I motion 2016/17:2747 av Erik Bengtzboe (M) anförs att genom att göra arbetsgivaravgiften mer synlig på lönebeskedet och momsens tydligare i butiken kan man öka medvetenheten om skattetrycket. Detta bör dock inte leda till en ökad regelbörda för företagen.

Enligt motion 2016/17:2908 av Fredrik Eriksson och Jonas Millard (båda SD) kan man på de flesta lönespecifikationer utläsa avdragen preliminärskatt men inte därutöver tillkommande arbetsgivaravgifter. Konsumentkvitton redovisar mervärdesskatt separat men inte ingående punktskatt för exempelvis bränsle, alkohol eller tobak. Med ökad inblick och kunskap ökar möjligheten för medborgarna att göra medvetna val, varför det bör vara obligatoriskt att alltid redovisa samtliga skatteuttag i anslutning till varje transaktion.

I motion 2016/17:2994 av Cecilia Widegren (M) yrkande 1 anförs att man omgående bör se över hur arbetsgivare kan bli mer transparenta med hur hela kostnaden för arbetet är fördelad, t.ex. på lönebeskedet. I yrkande 2 anförs att man bör se över hur staten som arbetsgivare kan vara ett föredöme och visa på vilket sätt det är möjligt att vara mer transparent i fråga om kostnader.

I motion 2016/17:3140 av Cecilia Widegren (M) yrkande 1 anförs att man bör införa en direkt schablonanvisning till jobbskatteavdraget på löntagares lönespecifikation. Tyvärr är alldeles för få svenska löntagare medvetna om att skattetrycket har minskat med ca 1 500 kronor per månad, vilket man bör ändra på genom uppgifter på lönespecifikationen. Vidare anförs att arbetsgivare bör uppmanas att redovisa sociala avgifter på löntagarnas lönespecifikation.

I motion 2016/17:3331 av Sofia Fölster (M) yrkande 2 anförs att arbetsgivaravgifterna fungerar som ett dolt påslag på inkomstskatten. Vi bör därför omgående se över hur skattesystemet kan bli mer transparent och hur även dolda skatter som är kopplade till en anställds lön kan bli synliga på lönebeskedet.

I motion 2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 3 anförs att skattetrycket i Sverige måste synliggöras. Okunnighet om hur högt

skatteuttaget är försvårar för medborgarna att bedöma huruvida man får ut det som utlovats av de inbetalade skattepengarna, vilket är problematiskt. Offentliga arbetsgivare måste här visa vägen genom att tydligt redovisa samtliga skatter och avgifter på lönebeskedet.

I motion 2016/17:3354 av Jakob Forssmed m.fl. (KD) yrkande 4 anförs att arbetsgivaravgifterna bör anges på lönebeskedet för att tydliggöra för den enskilda löntagaren hur mycket skatt och sociala avgifter han eller hon betalar in. I detta sammanhang borde den offentliga sektorn föregå med gott exempel och snarast synliggöra skatter och avgifter på lönebeskedet.

Enligt motion 2016/17:3479 av Paula Bieler och Markus Wiechel (båda SD) yrkande 2 är Sverige ett land med jämförelsevis högt skattetryck, och en stor del av den skatt som betalas in är dessutom mer eller mindre osynlig för privatpersoner. Ett område där skatt och avgifter redovisas endast på företagarens sida är de olika socialavgifterna. Socialavgifter borde även redovisas i arbetstagarens inkomstdeklaration. I yrkande 3 anförs att socialavgifter bör redovisas även på lönebeskedet. Enligt yrkande 4 bör information om hur skattemedlen används vara tydlig och lättillgänglig. Möjligheten att i samband med slutskattebeskedet redovisa hur inbetald skatt fördelas på olika utgiftsområden bör utredas. Slutligen enligt yrkande 5 bör all offentlig verksamhet, eller åtminstone staten och primär- och sekundärkommunerna, ta fram lättlästa versioner av sina budgetar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar motionärernas syn när det gäller principen att uttaget av skatt och avgifter bör vara synligt för var och en så att alla blir medvetna om skatteuttagets nivå. Utskottet ser därför positivt på att företag och myndigheter informerar om uttaget av arbetsgivaravgifter m.m. på lönebesked och i andra sammanhang. Utskottet delar även synpunkten att skattebetalarna bör vara välinformerade om vad skatterna används till.

Utskottet är positivt till att Skatteverket genom olika informationsinsatser ökar medvetenheten hos löntagarna om vad som finansieras via skatten och om de avgifter som arbetsgivaren betalar; utskottet vill inte utesluta att det i framtiden kan bli möjligt att arbetsgivaravgiften kan redovisas för den enskilde. I dagsläget är det svårt att lämna exakt uppgift i varje enskilt fall eftersom avgifterna inte tas ut särskilt för varje löntagare.

I sammanhanget bör det påpekas att det inte finns något som hindrar att arbetsgivare i t.ex. lönebeskeden ger sina anställda relevant information om såväl skatter som löneavgifter. Löneprogram kan lätt anpassas så att detta är möjligt. Utskottet är positivt till att detta förfaringsätt blir vanligt på arbetsmarknaden. Det finns heller inte något som hindrar att företag synliggör moms och punktskatter i sina prisuppgifter.

Även om utskottet således anser att det är värdefullt om skatteuttaget kan göras synligt för den enskilda skattebetalaren är utskottet inte berett att gå så långt att utskottet tillstyrker att arbetsgivare och företag ska ha en lagstadgad

skyldighet att lämna den önskade informationen till sina anställda eller kunder. Det finns enligt utskottets mening anledning att vara försiktig med att införa tvingande regler som innebär att företagens och myndigheternas administrativa börda ökar.

Förslaget om att överföra betalningsansvaret för preliminärskatt från arbetsgivare till arbetstagare för att synliggöra skatterna är heller inte något som utskottet är berett att ställa sig bakom. Utskottet ser inte någon anledning att se över källskattesystemet. Inte heller i övrigt ställer sig utskottet bakom det som föreslås i motionsyrkandena.

Utskottet avstyrker motionerna.

Information om och synliggörande av skatter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om synliggörande av skatter på lönebesked och om information om jobbskatteavdraget.

Jämför reservation 3 (M, C, L, KD).

Motionerna

I motion 2016/17:3400 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD) anförs att enligt nuvarande regler ska en kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst lämnas en gång per år. Det blir otillräckligt när arbetstillfällena, arbetstagare och företag varierar mer än tidigare. Det är också viktigt att inte bara kontrollmyndigheter utan även privatpersoner får ta del av uppgifter som angår dem själva. Motionärerna vill därför att arbetsgivaravgiften synliggörs per anställd på månadsbasis för såväl kontrollmyndighet som arbetstagare.

I motion 2016/17:3404 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD) anförs att Sverige fortfarande har några av världens högsta marginalsatser och att mer måste göras för att minska skattetrycket. Information om skattenivåer och skatteförändringar är viktigt för att uppnå transparens och förståelse för skattesystemet. Motionärerna vill därför uppmantra regeringen att följa Riksrevisionens råd och ge Skatteverket ett särskilt uppdrag att informera allmänheten om jobbskatteavdragets påverkan på den totala beskattningen av arbetsinkomster.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar motionärernas syn när det gäller principen att uttaget av skatt och avgifter bör vara synligt för var och en så att alla blir medvetna om skatteuttagets nivå. Utskottet ser därför positivt på att företag och myndigheter informerar om uttaget av arbetsgivaravgifter m.m. på lönebesked och i andra

sammanhang. Utskottet delar även synpunkten att skattebetalarna bör vara välinformerade om vad skatterna används till.

Det finns inte något som hindrar att arbetsgivare redan i dag i t.ex. lönebesked ger sina anställda relevant information om såväl skatter som löneavgifter. Utskottet är positivt till att detta förfaringssätt blir vanligt på arbetsmarknaden.

Även om utskottet således anser att det är värdefullt om skatteuttaget kan göras synligt för den enskilda skattebetalaren är utskottet inte berett att gå så långt att utskottet tillstyrker att arbetsgivare och företag ska ha en lagstadgad skyldighet att lämna den önskade informationen till sina anställda. Det finns enligt utskottets mening anledning att vara försiktig med att införa tvingande regler som innebär att företagets och myndigheternas administrativa börda ökar. Utskottet är inte heller berett att ställa sig bakom motionärernas förslag om att Skatteverket ska informera allmänheten om jobbskatteavdragets påverkan på den totala beskattningen av arbetsinkomster.

Utskottet avstyrker motionerna.

Minskad skatteadministration

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om minskad skatteadministration.

Jämför reservation 4 (M, C, L, KD).

Motionen

I motion 2016/17:3407 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD) anförs att många företag upplever att regelverken är krångliga och att mycket tid går åt till administration. Detta är både ett konkurrenskraftsproblem och en tröskel för att starta, driva och expandera företag. En politik för jobb och tillväxt går hand i hand med en politik för företagande och entreprenörskap. För många företag innebär dagens skatteadministration en påtaglig börda. Skatteverket bör därför ges i uppdrag att föreslå åtgärder för att minska skatteadministrationen.

Utskottets ställningstagande

Skatteverkets arbete med att förbättra och förenkla för skattskyldiga och minska administrationen för företagare och privatpersoner på skatteområdet pågår ständigt.

Utskottet finner därför inte anledning att ställa sig bakom ett tillkännagivande i enlighet med motionen. Utskottet avstyrker motionen.

Skatte- och avgiftskontroll

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om handlingsplaner mot skattefusk, svartjobb och social dumpning. Vidare avslås motioner med olika förslag om att sammanställa en vitbok för ett skatteverk i världsklass, om höjda beviskrav i skatteprocessen, om förutsägbarhet för företag i hästbranschen, om översyn av regelverk och om hanteringen av den nya delningsekonomin.

Jämför reservationerna 5 (M), 6 (C), 7 (V) och 8 (L).

Bakgrund

Skattefelskartan

Skatteverket fick i regleringsbrevet för 2013 regeringens uppdrag att ta fram en ny skattefelskarta. Skattefelet skulle kvantifieras och skattefelets förändring 2007–2012 skulle beskrivas. Skatteverket redovisade i sin uppdragsrapport den 8 januari 2014 sammanfattningsvis följande slutsatser:

- Resultaten tyder på att skattefelet minskade mellan åren 2007 och 2012.
- Ju mer information Skatteverket har om beskattningsunderlaget, från någon annan än skattebetalaren själv, desto mindre utrymme för fel.
- För att kunna beräkna det framreviderbara skattefelet behövs fler generella sluppmässiga undersökningar.

Bilaterala avtal om informationsutbyte

Riksdagen har under senare år godkänt en rad avtal om informationsutbyte med andra länder. Sverige har sedan 2006 deltagit i ett samnordiskt projekt som syftar till att ingå avtal för att utbyta information med länder och jurisdiktioner som har en omfattande sekretess på skatteområdet. Projektet, som avslutades den 30 september 2014, var mycket framgångsrikt, och informationsutbytesavtalen omfattar det stora flertalet internationella finansiella center runt om i världen. Sverige har som direkt följd av skatteavtal och informationsutbytesavtal hittills fått in mer än 3 miljarder kronor i skatt. Avtalen ansluter nära till Organisationen för ekonomiskt samarbete och utvecklings (OECD) modell för bilaterala avtal om informationsutbyte i skatteärenden och ger möjlighet att utbyta upplysningar i skatteärenden och möjlighet för representanter för myndigheter i det ena landet att närvara vid skatteutredningar i det andra landet. Arbetet med att träffa nya informationsutbytesavtal fortsätter.

Budgetpropositionen för 2017

I budgetpropositionen för 2017 anför regeringen bl.a. att det är viktigt att intensifiera arbetet med att bekämpa skattebrott, skattefusk och skatteundandragande. Regeringen arbetar aktivt med dessa frågor och har presenterat ett flertal åtgärder (prop. 2016/17:1 utg.omr. 3).

I propositionen föreslås därför att Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket tillförs medel för att förstärka och intensifiera arbetet med att bekämpa skattebrott, skattefusk och skatteundandraganden. Förstärkningen avser både respektive myndighets åtgärder och det arbete som bedrivs i samverkan mellan myndigheterna.

Skatteflykt och skattefusk ska bekämpas. Ansvariga myndigheter utvecklar löpande arbetssätt och samverkan, bl.a. genom att ta del av andra länders erfarenheter. Regeringen följer dessa insatser noga. Regeringen har för avsikt att ge Skatteverket i uppdrag att lämna en rapport till regeringen med goda exempel på åtgärder mot skatteflykt och skattefusk i andra länder samt föreslå andra relevanta åtgärder för att minska skatteflykten och skattefusket i Sverige. Rapporten ska redovisas till regeringen senast 2018 och kommer att vara ett underlag vid prioriteringar av framtida åtgärder för att ytterligare motverka skatteflykt och skattefusk i Sverige. Regeringen avser att vidta de åtgärder som krävs för att komma åt detta.

I budgetpropositionen för 2017 när det gäller utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution anförts särskilt att arbetet med att bekämpa skattebrott, skattefusk och skatteundandraganden intensifieras. Skatteverkets anslag ökas därför tillfälligt med 15 000 000 kronor 2017 och 30 000 000 kronor 2018, 2019 respektive 2020.

Regeringen kommer även att se över om en högre kostnadsränta bör tas ut i de fall den skattskyldiga har gjort en frivillig rättelse.

Kartläggning och analys av hur delningsekonomin påverkar skattesystemet

Delningsekonomin, dvs. transaktioner där underutnyttjade tillgångar säljs, hyrs ut, samägs eller samnyttjas eller tjänster erbjuds, innebär nya utmaningar för skattesystemet som behöver kartläggas och analyseras.

Skatteverket fick i sitt regleringsbrev för 2016 i uppdrag att beskriva delningsekonomin och dess påverkan på skattesystem och skatteintäkter över tid. Skatteverket fick i uppdrag att kartlägga delningsekonomin, dess aktörer och de rättsliga relationerna mellan dessa i skattehänseende.

Skatteverket lämnade sin slutrapport om delningsekonomin till Finansdepartementet den 31 oktober 2016. Uppdraget var att kartlägga och analysera delningsekonominns effekter på skattesystemet och skatteintäkterna. I rapporten beskrivs såväl erfarenheter som tillämpningsproblem från Skatteverkets pågående kontroller inom delningsekonomin. Kontrollerna omfattar bl.a. transport av privatpersoner och uthyrning av privatbostäder.

Rapporten innehåller också resonemang och modeller för att beräkna hur delningsekonomin påverkar skatteintäkterna.

När det gäller hur skattesystemet påverkas drar Skatteverket slutsatsen att befintliga skatteregler fungerar även inom delningsekonomin, men att reglerna kan vara svåra att förstå, vilket ökar risken för att det blir fel. Det finns också en del svåra gränsdragningar, t.ex. när det gäller momsplikt eller när man ska skatta för inkomst av tjänst eller som näringsidkare. Helt klart är att delningsekonomin växer. Beräkningar gjorda inom EU uppskattar de sammanlagda intäkterna inom medlemsländerna till 3,6 miljarder euro förra året.

Motionerna

Enligt motion 2016/17:822 av Emil Källström m.fl. (C) yrkande 1 bör regeringen för att ytterligare förbättra arbetet med Skatteverkets processer och beslut och för en rättssäker hantering av skatteärenden ges i uppdrag att tillsätta en utredning för att sammanställa en vitbok som kan utgöra en grund för det fortsatta arbetet med ett skatteverk i världsklass. Utredningen bör belysa Skatteverkets hantering av företagarendena. Skattelagstiftning måste tolkas och tillämpas på samma sätt över hela landet med transparens och förutsägbarhet som ledstjärnor. Beviskraven i skatteprocesser måste höjas till nivåer jämförbara med de beviskrav som ställs i straffrättsliga mål, och förvaltningsdomstolarna måste mer självständigt och kritiskt granska Skatteverkets underlag i tvister.

I motion 2016/17:1048 av Hanna Westerén och Marie Granlund (båda S) anförs att fler, nya och förstärkta insatser för att motverka skattefusk bör införas. Globaliseringen ställer ständigt nya krav på reformer för att motverka skatteflykt och skattefusk. Fler och nya insatser behövs mot illojal konkurrens, svartjobb och skatteundandragande.

I motion 2016/17:1196 av Ali Esbati m.fl. (V) yrkande 1 anförs att regeringen bör anta en nationell handlingsplan mot skattefusk, svartjobb och social dumpning. Planen bör sträcka sig över en längre tid med tydliga prioriteringar och delmål och omfatta flera myndigheter med uppdrag att samverka inbördes och med arbetsmarknadens parter.

Enligt motion 2016/17:1898 av Leif Nysmed (S) yrkande 2 bör Sverige ingå bilaterala överenskommelser med andra EU-länder för att driva in sanktionsavgifter. Arbetsmiljölagstiftningen och dess sanktioner gäller alla företag som verkar i Sverige, men i dagsläget har Arbetsmiljöverket inga medel för att driva in sanktionsavgifter från utländska företag när dessa brutit mot reglerna. Därför bör bilaterala avtal inom EU skrivas för att stärka sanktionsmöjligheterna mot utländska företag.

I motion 2016/17:1931 av Hans Wallmark (M) anförs att det i dag saknas samkörning av adressregister mellan Skatteverket, Valmyndigheten och Pensionsmyndigheten. Man bör därför se över möjligheten att samköra adressregistrering för dessa myndigheter.

I motion 2016/17:2110 av Edward Riedl (M) framförs att det bör göras en översyn av vilka skatter och regler som gäller för den som anlitar en annan privatperson för enklare sysslor som exempelvis barnpassning. Med dagens regler måste den som betalar en annan privatperson mer än 1 000 kronor per år rapportera detta till Skatteverket, och betalar man över 10 000 kronor per år måste den enskilde betala arbetsgivaravgifter och göra skatteavdrag på personens lön. Dessa summor har gällt under lång tid, varför det är tid att se över beloppsgränserna.

I motion 2016/17:2155 av Sten Bergheden (M) yrkande 1 anförs att Skatteverkets möjligheter att motverka skattefusk i form av olaglig arbetskraft bör ses över. Det finns en stor kreativitet när det gäller att undgå och undanhålla skatt från staten genom t.ex. olagliga bemanningsföretag, olagliga anställningar och olagliga egenföretagare och därigenom komma undan med att undvika att betala skatt på arbetskraft. Omfattningen av den undanhållna skatten är stor. Svenska myndigheter har inte rätt verktyg för att bekämpa denna utveckling. Sverige måste följa utvecklingen och se vad andra länder i vår närhet gjort för att begränsa denna typ av utnyttjande av arbetskraft och ta hem de bästa förslagen till Sverige.

Enligt motion 2016/17:2510 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 3 förändrar och utmanar den snabbt växande delningsekonomin våra traditionella föreställningar om ekonomins funktionssätt. Regelverken måste anpassas för att upprätthålla legitimiteten för skattesystemet och hindra skatteundragande. Delning får inte bli en ursäkt för skattefusk. Man bör se över möjligheten för Skatteverket och andra berörda myndigheter att genom it-stöd och administrativt stöd förenkla administrationen för köpare och säljare inom delningsekonomin samt säkerställa att skattebetalningar görs på ett korrekt sätt.

Enligt motion 2016/17:3190 av Mathias Sundin m.fl. (L) yrkande 4 är delningsekonomin ett fenomen som uppstått i digitaliseringens kölvatten. Jämfört med reguljära anställningsförhållanden eller tjänsteköp gör delningsekonomin det svårare för både säljare och köpare att göra rätt skattebetalningar och för Skatteverket att kontrollera om så skett. Regeringen bör därför ge Skatteverket i uppdrag att ta fram en auktoriserad app som erbjuder företag en enkel möjlighet att rapportera in nödvändiga kontrolluppgifter.

I motion 2016/17:3377 av Bengt Eliasson (L) yrkande 5 anförs att många hästföretagare har problem när Skatteverket bedömer hästverksamhet som en hobby och inte som en affärsverksamhet, och det kan ibland vara svårt att få F-skattsedel. Hästföretagande bör ses som vilken näringsgren som helst och följa samma regler som andra näringsverksamheter. Regelverket ska vara rättssäkert och förutsägbart precis som för vilken bransch som helst.

Utskottets ställningstagande

Det är viktigt att skattefelet begränsas och att skattebrott, skattefusk och skatteundandragande motverkas. Skatteverkets undersökningar visar att det omfattande fusket med skatter och avgifter, och särskilt det utbredda svartjobbandet, har betydande negativa effekter. Det finns ett starkt samband mellan skatteundandragande och annan ekonomisk brottslighet. En stor andel av ekobrotten handlar om att företag använder svart arbetskraft eller fuskar med skatter och avgifter på något annat sätt. De negativa effekterna av skatteundandragande är många. Förutom att skattebördan vältras över på andra skattskyldiga medför fusket att konkurrensen snedvrids och att seriösa näringsidkare riskerar att slås ut av skattefusande konkurrenter. Om vissa skattskyldiga kan skjuta över sin del av skatte- och avgiftsbördan på andra rubbas dessutom respekten för den demokratiska beslutsordningen. För att tilliten till rättssamhället ska kunna upprätthållas krävs att skattefusk och ekonomisk brottslighet bekämpas effektivt.

Regeringen har i sitt regleringsbrev till Skatteverket för 2017 angett att myndigheten i årsredovisningarna för 2017–2020 ska redovisa hur den har arbetat, både på egen hand och i samverkan med Ekobrottsmyndigheten, för att förstärka och intensifiera arbetet med att bekämpa skattebrott, skattefusk och skatteundandraganden samt vilka effekter vidtagna åtgärder har fått. Vidare ska Skatteverket redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att utveckla samverkan med Ekobrottsmyndigheten på detta område.

Vidare har regeringen i budgetpropositionen för 2017 uttalat att det är viktigt att bekämpa skattebrott, skattefusk och skatteundandragande.

Det pågår således ett kontinuerligt aktivt arbete på flera olika fronter som är inriktat på att komma till rätta med alla former av skattefusk och svartarbete. Skatteverket arbetar också kontinuerligt med enhetlighet i beskattningen och rättssäkerhet för medborgarna. Med hänvisning till detta och eftersom utskottet inte heller i övrigt ser någon anledning att tillstyrka förslagen om tillkännagivanden på detta område avstyrker utskottet de aktuella motionsyrkandena.

Deklarationen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om tyst godkännande av deklARATIONEN, förenklad deklARATIONSPROCESS för småföretagare och olika förenklingar av bestämmelser om bokföring i samband med deklARATIONEN.

Bakgrund

Skatteförfarandeutredningen föreslog i delbetänkandet Tyst godkännande – ett nytt sätt att deklarerat (SOU 2006:89) att deklARATIONEN inte ska behöva återsändas till Skatteverket eller bekräftas på elektronisk väg om de förtryckta uppgifterna är korrekta och tillräckliga för en riktig taxering. En deklARATIONSSKYLDIG som felaktigt tyst godkänner förtryckta uppgifter anses ha lämnat en deklARATION med de förtryckta uppgifterna i den mening som avses i bestämmelsen om skattetillägg för oriktig uppgift. Skattetillägg kan då komma i fråga. Förslaget har inte genomförts.

I budgetpropositionen för 2014 anfördes att Skatteverket fått i uppdrag att göra en förstudie om möjligheten att utveckla ett system för ett effektivt uppgiftslämnande mellan ett företags dator och Skatteverkets it-system, liksom möjligheten för Skatteverket att på sin webbplats tillhandahålla ett enkelt redovisningssystem för att förenkla överföringen av data och elektronisk kommunikation för de minsta företagen (prop. 2013/14:1 utg.omr. 3).

Motionerna

I motion 2016/17:1662 av Per-Arne Håkansson (S) anfördes att ett s.k. tyst godkännande av deklARATIONER bör införas så som Skatteförfarandeutredningen föreslog i delbetänkandet Tyst godkännande – ett nytt sätt att deklarerat (SOU 2006:89). Om de förtryckta uppgifterna är korrekta och tillräckliga för en riktig taxering behöver deklARATIONEN inte återsändas till Skatteverket. Genom passivitet ger deklARANTEN ett tyst godkännande. Detta skulle medföra besparingar, och genom att ingen skulle behöva bötfällas för att inte ha deklARERAT skulle det också innebära administrativa besparingar. På sikt borde deklARATIONSSYSTEMET kunna digitaliseras helt.

Enligt motion 2016/17:2414 av Markus Wiechel (SD) yrkandena 1–3 är ett av de stora stressmomenten för enskilda näringsidkare eller småföretagare processen kring bokföringen och deklARATIONEN. Riksdagen bör därför ge regeringen i uppgift att återkomma med förslag som syftar till en enklare och mer förmånlig hantering av bokföring för småföretagare. Vidare bör en förenklad deklARATIONSPROCESS för småföretagare införas. Skatteverket bör därför få i uppdrag att se över möjligheten till en synkroniserad/integrerad bokföringstjänst på Skatteverkets webbplats där deklARATIONEN görs per automatik baserat på bokföringen.

Utskottets ställningstagande

Det är enligt utskottet inte i dag aktuellt att genomföra den del av Skatteförfarandeutredningens förslag som rör ett tyst godkännande av deklARATIONEN. Utskottet avstyrker därför motion 2016/17:1662.

När det gäller önskemålen om enklare hantering av bokföring och deklARATION för småföretagare och om en enkel bokföringstjänst på Skatteverkets webbplats har Skatteverket tidigare i regleringsbrevet för 2013

bl.a. i uppdrag att undersöka möjligheten att tillhandahålla ett enkelt redovisningssystem på sin webbplats. I en rapport från Skatteverket den 30 oktober 2013 bedöms den bästa lösningen vara att låta marknaden utveckla bokföringsprogrammen och i stället ha en dialog med programvaruföretagen för att se till att redovisningen och deklarationen integreras i billiga och enkla program. Något tillkännagivande med den angivna inriktningen är därför inte nödvändigt. Utskottet avstyrker även denna motion.

Skattekonton

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om ändringar i regelverket för skattekonton.

Bakgrund

Den första helgen varje månad gör Skatteverket en avstämning av skattekontot. Om det uppstått ett underskott kan den skattskyldige få en betalningsuppsmaning eller ett betalningskrav.

En enskild person får en betalningsuppsmaning om underskottet på skattekonto är 100 kronor eller mer när Skatteverket gör en avstämning. Det går ut ett betalningskrav om underskottet är 2 000 kronor eller mer. Om betalningskrav gått ut och det fortfarande finns ett underskott på 2 000 kronor eller mer vid nästa avstämning, överlämnas skulden till Kronofogdemyndigheten för indrivning.

Företag får en betalningsuppsmaning om underskottet på skattekontot är 2 000 kronor eller mer när Skatteverket gör en avstämning. Företaget får ett betalningskrav om underskottet är 10 000 kronor eller mer. Om företaget har fått ett betalningskrav och fortfarande har ett underskott på 10 000 kronor eller mer vid nästa avstämning, överlämnas skulden till Kronofogdemyndigheten för indrivning.

Kostnadsräntan räknas dag för dag på det aktuella saldot fr.o.m. dagen efter det att underskottet har uppstått på kontot. Kostnadsräntan registreras på skattekontot en gång i månaden.

Sedan den 1 januari i år är intäktsräntan 0 på skattekonton. Denna ändring genomfördes genom en ändring i lagtexten. Nu anges att när räntegolvet enligt sista meningen i 65 kap. 3 § skatteförfarandelagen är tillämpligt för basräntan, ska intäktsräntan i stället vara 0. Intäktsräntan kommer alltså att bli 0 vid nuvarande ränteläge, men kommer att följa med det allmänna ränteläget upp när det stiger. Den kommer dock att ligga lägre än räntan i traditionella sparformer.

Motionen

Enligt motion 2016/17:420 av Sten Bergheden (M) bör möjligheten till rättvisa skattekonton ses över. Mer kan göras för att minska administrationen för Skatteverket. Tillgångar respektive skulder som understiger 100 kronor ska inte betalas ut eller in under året. I dag betalas tillgångar på skattekontot som understiger 100 kronor inte ut, men underskott som understiger 100 kronor avkrävs och ränta påförs. Trots obetydliga summor blir det administration, brevutskick och kostnader för myndigheten. Skulder likväl som tillgångar som understiger 100 kronor bör fortsättningsvis redovisas till den skattskyldige men inte betalas in eller ut.

Utskottets ställningstagande

Det finns i dag inga indikationer på att skattekontosystemet är i behov av de förändringar som föreslås, varför utskottet inte finner skäl att ställa sig bakom motionen.

Utskottet avstyrker motionsförslaget.

Månadsuppgift

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om möjligheterna att införa e-inkomst.
Jämför reservation 9 (C).

Bakgrund

Regeringen tillkallade den 8 oktober 2009 en särskild utredare för att ta fram ett förslag om att arbetsgivare m.fl. skulle lämna en uppgift om lön och skatteavdrag på arbetstagarnivå varje månad (månadsuppgift) till den myndighet som utredaren ansåg lämplig.

Utredningen, som tog namnet Månadsuppgiftsutredningen, överlämnade i april 2011 betänkandet Månadsuppgifter – snabbt och enkelt (SOU 2011:40). Utredningen föreslog nya regler om månadsuppgift. Dessa innebar att en uppgift om utbetald ersättning och förmån som utgjorde intäkt i inkomstslaget tjänst skulle lämnas varje månad. Månadsuppgiften skulle innehålla de uppgifter som enligt gällande regler lämnas i den årliga kontrolluppgiften. Månadsuppgiften skulle också innehålla vissa andra uppgifter. Om ersättningen avsåg annan tid än den aktuella månaden skulle detta t.ex. anges. Uppgiftslämnaren skulle då också ange vilken period ersättningen avsåg. Den årliga kontrolluppgiften för intäkt i inkomstslaget tjänst skulle tas bort. Kontrolluppgifter om inkomster i inkomstslagen näringsverksamhet och kapital skulle enligt utredningens förslag även i fortsättningen lämnas en gång per år.

Uppgifterna skulle lämnas elektroniskt med hjälp av en e-tjänst och e-legitimation. Det skulle dock finnas möjlighet till dispens från skyldigheten att lämna uppgifterna elektroniskt. Det föreslogs att Skatteverket skulle vara mottagare av månadsuppgifterna.

De uppgifter som lämnats av en uppgiftslämnare under en månad skulle enligt utredningen ligga till grund för arbetsgivardeklarationen. Vid det elektroniska deklaraionsförfarandet skulle Skatteverkets e-tjänst summera de uppgifter som lämnats av en viss arbetsgivare eller uppgiftslämnare. Summan av dessa uppgifter skulle anges i den elektroniska skattedeklarationen. Skatteverket skulle överföra underlaget för skattedeklaration till uppgiftslämnaren för underskrift. Utredningen har remissbehandlats men har inte lett till att något lagförslag har lämnats.

Riksdagen riktade den 23 januari 2013 ett tillkännagivande till regeringen om att återkomma med ett förslag om månadsuppgifter om anställdas löner och skatter med ikraftträdande den 1 januari 2014 (bet. 2012/13:SkU14).

Parlamentariska socialförsäkringsutredningen har i sitt slutbetänkande SOU 2015:21 Mer trygghet och bättre försäkring i stället för tidigare komplicerade förslag till månadsuppgifter föreslagit att arbetsgivare varje månad ska rapportera e-inkomst för anställda enligt kontantprincipen, företrädesvis genom digital överföring från lönesystem.

Regeringen föreslår i proposition 2016/17:58 att uppgifter på individnivå i en arbetsgivardeklaration ska ersätta de årliga uppgifter som i dag lämnas i en kontrolluppgift.

I propositionen föreslås bl.a. att uppgifter om utbetalda ersättningar för arbete och skatteavdrag på individnivå, dvs. per betalningsmottagare, ska lämnas löpande till Skatteverket. Uppgifterna ska normalt lämnas månadsvis i en arbetsgivardeklaration i stället för årligen i en kontrolluppgift. En arbetsgivardeklaration som ska innehålla uppgifter om ersättning till en viss betalningsmottagare ska också innehålla vissa andra uppgifter som i dag lämnas i bl.a. kontrolluppgiften om intäkt i inkomstslaget tjänst. Syftet med förslaget är att minska skattefusk och skatteundandragande. Dessutom föreslås att den som är skyldig att lämna uppgifter om en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration ska informera den som uppgifterna avser om de uppgifter om mottagaren som lämnas i arbetsgivardeklarationen. Även Skatteverket ska underrätta fysiska personer och dödsbon som kan antas vara skyldiga att lämna inkomstdeklaration om uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer. Skatteverket ska besluta om slutlig skatt på grundval av bl.a. sådana uppgifter. De flesta bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 2018. För uppgiftsskyldiga som ska föra en personalligga och som vid ikraftträdandet har fler än 15 anställda ska bestämmelserna tillämpas fr.o.m. den 1 juli 2018. För övriga uppgiftsskyldiga ska bestämmelserna tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2019.

Dessutom föreslås att Försäkringskassan, Migrationsverket och Arbetsförmedlingen för vissa ändamål ska få medges direktinkomst till beskattningsdatabasen i fråga om uppgifter per betalningsmottagare och vissa

andra uppgifter i en arbetsgivardeklaration. Syftet med förslaget är bl.a. att förbättra myndigheternas kontrollmöjligheter och effektivisera deras arbete. Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

Motionen

Enligt motion 2016/17:2971 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 16 bör möjligheterna att införa e-inkomst enligt Parlamentariska socialförsäkringsutredningens förslag ses över. Den administrativa bördan för företagen behöver minska bl.a. genom ett införande av socialförsäkringsutredningens förslag om e-inkomst. Det innebär att allt som är skattegrundande inrapporteras månadsvis till Skatteverket genom ett system som myndigheten utvecklar. Detta kan ersätta den nuvarande månadsvisa arbetsgivardeklarationen och den årsvisa kontrolluppgiften.

Utskottets ställningstagande

Regeringen lämnade den 19 december 2016 proposition 2016/17:58 Uppgifter på individnivå i arbetsgivardeklarationen som avser åtgärder för att göra det möjligt att månadsvis inhämta uppgifter om utbetald ersättning för arbete per betalningsmottagare genom att uppgifterna ska lämnas i arbetsgivardeklarationen. Propositionen kommer att behandlas av utskottet under våren 2017.

Utskottet avstyrker motionsförslaget.

Frivillig inbetalning av skatt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om möjligheter till frivillig inbetalning av skatt.

Bakgrund

Allmänna arvsfonden bildades 1928 när riksdagen beslutade att avskaffa arvsrätten för kusiner och avlägsnare släktingar. Allmänna arvsfonden har till ändamål att främja verksamhet av ideell karaktär till förmån för barn, ungdomar och personer med funktionsnedsättning. Stöd ur fonden ska i första hand lämnas till verksamhet som är nyskapande och utvecklande. Sådant stöd får också, om det bedöms som särskilt angeläget, lämnas till anläggningar, lokaler och utrustning.

Arvsfonden har bl.a. finansierat föregångarna till barnbidraget, den allmänna förskolan, studiestödet, barnavårdscentralerna och mödravårdscentralerna. Därefter tog staten, kommunerna och landstingen över ansvaret. Även Bris, Elevombudsmannen, färdtjänsten och personlig assistans är exempel på verksamheter som startade som arvsfondsprojekt.

Om en person avlider utan att efterlämna make eller maka eller närmare släktingar än kusiner blir arvsfonden arvinge. Förutsättningen är att den avlidne inte har testamenterat till någon annan. Allmänna arvsfonden kan även få egendom genom gåvor, testamenten eller förmånstagarförordnande i försäkringsavtal.

En tiondel av de medel som betalas in under ett år läggs till fonden. Resten får delas ut till olika projekt tillsammans med årets direktavkastning.

Motionerna

I motion 2016/17:1024 av Jonas Jacobsson Gjörtler (M) anförs att det finns människor som är villiga att betala ännu mer skatt än vad de gör i dag. Staten bör därför inrätta ett särskilt konto för ”frivillig värnskatt”. Alla pengar som sätts in på kontot för ”frivillig värnskatt” bör örönmärkas och oavkortat gå till satsningar inom den offentligfinansiella välfärden, främst skola, vård och omsorg.

Enligt motion 2016/17:1097 av Jenny Petersson (M) finns det en vilja från medborgare i Sverige att använda sina pengar till frivilliga skattebetalningar. En översyn i syfte att möjliggöra detta bör därför göras.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller (se bet. 2015/16:SkU20) att de principer som gäller för uttag av skatt till staten och kommunerna i dag inte lämnar något utrymme för den enskilde att själv bestämma hur mycket skatt som ska betalas eller att frivilligt betala in extra skatt.

Utskottet är inte berett att tillstyrka förslagen om frivilliga skattebetalningar utan vill i stället peka på möjligheten att lämna bidrag till Allmänna arvsfonden. Många av de förmåner som i dag ges i kommunal eller statlig regi har startat som arvsfondsprojekt. Därmed avstyrker utskottet de aktuella motionsförslagen.

F-skatt och näringsverksamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om ändrade regler för F-skatt och näringsverksamhet.

Jämför reservation 10 (V).

Bakgrund

Näringsverksamhet

Med näringsverksamhet avses enligt 13 kap. 1 § inkomstskattelagen förvärvsverksamhet som bedrivs yrkesmässigt och självständigt. Med yrkesmässigt menas att verksamheten bedrivs varaktigt och med vinstsyfte. Verksamheten ska således kännetecknas av varaktighet, vinstsyfte och självständighet. Vid bedömningen av om en uppdragstagares verksamhet bedrivs självständigt ska det särskilt beaktas vad som avtalats med uppdragsgivaren, i vilken omfattning uppdragstagaren är beroende av uppdragsgivaren och i vilken omfattning uppdragstagaren är inordnad i uppdragsgivarens verksamhet.

Den uttryckliga bestämmelsen om hur bedömningen av en verksamhets självständighet ska göras infördes den 1 januari 2009 och syftar till att göra det möjligt för fler att få F-skatt (prop. 2008/09:62, bet. 2008/09:SkU18).

I praxis har den s.k. avbyttardomen (RÅ 2001 ref. 25) lett till att fler sökande anses bedriva näringsverksamhet. Rättsfallet rörde frågan om huruvida verksamhet som avbytare inom jordbruket kunde anses tillräckligt självständigt bedrivna för att ses som näringsverksamhet. Domen tar inte enbart fasta på de omständigheter som finns när det gäller avbyttarverksamhet utan beskriver i huvuddrag problematik och praxis vid gränsdragningen mellan näringsverksamhet och tjänst. Domen bidrog till att man lämnade synen att vissa yrkeskategorier alltid anses som arbetstagare. Hur verksamheten faktiskt bedrivs har i stället fått en mer avgörande betydelse vid bedömningen av om näringsverksamhet bedrivs eller inte.

Skatteverket har i ett ställningstagande (Skatteverket 2008-12-11, dnr 131 751308-08/111) förtydligat hur en ansökan om F-skatt bör bedömas efter de förändringar som genomfördes den 1 januari 2009 för att göra det möjligt för fler att få F-skatt. I ställningstagandet klargörs att exempelvis följande kategorier kan anses bedriva näringsverksamhet:

- Den som hyr ut sig själv för kortare uppdrag (kortare än två månader) till flera olika uppdragsgivare i syfte att ersätta ordinarie anställda till följd av tillfälliga behov av arbetskraft, t.ex. på grund av sjukfrånvaro eller arbetstoppar, kan anses bedriva näringsverksamhet förutsatt att det framgår att det är uppdragstagarens avsikt att bedriva uthyrningsverksamheten som näringsverksamhet. Detta gäller även om förmedlingen av uppdragstagaren sker via ett bemanningsföretag.
- En säljare som arbetar på provisionsbasis och som har sitt tjänsteställe i bostaden eller i egen lokal kan anses bedriva näringsverksamhet eftersom han eller hon inte är inordnad i verksamheten.
- Dagbarnvårdare som tar hand om andras barn (regelmässigt tre barn eller fler) kan anses uppfylla kraven på näringsverksamhet om tillsynen sker i egen regi.
- Konsulter, t.ex. ekonomi- eller it-konsulter, som påbörjar sin näringsverksamhet med bara enstaka kunder och där den tidigare arbetsgivaren är

en av kunderna kan anses bedriva näringsverksamhet förutsatt att det handlar om avgränsade uppdrag.

- Arbete som styrelseledamot, som inte är hänförligt till eget eller närståendes ägande i bolaget, bör kunna utgöra näringsverksamhet, antingen som ett led i en bedriven konsultverksamhet eller som egen verksamhetsgren om det fortlöpande finns minst tre sådana uppdrag.

Däremot kan, enligt Skatteverkets ställningstagande, även efter förändringen den 1 januari 2009 följande verksamheter inte anses uppfylla kraven på näringsverksamhet:

- En verksamhet som bygger på att man hyr ut sig själv för längre uppdrag i syfte att ersätta ordinarie anställda kan normalt inte anses uppfylla kraven för näringsverksamhet även om parterna kommit överens om att uppdragstagaren ska utföra arbetet som näringsidkare. Det kan exempelvis gälla lärarvikarier, vikarierande sjukvårdspersonal eller chaufförer som ställer sin arbetskraft till förfogande till en och samma uppdragsgivare för en längre tid (två månader eller mer).
- En verksamhet som bygger på att man hyr ut sig själv för kortare uppdrag räknas inte som näringsverksamhet om det sker till endast enstaka uppdragsgivare.
- En barnflicka eller au pair som arbetar åt en familj och utför merparten av arbetet i familjens bostad kan inte anses bedriva näringsverksamhet.

I de fall där det klart framgår att uppdragstagaren är beroende av uppdragsgivaren och inordnad i uppdragsgivarens verksamhet på liknande sätt som uppdragsgivarens ordinarie personal kan kravet på näringsverksamhet inte anses vara uppfyllt trots att partsviljan ger uttryck för att den beskrivna verksamheten ska utgöra näringsverksamhet.

Våren 2012 anförde riksdagen i ett tillkännagivande till regeringen att det fanns skäl att göra en förutsättningslös utvärdering av effekten av det förändrade näringsbegreppet. När fler får möjlighet att vara näringsidkare behöver konsekvensen för skatteuppbörden belysas. Effekterna på arbetsmarknaden, arbetstagarens ställning och företagandets villkor bör också ingå i en sådan utvärdering. Utvärderingen bör bedrivas skyndsamt (bet. 2011/12:SkU17).

Skatteverket lämnade den 10 oktober 2013 (dnr 131-165148-13/113) en rapport till regeringen om effekterna av det förändrade näringsbegreppet. I rapporten anføres bl.a. följande.

Av utvärderingen har framkommit att Skatteverkets tillämpning av reglerna började förändras i en mindre restriktiv riktning flera år innan lagändringen genomfördes. En anledning till detta var ett antal domar som signalerade att näringsbegreppet tolkades väl snävt i vissa avseenden. Som en följd av dessa domar utfärdade Skatteverket tydligare riktlinjer som innebar att kraven för att få F-skatt sänktes. En grupp som efter detta lättare fick F-skattsedel var personer som endast hade en eller ett fåtal uppdragsgivare. Samtidigt förändrades Skatteverkets arbetssätt även på andra sätt. Ett exempel på detta var att ansökningsförfarandet blev enklare,

dels genom att färre uppgifter behövde lämnas i ansökan, dels genom att det infördes möjligheter att lämna ansökan elektroniskt.

När lagändringen kom hade således näringsbegreppet utvidgats pga. ändrad praxis och en annan tillämpning av Skatteverket. Enligt Skatteverkets uppfattning medförde lagändringen i sig ytterligare en utvidgning, som dock i sammanhanget kan betraktas som liten. Det handlar om personer vars verksamhet kännetecknas av korttidsuppdrag, t.ex. personer som hyr ut sin egen arbetskraft vid semestrar, sjukskrivningar och arbetstoppar.

Denna grupp nekades ofta F-skatt före lagändringen, men kom efter denna att innefattas i näringsbegreppet.

Sammanfattningsvis skedde alltså ganska stora förändringar av tilldelningen av F-skatt under åren före lagändringen, förändringar som är att betrakta som en anpassning till den utveckling som skett inom näringslivet och på arbetsmarknaden, och som innebar att fler fick möjlighet att få F-skattsedel. När sedan lagändringen kom vidgades näringsbegreppet ytterligare, men i en omfattning som i sammanhanget kan betraktas som liten.

Godkännande av F-skatt

Skatteverket ska efter ansökan godkänna den som uppger sig bedriva eller ha för avsikt att bedriva näringsverksamhet i Sverige för F-skatt.

Detta gäller emellertid inte om

1. det finns skälig anledning att anta att näringsverksamhet varken bedrivs eller kommer att bedrivas
2. ansökan bara grundar sig på en delägars intäkter från ett svenskt handelsbolag
3. den sökande
 - de senaste två åren har brutit mot villkor som har meddelats eller på annat sätt missbrukat ett godkännande för F-skatt och missbruket inte är obetydligt
 - inte har redovisat eller betalat skatter eller avgifter i en utsträckning som inte är obetydlig
 - inte har följt ett föreläggande att lämna inkomstdeklaration eller särskild uppgift eller har lämnat eller godkänt så bristfälliga uppgifter att de uppenbarligen inte kan läggas till grund för beskattning
 - har näringsförbud
 - är försatt i konkurs.

Om det finns särskilda skäl får beslut om godkännande för F-skatt fattas trots hindren under punkt 3.

Ett godkännande för F-skatt gäller tills vidare.

Motionerna

I motion 2016/17:376 av Annelie Karlsson (S) yrkandena 1–4 anförs att F-skattelagstiftningen bör ses över ur både ett arbetsmarknadsperspektiv och ett skatteuppörds perspektiv. De förändringar som genomfördes av F-skatten

2009 innebar att ansvaret för bedömningen lades över på Skatteverket. Skatteverkets prövning är i dag svag och tar enbart sin utgångspunkt i skattelagstiftningen. Arbetsrättslagstiftningen lämnas helt därhän. Uppgifter har kommit från olika branscher om att löntagare tvingats att bli ”företagare” för att behålla eller få ett arbete.

En sådan översyn ska inbegripa kontakter med fackliga organisationer i branscher där uppdragstagare konkurrerar med arbetstagare. En översyn av åtgärder för att försvåra användningen av F-skattsedel för kriminell verksamhet bör också göras. Kriminella organisationer ska enligt motionären inte tillåtas att bedriva företag och att ha F-skatt. En kombinerad spärr- och karensregel skulle kunna övervägas. Den som dömts till minst två års fängelse skulle omedelbart fråntas sin F-skattsedel som återfås först efter en viss karenstid. Även näringslivsregistret bör utnyttjas på ett bättre sätt för att förhindra felaktiga beslut om F-skattsedel. Slutligen måste frågan om registrering av utländska företag och näringsidkare som är verksamma i Sverige lösas. En översyn av F-skatten skulle kunna kopplas samman med registrering av utländska företag och utländska näringsidkare genom t.ex. obligatorisk svensk F-skattsedel. I dag finns inte något krav på att utländska företag eller utländska enskilda näringsidkare ska registrera sig i Sverige för att få bedriva näringsverksamhet här. Det är ett problem att dessa företags och näringsidkares verksamhet i Sverige inte är synlig för våra myndigheter.

I motion 2016/17:618 av Niklas Karlsson (S) yrkandena 2 och 3 anförs att alla företag som är verksamma i Sverige ska vara registrerade i Sverige samt ha en juridisk ansvarig för att möjliggöra konkurrens på lika villkor. I dag finns svenska företag registrerade hos Skatteverket och/eller Bolagsverket. Utländska företag i Sverige kan ansöka om F-skatt, men det är inte ett krav, varför det kan vara svårt att få ut information om utländska företag som är verksamma i Sverige men som väljer att inte registrera sig i Sverige. Motionären anför vidare att det borde finnas en anmälningsplikt för utländska företag som bedriver näringsverksamhet på plats i Sverige. Anmälnings- och registreringsplikt ska även gälla utländska näringsidkare som vill bedriva verksamhet i Sverige.

Enligt motion 2016/17:1047 av Johanna Haraldsson m.fl. (S) bör reglerna om F-skatt ses över i syfte att motverka löne- och villkorsdumpning på arbetsmarknaden. Det har efter de förändringar av lagstiftningen som genomfördes 2009 blivit enklare att bli beviljad F-skattsedel, eftersom kravet på flera arbetsgivare togs bort. Arbetsgivaren slipper en mängd skyldigheter, och med en påtvingad F-skatt tappar arbetstagaren en mängd rättigheter och försvagas i sitt förhållande till arbetsgivaren. Detta skapar en parallell arbetsmarknad där varken arbetsrätt eller kollektivavtal gäller, där villkoren är mycket sämre och inkomsterna låga.

I motion 2016/17:1196 av Ali Esbati m.fl. (V) yrkandena 2 och 3 anges att det bör krävas fler uppdragsgivare för att godkännas för F-skatt. Reglerna för F-skatt förändrades vid ingången av 2009. Det är numera tillräckligt att innehavaren av F-skatt har en enda uppdragsgivare. Vi anser att det bör krävas

mer än en uppdragsgivare för att godkännas för F-skatt. Om någon blir godkänd för F-skatt på felaktiga grunder kan detta utnyttjas för att försvåra upptäckten av svartarbete. Vidare bör ett tidsbegränsat godkännande av F-skatt införas. I dag gäller ett godkännande av F-skatt tills vidare. Som ett försök att begränsa fusk bör ett tidsbegränsat godkännande införas. Tidsbegränsningen ska avse såväl obegränsat som begränsat skattskyldiga. Kretsen som omfattas bör begränsas till de uppdragstagare vars debiterade skatt understiger en viss summa.

I motion 2016/17:1680 av Krister Örnfjäder m.fl. (S) yrkande 4 anförs att självständighetskriteriet i inkomstskattelagen bör återställas till att det ska krävas minst två arbetsgivare för att bli beviljad F-skatt. F-skatt bör inte beviljas för uthyrning vid tillfälliga arbetstoppar. Den förändring som skedde 2009 av regelverket för F-skatt har inneburit att en person kan arbeta för en och samma arbetsgivare under lång tid men utan den anställningstrygghet det innebär att vara anställd.

Enligt motion 2016/17:1716 av Robert Hannah (L) bör medborgare tilldelas F-skattsedel vid födseln eller när de får uppehållstillstånd i Sverige.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen tillkännagav våren 2012 för regeringen att det fanns skäl att göra en förutsättningslös utvärdering av effekten av det förändrade näringsbegreppet 2009 (bet. 2011/12:SkU17, rskr. 2011/12:163). Regeringen redovisade i budgetpropositionen för 2015 (avsnitt 6.46.2) att Skatteverket – i enlighet med riksdagens tillkännagivande – fått i uppdrag att utvärdera de förändringar i begreppet näringsverksamhet som genomfördes 2009 i syfte att göra det möjligt för fler att få F-skatt. Regeringen redovisade vidare att Skatteverkets uppdrag avrapporterats den 11 oktober 2013 och att Skatteverkets samlade bedömning var att effekterna på skatteuppbörden och skattefelet var små på aggregerad nivå samt att effekterna på arbetstagarnas ställning, företagandets villkor och arbetsmarknaden var obefintliga eller mycket små. Regeringen återkom därefter i skrivelse 2014/15:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser och anförde att regeringen övervägde att lägga den nu aktuella riksdagsskrivelsen till handlingarna. Utskottet noterade i sitt yttrande över regeringens skrivelse till konstitutionsutskottet vad regeringen anförde (yttr. 2014/15:SkU5y).

Skatteverket ska efter ansökan godkänna den som uppger sig bedriva eller ha för avsikt att bedriva näringsverksamhet i Sverige för F-skatt. Med näringsverksamhet avses enligt 13 kap. 1 § inkomstskattelagen förvärvsverksamhet som bedrivs yrkesmässigt och självständigt. Med yrkesmässigt menas att verksamheten bedrivs varaktigt och med vinstsyfte. Verksamheten ska således kännetecknas av varaktighet, vinstsyfte och självständighet. Vid bedömningen av om en uppdragstagares verksamhet bedrivs självständigt ska det särskilt beaktas vad som avtalats med uppdragsgivaren, i vilken omfattning

uppdragstagaren är beroende av uppdragsgivaren och i vilken omfattning uppdragstagaren är inordnad i uppdragsgivarens verksamhet.

Utskottet anser att antalet uppdragsgivare i de flesta fall är ett ganska bra mått på det som i lagstiftningen kallas ”beroende av uppdragsgivaren” och ”inordnad i dennes verksamhet”. Utskottet utgår från att antalet uppdragsgivare därför är en omständighet som har betydelse när Skatteverket bedömer om en person ska betraktas som självständig företagare eller anställd. Regeringen har inte slutbehandlat riksdagens skrivelse från våren 2012 om en utvärdering av det förändrade näringsbegreppet. Utskottet är inte berett att föreslå att riksdagen nu, som motionärerna föreslår, riktar ett nytt tillkännagivande till regeringen i dessa frågor.

När det gäller motionsförslaget om en översyn av vilka åtgärder som kan försvåra användningen av F-skattsedel i kriminell verksamhet vill utskottet anföra följande. Att förebygga och avslöja ekonomisk brottslighet i näringsverksamhet är en prioriterad fråga, bl.a. för Skatteverket. Regeringen har nyligen gett Skatteverket och en rad andra myndigheter i uppdrag att utveckla den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet (Ju2015/09350/PO). Frågan tas upp i Skatteverkets regleringsbrev för 2016. Verket har återrapporterat resultatet av Skatteverkets del av regeringens särskilda satsning för att bekämpa den organiserade brottsligheten i sin årsredovisning för 2016. Utskottet anser att det är Skatteverket som bäst kan bedöma i vilken utsträckning innehavet av F-skattsedel kan främja kriminell verksamhet och om några regelförändringar för godkännande respektive återkallelse av F-skatt skulle vara ett verksamt medel för att bekämpa sådan brottslighet. Utskottet utgår från att Skatteverket i så fall rapporterar detta till regeringen.

Utländska företag och privatpersoner som är verksamma i Sverige kan i dag ansöka om och godkännas för svensk F-skatt. Frågan om registrering av utländska företag aktualiserades genom Filiallagsutredningens betänkande SOU 2010:46. Utskottet noterar också att registrering av utländska företag är ett av tre förslag som lämnats av Stora Branschgruppen i skriften Tre åtgärder för konkurrens på lika villkor. Utskottet anser att frågan får anses aktualiserad i Regeringskansliet genom det nämnda utredningsbetänkandet. Något tillkännagivande från riksdagen behövs därför inte.

F-skattsedel ska tilldelas den som avser att bedriva näringsverksamhet. Det är därför inte aktuellt att, som föreslås i motion 2015/16:1477, tilldela medborgare F-skattsedel vid födseln eller i samband med att uppehållstillstånd beviljas.

Utskottet avstyrker motionsförslagen.

Ung Företagsamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att ge Skatteverket i uppdrag att ta fram en snabb övergång från UF-regelverk (Ung Företagsamhet) till F-skattsedel.

Jämför reservation 11 (L).

Bakgrund

Genom UF-utbildningar får ungdomar i gymnasieskolan möjlighet att under ett år driva egna företag och sälja verkliga varor och tjänster. Under läsåret 2016/17 drivs 8 603 företag av 27 769 elever.

Eleverna tar först fram en affärsidé, gör marknadsundersökningar och skaffar startkapital genom försäljning av riskkapitalsedlar. Sedan startar verksamheterna – med produktion och tjänsteutveckling, marknadsföring, försäljning samt ekonomisk redovisning. Under året får eleverna träna sin förmåga att samarbeta, lösa problem, fatta beslut och ta ansvar för sitt handlande. Vid verksamhetsårets slut upprättar UF-företaget en årsredovisning, och UF-företaget avvecklas. Det lånade kapitalet återbetalas tillsammans med eventuell utdelning.

Motionen

I motion 2016/17:1783 av Said Abdu (L) yrkande 3 föreslås att elever som drivit UF-företag ska kunna fortsätta driva dessa efter utbildningens slut. I dag måste elever som läst Ung Företagsamhet avveckla sina företag vid kursens slut. Detta riskerar de värden som ungdomarna byggt upp under sitt UF-företagande. Framtidens företagare måste få en enklare och mer positiv start på sitt entreprenörskap. Motionären föreslår att Skatteverket ska få i uppdrag att se över och ta fram en lösning som innebär en snabb övergång från UF-regelverk till F-skattsedel.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller (se bet. 2015/16:SkU20) att ett undantag för affärsverksamheter som bedrivs i utbildningssyfte kan framstå som en enkel och välmotiverad åtgärd, men det innebär enligt utskottets mening att skattelagstiftningen tillförs ytterligare en gränsdragning som ska hanteras av Skatteverket och de skattskyldiga som har kontakt med de undantagna verksamheterna. Utskottet anser inte att det finns tillräckliga skäl att tillföra skattereglerna ett undantag av denna karaktär och avstyrker därför motionen.

Egenanställningsföretag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att göra företagsformen egenanställningsföretag mer känd.

Jämför reservation 12 (C).

Bakgrund

Det förekommer att frilansare med A-skatt som utför tillfälliga uppdrag åt olika uppdragsgivare ansluter sig till ett egenanställningsföretag (kallas ibland för plattformsföretag, faktureringsföretag eller självanställningsföretag).

Egenanställningsföretaget har F-skatt och fakturerar uppdragsgivarna mot viss provision, redovisar arbetsgivaravgifter och gör skatteavdrag och betalar sedan ut resten som lön till uppdragstagaren. Detta kallas för att man är egenanställd.

Motionen

I motion 2016/17:1186 av Solveig Zander och Anders Åkesson (båda C) yrkande 3 anförs att företagsformen egenanställningsföretag behöver bli mer känd för att medverka till lägre arbetslöshet. Sverige behöver fler personer som arbetar, det behövs fler företag och fler vägar in i yrkeslivet. Ett nytt sätt att arbeta på är egenanställningsföretag. Framväxten av delningsekonomin har skapat frågor om hur dessa tjänster ska beskattas. Här kan egenanställningsföretagen spela en viktig roll genom att vara en seriös partner som ser till att delningsekonomin fungerar i enlighet med rådande lagar och regler och att staten får in skatteintäkter.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser inte något behov av att göra ett tillkännagivande med den inriktning som motionärerna föreslår.

Utskottet avstyrker motionsförslaget.

Personligt betalningsansvar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om att det personliga betalningsansvaret för ett aktiebolags skatteskulder bör minska.

Jämför reservation 13 (M, C, L, KD).

Bakgrund

En företrädare för en juridisk person kan bli personligen ansvarig för i princip alla skatter och avgifter, inklusive ränta, som påförts den juridiska personens skattekonto. Det personliga ansvaret har sin grund i att

- skatteavdrag inte gjorts med rätt belopp
- skatt eller avgift inte har betalats
- oriktiga uppgifter har lämnats som har lett till att den juridiska personen har tillgodoräknats överskjutande ingående mervärdesskatt eller överskjutande punktskatt med ett för stort belopp eller att ingående mervärdesskatt eller punktskatt har betalats tillbaka med ett för högt belopp.

De juridiska personer som berörs är främst aktiebolag men även ekonomiska och ideella föreningar samt stiftelser, konkursbon och utländska juridiska personer som ska betala skatt i Sverige.

Företrädare är vanligtvis den eller de personer som sitter i styrelsen. Även den som utan att vara legal företrädare har haft ett bestämmande inflytande i den juridiska personen kan vara företrädare.

Om företaget inte kan betala skatt eller avgifter i sådan tid att beloppet har kommit in till Skatteverkets konto senast på förfallodagen och inte heller har beviljats anstånd med betalningen löper företrädaren risk för att personligen bli betalningsansvarig för den juridiska personens skatteskulder. För ett personligt betalningsansvar krävs dock att företrädaren har agerat uppsåtligt eller grovt oaktsamt. En betalningsunderlåtelse anses aldrig uppsåtligt eller grovt oaktsamt om det senast på förfallodagen vidtagits sådana åtgärder som krävs för att få till stånd en samlad avveckling av skulderna med hänsyn till samtliga borgenärens intressen. Sådana åtgärder kan vara en konkursansökan, en ansökan om företagsrekonstruktion eller en betalningsinställelse som följs av en ansökan om ackord eller konkurs.

Om det finns särskilda skäl kan företrädaren helt eller delvis befrias från betalningsskyldigheten.

Motionerna

I motion 2016/17:350 av Emil Källström m.fl. (C) yrkande 2 föreslås att regeringen ska ta fram förslag i syfte att avveckla det skatterättsliga företrädaransvaret. Reglerna har utsatts för mycket kritik. Trots tidigare tillkännagivanden i riksdagen har regeringen inte återkommit med konkreta förslag. Enligt information i skrivelser till riksdagen bereder regeringen ärendet och har så gjort under lång tid, varför regeringen skyndsamt bör återkomma till riksdagen med förslag.

Enligt motion 2016/17:3152 av Maria Malmer Stenergård m.fl. (M) finns det anledning att se över reglerna om företrädaransvar i skatteförfarandelagen. Enligt reglerna om personligt betalningsansvar för företrädare för aktiebolag kan styrelseledamöter åläggas ett betalningsansvar på ett sätt som inte framstår som proportionerligt. När det gäller skatter och avgifter till det allmänna finns

regler om personligt betalningsansvar, s.k. företrädaransvar, i skatteförfarandelagen. Reglerna har kommit att tillämpas mycket strängt, vilket kan få stora oväntade konsekvenser i den privata ekonomin för den enskilde. När man går längre när det gäller skulder till det allmänna jämfört med andra skulder, gynnas det allmänna på ett sätt som inte framstår som rimligt.

I motion 2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 4 anförs att reglerna om företrädaransvar i aktiebolag måste vara rimliga. Det personliga ansvaret för ett aktiebolags skatteskulder bör minska. Enligt aktiebolagslagens regler för personligt ansvar vid kapitalbrist är ett aktiebolags styrelse och ledning inte ansvariga gentemot borgenärerna. Motsvarande bestämmelser gäller dock inte skatteskulder där en styrelse kan hållas ansvarig om det saknas skattebetalningar vid likvidation, även om styrelsen följt alla steg i fråga om kontrollstämma m.m. Regelverket bör ses över, och styrelsens och ledningens personliga ansvar för skatteskulder i de fall där lagen har följts bör begränsas, enligt motionärerna.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen riktade ett tillkännagivande till regeringen om att regeringen snarast ska se över reglerna om företrädaransvar, om tillämpningen av bestämmelserna har blivit för hård och om bestämmelserna bör ändras för att öka rättssäkerheten och förutsägbarheten, förbättra villkoren för att starta, driva och utveckla företag och minska riskerna för att livskraftiga företag avvecklas i onödan (bet. 2014/15:SkU20). Enligt skrivelse 2016/17:75 s. 92 bereds frågan inom Regeringskansliet.

Utskottet ser inte skäl för riksdagen att med anledning av motionerna göra ytterligare uttalanden i denna fråga.

Utskottet avstyrker motionerna.

Certifierade kassaregister

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om att kassaregisterlagen ska ses över bl.a. med hänvisning till svårigheten att finna kassaregister som klarar svenska väderförhållanden och när det gäller Skatteverkets dispensmöjligheter.

Jämför reservationerna 14 (C) och 15 (KD).

Bakgrund

Certifierade kassaregister

Den som säljer varor eller tjänster mot kontant betalning måste sedan den 1 januari 2010 ha ett certifierat kassaregister. Till kontant betalning räknas

även betalning med kontokort. Undantag gäller bl.a. för taxi, distans- och hemförsäljning, försäljning av varor eller tjänster mot betalning i automater och automatspel. Vidare är lagen inte tillämplig för den som endast i obetydlig omfattning säljer varor eller tjänster mot kontant betalning.

Av lagens förarbeten (prop. 2006/07:105) framgår att obetydlig omfattning avser två olika situationer. Den första situationen rör de allra minsta företagen med låg omsättning. Att företag med låg omsättning är undantagna från regleringen motiverades främst med att det ansågs tveksamt om de kostnader som krav på ett certifierat kassaregister för med sig skulle stå i rimlig proportion till den samhälleliga vinsten i form av förbättrad skattekontroll i fråga om de allra minsta företagen. Den andra situationen rör företag där kontant försäljning endast förekommer i rena undantagsfall.

Ett förtydligande gjordes i skatteförfarandelagen (2011:1244) som innebär att det sedan den 1 januari 2012 vid bedömningen av om det är fråga om försäljning i obetydlig omfattning särskilt ska beaktas om försäljningen normalt uppgår till eller kan antas komma att uppgå till sammanlagt högst fyra prisbasbelopp under ett beskattningsår (prop. 2013/14:22, bet. 2013/14:SkU14).

Skatteverket får göra oannonserade kontrollbesök och får ta ut en kontrollavgift på 10 000 kronor om kassaregister saknas, inte uppfyller föreskrifternas krav eller inte är anmänt i tid eller om uppgifterna i kassaregistret inte sparas, belopp inte slås in eller kunden inte får något kvitto. Om en ny överträdelse sker inom ett år är avgiften 20 000 kronor. Syftet med lagen är att skydda seriösa företagare inom kontanthandeln mot illojal konkurrens.

Torg- och marknadshandel

Det generella undantaget i skatteförfarandelagen från skyldigheten att använda kassaregister för torg- och marknadshandel slopades den 1 januari 2014 (prop. 2012/13:129, bet. 2012/13:SkU32). Samtidigt fick Skatteverket större möjlighet att i enskilda fall bevilja undantag från olika skyldigheter som gäller kassaregister. Undantaget från skyldigheter som gäller kassaregister utvidgades till att avse även andra orsaker än tekniska när en viss skyldighet kan anses vara oskälig.

I samband med utvidgningen till torg- och marknadshandel anförde regeringen att det underlag som Skatteverket presenterat tyder på att lagstiftningen om kassaregister har varit framgångsrik och att fler företag konkurrerar på lika villkor. Sedan lagstiftningen infördes har kritik riktats mot undantaget för torg- och marknadshandeln, vilket inkluderar undantag för s.k. tillfällig handel. Synpunkterna kan sammanfattas med att undantaget snedvrider konkurrensen och missgynnar den fasta handeln som omfattas av kravet på kassaregister. Kritiken avsåg även att de särskilda befogenheterna vid kontrollbesök (kundräkningar, kvittokontroller, kassainventeringar och provköp) endast gäller företag som omfattas eller som kan antas omfattas av lagstiftningen om kassaregister. Den tekniska utvecklingen medför att det inte längre är orimligt att även torg- och marknadshandlare omfattas av kravet på kassaregister.

Den 1 maj 2017 ändras reglerna, och en näringsidkare utan fast driftsställe i Sverige ska inte längre vara undantagen från skyldigheten att använda certifierat kassaregister om försäljning görs mot kontant betalning eller betalning med kortkort. Näringsidkaren kan i stället använda ett kassaregister som har prövats enligt bestämmelserna i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om prövningen visar att registret uppfyller likvärdiga krav.

Motionerna

I motion 2016/17:286 av Lars-Axel Nordell (KD) yrkandena 1 och 2 anförs att en översyn av kassaregisterlagen bör göras så att den oavsett område och väderleksförhållanden kan tillämpas på ett rättssäkert sätt vid ambulering torg- och marknadsförsäljning. Vidare bör frågan om schablonbeskattning prövas som ett alternativ.

I motion 2016/17:822 av Emil Källström m.fl. (C) yrkande 2 anförs att det bör göras en översyn av lagen om kassaregister och att reglerna om dispens från kravet på kassaregister bör förtydligas. Redan när lagen om kassaregister antogs var det uttalat att undantag skulle göras från kravet att ha kassaregister och att detta skulle ske på ett frikostigt sätt. De olika prövningar som har gjorts om undantag verkar inte ha beaktat tekniska problem när det gäller användning av kassaregister utomhus. Intentionen med lagstiftningen var aldrig att verksamheter som inte har någon praktisk möjlighet att uppfylla kraven på kassaregister skulle tvingas stänga.

Enligt motion 2016/17:1208 av Annicka Engblom och Borian Åberg (båda M) bör man överväga en översyn av kassaregisterlagen för torg- och marknadshandel. Utgångspunkten vid lagtillämpning måste vara att det finns en reell möjlighet att faktiskt följa lagen. Detta har visat sig svårt i realiteten då leverantörer inte har kunnat leverera den utrustning som lagen kräver. Ett alternativ till kassaregister bör därmed övervägas. En möjlighet till schablonbeskattning bör finnas som ett frivilligt alternativ. Den typ av tolkningsutrymme som försatt landets torg- och marknadshandlare i en oacceptabel och ohållbar situation skulle då undvikas.

Enligt motion 2016/17:1414 av Finn Bengtsson m.fl. (M) bör en översyn av kassaregisterlagen göras. Skatteverket har efter hand skärpt tolkningen av lagen, och numera krävs att alla händelser i kassan ska loggas. För verksamhet som bedrivs utomhus finns i dag ingen garanti för att någon certifierad kontrollenhet kan klara de ofta dåliga väderförhållanden som inte sällan råder i vårt land. Kraven på en certifierad kontrollenhet fyller inte det syfte som lagstiftaren tänkt, eftersom det i dag saknas en teknisk lösning, men det är näringsidkarna som riskerar att kriminaliseras med den nya kassalagens krav på innehav av teknik som inte finns.

Av samma skäl anförs i motion 2016/17:1477 av Sten Bergheden (M) yrkande 1 att det bör göras en översyn av kassaregisterlagen. Ett stort problem var och är att fortsatt funktionella kassaregister, dvs. register av den art som

fungerar utan nättåtkomst, tål hårda väderomslag och samtidigt uppfyller garanti och försäkringsskydd, inte finns att köpa. Enligt yrkande 2 bör möjligheterna att utfärda tillfälliga undantag ses över och införas fram tills en översyn av kassaregisterlagen är genomförd.

I motion 2016/17:1524 av Gunilla Nordgren (M) anförs att det är nödvändigt att det skyndsamt sker en översyn av lagen om kassaregister. Trots att det framförts från företrädare för torg- och marknadshandlare att det inte är möjligt att skaffa certifierade kassaregister som är godkända för användning utomhus har Skatteverket inte gått med på dispens från kravet på användning utomhus. Det måste skyndsamt ske en anpassning till verkligheten.

Enligt motion 2016/17:1561 av Betty Malmberg och Finn Bengtsson (båda M) yrkandena 1 och 2 är det viktigt att jobba vidare för att stoppa illojal konkurrens och svarta pengar. Torg- och marknadshandel har ett kulturellt värde och är en naturlig mötesplats och en uppskattad del av vår stadsbild varför det är viktigt att följa upp effekterna av de nya regleringarna i kassaregisterlagstiftningen som infördes 2014. Vidare skapar motstridiga myndighetsbesked och domstolarnas bedömning av lagstiftningen om kassaregister problem för företagen.

I motion 2016/17:1887 av Lars-Arne Staxäng (M) anförs att det juridiska ansvaret inom lagstiftningen om kassaregister bör ses över. Enligt dagens lagstiftning är det den enskilda företagaren som ansvarar för kassaregistret i sitt företag vid torg- och marknadshandel, vilket innebär att en företagare kan straffas för ett brott som en annan person begått. Trots att detta är förståeligt finns det ändå situationer där det bör diskuteras hur omfattande ansvaret för företagaren bör vara. Det är viktigt att finna en rimlig balans i ansvarsfrågan, varför lagstiftningen och regelverket bör ses över.

I motion 2016/17:2030 av Solveig Zander och Kerstin Lundgren (båda C) anförs att intentionen med kassaregisterlagen aldrig var att verksamheter som inte hade någon praktisk möjlighet att uppfylla kravet på kassaregister skulle tvingas stänga. Endast ett fåtal dispenser har meddelats av Skatteverket. Enligt Skatteverket råder oklarheter om tolkningen av undantaget. Motionärerna anser därför att det är nödvändigt att man förtydligar reglerna om dispens från kravet på kassaregister.

I motion 2016/17:2524 av Markus Wiechel och Johan Nissinen (båda SD) yrkandena 1 och 2 anförs att regeringen bör göra en översyn av kassaregisterlagen för att få en rättvisare hantering av kassaregister vid torghandel. Vidare innebär nuvarande lagstiftning att en ägare av ett företag som bedriver handel på torg och marknader tvingas ta straffet för ett lagbrott som begås av en anställd som kanske befinner sig på en helt annan plats och position än ägaren. Regeringen bör också göra en översyn för att förenkla arbetet enligt kassaregisterlagen för fäbodverksamhet. Trots brist på elektricitet och mobiltäckning finns krav från Skatteverket på att använda kassaregister i fäbodverksamhet.

Utskottets ställningstagande

Undantaget från kravet på kassaregister för torg- och marknadshandeln slopades efter kritik om att undantaget snedvred konkurrensen och missgynnade den fasta handeln som omfattades av kravet på kassaregister. Sedan krav på kassaregister infördes även för torg- och marknadshandeln har en debatt förts om bl.a. elsäkerhet i samband med denna handel, och det påstås saknas kassaregister som kan användas utomhus.

Finansminister Magdalena Andersson hänvisade, i en debatt med anledning av interpellation 2014/15:571 om möjligheten till undantag från reglerna om krav på kassaregister, till att Skatteverket, Elsäkerhetsverket och Arbetsmiljöverket i en gemensam skrivelse den 18 maj 2015 redovisade en samsyn om hur frågor om elsäkerhet bör hanteras i samband med torg- och marknadshandel.

Vidare uttalade finansministern i en interpellationsdebatt med anledning av interpellation 2015/16:726 bl.a. att Skatteverket kan medge undantag från kassaregisterkravet bl.a. om en viss skyldighet av tekniska orsaker är oskälig. Den som inte är nöjd med verkets beslut kan överklaga till förvaltningsdomstol. Bestämmelsernas syfte är dock inte i första hand att bevara vårt kulturarv, utan de infördes för att motverka skatteundragande och för att skydda seriösa företag från illojal konkurrens från oseriösa företagare. På så sätt skyddas även seriösa företagare som bedriver verksamhet som är en del av kulturarvet. Det har varit en fantastisk utveckling inom kassaregisterbranschen där det nu finns möjlighet att köpa kassaregister till en relativt låg kostnad. Systemen har också utvecklats. Elsäkerhetsmyndigheten menar att det nu finns möjlighet att använda dem också ute i väder och vind. Är det oskäligt med kassaregister ska man självklart inte heller behöva ha något kassaregister. Här är det enligt finansministern viktigt att vi har en myndighet som har möjlighet att tillämpa lagstiftningen.

Utskottet delar finansministerns bedömning och utgår från att regeringen följer utvecklingen men är inte berett att föreslå att bestämmelserna om kassaregister ses över. Motionsförslagen med den inriktningen avstyrks.

Personalliggare

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om att systemet med personalliggare ska utvärderas.

Bakgrund

Lagen om särskild skattekontroll i vissa branscher (2006:575) trädde i kraft den 1 januari 2007 och innebar ett krav på att föra personalliggare för näringsidkare inom restaurang- och frisörbranschen. Därefter har det även

införts krav på personalliggare i tvätteribranschen. Syftet med reformen var att motverka förekomsten av svart arbetskraft.

Sedan den 1 januari 2016 gäller skyldigheten att föra personalliggare även för byggbranschen.

Den som bedriver restaurang-, frisör- eller tvätteriverksamhet ska föra en personalliggare och i denna dokumentera nödvändiga identifikationsuppgifter för näringsidkaren och löpande dokumentera nödvändiga identifikationsuppgifter för de personer som är verksamma i näringsverksamheten. Skyldigheten att föra personalliggare gäller dock inte för enskild näringsverksamhet där bara näringsidkaren, hans eller hennes make, maka eller barn under 16 år är verksamma, eller fåmansföretag eller fåmanshandelsbolag där bara företagsledaren, hans eller hennes make, maka eller barn under 16 år är verksamma.

Skatteverket får besluta om kontrollbesök för att kontrollera att den som är eller kan antas vara skyldig att föra personalliggare eller tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras fullgör sina skyldigheter. Kontrollbesök får bara genomföras i verksamhetslokaler eller på byggarbetsplatser. Kontrollbesök på en byggarbetsplats får dock inte genomföras i en lägenhet som är avsedd att helt eller till en inte oväsentlig del användas som bostad.

Regeringen gav i april 2016 Skatteverket i uppdrag att göra en fördjupad analys av sitt förslag att utvidga krav på personalliggare till att omfatta bilverkstäder, partihandel med livsmedel samt kropps- och skönhetsvård. Skatteverket ska lämna fullständiga författningsförslag och presentera ett bredare underlag om krav på personalliggare i fler verksamheter. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet senast den 1 april 2017.

Motionerna

I motion 2016/17:618 av Niklas Karlsson (S) yrkande 1 anförs att det bör vidtas ett antal åtgärder för att få konkurrens på lika villkor för de företag som är verksamma i Sverige. Antalet branscher där det finns krav på personalliggare i kombination med oannonserade kontrollbesök bör utvidgas.

Enligt motion 2016/17:1473 av Borian Åberg och Annicka Engblom (båda M) är det dags att göra en ordentlig utvärdering av reformen om personalliggare. En utvärdering skulle ge svar på frågan om huruvida den ökade regelbördan för de företag som omfattas har lett till den avsedda effekten – nämligen att förhindra svartarbete och skattefusk.

Utskottets ställningstagande

Personalliggare infördes för frisör- och restaurangbranschen den 1 januari 2007 och har därefter utvidgats med tvätteribranschen och nu senast för byggbranschen den 1 januari 2016 (prop. 2014/15:6, bet. 2014/15:SkU6), allt för att motverka förekomsten av svartarbete och främja en sundare konkurrens

i branschen. I lagstiftningsärendet framkom att systemet med personalliggare i restaurang- och frisörbranscherna, som innefattade en möjlighet för Skatteverket att genomföra oannonserade kontrollbesök, haft positiva effekter på löneredovisningen inom de berörda branscherna. Regeringen bedömde att förslaget om personalliggare i byggbranschen innebär en ökning av den administrativa bördan för berörda företag men att denna ökning är försvarbar med hänsyn till syftet med förslaget.

Regeringen gav den 7 april 2016 Skatteverket i uppdrag att lämna förslag på hur systemet med krav på personalliggare kan utvidgas till att även omfatta bilverkstäder, partihandel med livsmedel samt kropps- och skönhetsvård. Skatteverket har i ett tidigare uppdrag från regeringen identifierat att det finns problem med svartarbete i dessa verksamheter. Uppdraget ska redovisas senast den 1 april 2017.

Utskottet finner att det pågår arbete med att eventuellt utvidga systemet med personalliggare och att regeringen noga följer utvecklingen. Utskottet ser därför för närvarande inte några tydliga behov av att föregå Skatteverkets utredning och eventuella förslag om att utöka systemet till ytterligare verksamhetsområden.

Utskottet avstyrker motionsyrkandena.

Anstånd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om att anståndsreglerna ska ses över och bli mer generösa och om att Skatteverkets statistik över anståndsärendena bör bli tydligare.

Jämför reservationerna 16 (M) och 17 (KD).

Bakgrund

Den nya skatteförfarandelagen innebar att reglerna om anstånd med att betala skatter eller avgifter gjordes mer generösa och enklare att tillämpa. En tidigare uppdelning i omprövnings- och befrielseanstånd med olika högt ställda krav togs bort, och den mer generösa anståndsmöjligheten vid överklagande och omprövning gjordes allmänt tillämplig.

Enligt de nya reglerna ska anstånd alltid kunna medges om det är tveksamt hur mycket skatt eller avgift den skattskyldige kommer att behöva betala; detta gäller oberoende av om den skattskyldige begärt omprövning eller överklagat eller om frågan om skattenedsättning uppkommit på annat sätt. Syftet med förändringen är bl.a. att Skatteverket ska ha möjlighet att bevilja anstånd i de fall då en skattskyldig ansökt om ackord och det finns skäl som talar för att en ackordsuppögörelse kan komma till stånd. Fördelen för den skattskyldige med ett anstånd i stället för ett enkelt uppskov med indrivningsåtgärder är skillnaden i kostnadsränta. Vid ett uppskov tas den höga kostnadsräntan ut, och vid

anstånd används den s.k. basräntan. Mot bakgrund av Skatteverkets nya borgenärsroll fick verket vidare möjlighet att bevilja anstånd om det är till fördel för det allmänna (prop. 2010/11:165, bet. 2011/12:SkU3).

Motionerna

I motion 2016/17:3158 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1 och 3 anförs att det bör göras en översyn av anståndsreglerna i skattemål. Statistik visar att det finns en indikation på att svenska domstolar är alltför restriktiva med att bevilja anstånd med tanke på att en ansenlig andel av de som nekats anstånd senare har vunnit skatteprocessen helt eller delvis. Till detta kommer också de anstånd som prövas av Skatteverket och inte överklagas till förvaltningsdomstol. Det saknas i dag statistik över anståndsbeslut som hanteras av Skatteverket och hur de står sig i förhållande till det slutliga avgörandet i sak. Detta försvårar möjligheterna att utvärdera hur reglerna om anstånd tillämpas i praktiken. Det är därför viktigt att Skatteverkets statistik på detta område ses över.

I motion 2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 6 anförs att det bör införas mer generösa anståndsregler för skatteskulder under den tid då en juridisk skatteprocess pågår. De anståndsregler som finns i dag är begränsade och tillämpas mycket restriktivt. Motionärerna vill se över anståndsreglerna och se till att det krävs synnerliga skäl för att anstånd inte ska beviljas.

Utskottets ställningstagande

Anståndsreglerna ändrades vid skatteförfarandelagens tillkomst för att utöka möjligheterna till anstånd. De mer generösa anståndsreglerna gäller inte i första hand vid omprövning och överklagande utan syftar till att förbättra situationen för skattskyldiga i andra fall när det kan bli aktuellt med en skattebefrielse. Utskottet ser inte något behov av att se över anståndsreglerna med den inriktning som motionärerna föreslår.

Utskottet finner inte heller skäl att bifalla motionsyrkandet om att se över Skatteverkets statistik över anståndsärenden.

Utskottet avstyrker därmed motionsförslagen.

Ersättning för kostnader i skattemål

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att ersättningsreglerna vid skattemål ska förbättras.

Jämför reservation 18 (KD).

Bakgrund

Kostnaderna för Skatteverket och domstolarna bärs av staten. Huvudregeln är att den skattskyldige ska stå för sina egna kostnader i skatteförfarandet och skatteprocessen. Enskilda kan få ersättning enligt 15 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) för resor och uppehålle i samband med muntliga förhandlingar i förvaltningsdomstol. Möjligheten att få ersättning för kostnader för ombud, biträden eller utredningar i skattemål regleras i 43 kap. skatteförarandelagen (SFL).

Man har rätt till ersättning för skäligen kostnader för ombud, biträde, utredning eller annat i ett ärende eller mål i den utsträckning sökandens yrkanden bifallits helt eller delvis, om ärendet eller målet avser en fråga som är av betydelse för rättstillämpningen eller om det finns synnerliga skäl för ersättning. Ombud eller biträden har inte rätt till ersättning.

Ersättning får inte beviljas för kostnader som avser skyldigheten att lämna en deklaration, lämna föreskrivna uppgifter eller att genom räkenskaper, anteckningar eller annan lämplig dokumentation se till att det finns underlag för att fullgöra uppgiftsskyldighet samt för kontroll av uppgiftsskyldighet. Ersättningen kan i vissa fall minskas, t.ex. om sökanden varit försumlig eller gjort att ärendet eller målet blivit mer omfattande än nödvändigt. Ansökan om ersättning för kostnader ska göras i samband med att domstolen avgör målet.

Ersättning för kostnader för ombud, biträde eller utredning, eller ställande av säkerhet får enligt 68 kap. 2 § SFL inte betalas ut förrän beslutet har fått laga kraft mot Skatteverket.

Motionen

I motion 2016/17:3353 Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 5 anförs att ersättningsreglerna vid skattemål bör förbättras. Motionärerna vill se över regelverket och göra det möjligt för företag att söka interimserättning för rättegångskostnader i väntan på prövning i högre instans när Skatteverket överklagar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser inte något behov av att se över ersättningsreglerna i skattemål med den inriktning som motionärerna föreslår.

Utskottet avstyrker motionsförslaget.

Det nordiska skatteavtalet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en översyn av det nordiska skatteavtalet.

Jämför reservation 19 (V).

Bakgrund

Det nordiska skatteavtalet undertecknades den 23 september 1996. Det trädde i kraft den 11 maj 1997 och tillämpas sedan den 1 januari 1998. Avtalet är införlivat i svensk rätt genom lagen (1996:1512) om dubbelbeskattningsavtal mellan de nordiska länderna.

Den 4 april 2008 undertecknades ett protokoll om ändring i det nordiska skatteavtalet. Genom protokollet ändrades bl.a. avtalets regler om beskattning av utdelning, kapitalvinster, inkomst av arbete som utförs ombord på flygplan och pensioner. Riksdagen antog en ändring i lagen om dubbelbeskattning mellan de nordiska länderna som tillämpas sedan den 1 januari 2009 (prop. 2007/08:146, bet. 2007/08:SkU31).

Ändringen innebar när det gäller beskattningen av pension, livränta och utbetalning enligt de avtalsslutande staternas sociallagstiftning en övergång från undantagandemetoden (exempt) till avräkningsmetoden (credit). Enligt de tidigare reglerna fick sådana utbetalningar enligt huvudregeln endast beskattas i källstaten, dvs. i den stat varifrån utbetalningen görs. Enligt den nya lydelsen av bestämmelsen skulle utbetalningar även beskattas i hemviststaten, som då ska medge avräkning för den skatt som betalats i källstaten.

Enligt propositionen kunde ändringen i det nordiska skatteavtalet medföra att pensionärer med hemvist i Sverige som fick utbetalningar från en annan avtalsslutande stat fick en högre sammanlagd beskattning än de hade enligt det tidigare avtalet. Så var fallet om den källskatt som togs ut i den utbetalande staten var lägre än vad den svenska skatten var på samma inkomst. Ändringen i beskattningen skulle därför inte gälla för personer som vid tidpunkten för protokollets undertecknande den 4 april 2008 hade hemvist i Sverige och redan då tog emot sådana utbetalningar för en annan avtalsslutande stat. Skatteverket har därefter mottagit krav på ersättning från ett antal norska pensionärer som hävdade att de fått fel information om skatteändringen 2009.

Motionerna

Enligt motion 2016/17:2056 av Pål Jonson (M) bör det nordiska skatteavtalet ses över i syfte att underlätta det ekonomiska utbytet mellan Sverige och Norge. Norge är Sveriges viktigaste handelspartner, och gränsen mellan de båda länderna är den längsta i Europa. Trots detta finns det fortfarande många hinder som försvårar handel, pendling och flyttande mellan länderna. Många arbetar i Norge men har kvar sin familj och sina sociala utgifter i Sverige. Om de inte arbetar i en norsk gränskommun tvingas de betala skatt i Norge.

I motion 2016/17:2474 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 19 anförs att de nordiska regeringarna bör se över det nordiska dubbelbeskattningsavtalet. Vänsterpartiet vill underlätta och öka tryggheten för arbetstagare som bor i ett nordiskt land och arbetar i ett annat.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är angeläget att lösa förekommande gränshinder som försvårar handel, pendling och flytt mellan de nordiska länderna. Gränshinderarbetet är en viktig del av regeringssamarbetet inom Nordiska ministerrådet (se skr. 2014/15:90). Genom Gränshinderrådet pågår ett arbete för att lösa existerande gränshinder mellan de nordiska länderna, förhindra att nya gränshinder uppstår och effektivisera informationsinsatserna till privatpersoner och företag. Sverige hade under 2014 särskilt ansvar för fyra prioriterade gränshinder, bl.a. problem med mervärdesskattereglerna vid överföring av arbetsmaskiner över den svensk-norska gränsen, som har försvårat för entreprenörer att verka på andra sidan gränsen.

Utskottet kan konstatera att det pågår ett fortlöpande arbete med att lösa sådana gränshinder som motionärerna tar upp. Utskottet finner inte någon anledning att aktualisera en översyn av det nordiska skatteavtalet.

Utskottet avstyrker motionerna.

Skatteflykt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att tillsätta en skatteflyktskommission och om att se över regler om skatteflykt m.m.

Jämför reservation 20 (V).

Bakgrund

Det är en allmän regel att beskattning ska göras på grundval av rättshandlingars verkliga innebörd oavsett den beteckning som avtalen getts. Bedömningen behöver inte avse en enstaka rättshandling utan kan gälla den sammantagna innebörden av flera rättshandlingar (RÅ 2004 ref. 27). I detta ligger t.ex. att s.k. skenavtal inte ska läggas till grund för beskattningen.

Vid sidan av den allmänna regeln om genomsyn innehåller skatteflyktslagen särskilda bestämmelser som ger ytterligare möjligheter att bortse från en rättshandling vid taxeringen. Vid en tillämpning av skatteflyktslagen ska det vara fråga om följande förutsättningar:

- Rättshandlingen ska ingå i ett förfarande som medför en väsentlig skatteförmån för den skattskyldige.
- Den skattskyldige ska direkt eller indirekt ha medverkat i rättshandlingen eller rättshandlingarna.
- Skatteförmånen kan antas ha utgjort det övervägande skälet för förfarandet.
- En taxering på grundval av förfarandet skulle strida mot lagstiftningens syfte som det framgår av skattebestämmelsernas allmänna utformning och

de bestämmelser som är direkt tillämpliga eller har kringgåts genom förfarandet.

Lagen tillämpas av förvaltningsdomstolarna efter framställning från Skatteverket. Framställningen ska göras före utgången av de frister som gäller för beslut om eftertaxering eller i en pågående process om själva sakfrågan i underinstanserna.

Skatteflyktslagen är tänkt att tillämpas på förfaranden där en skattskyldig genomför en transaktion främst i syfte att uppnå eller undvika en beskattningseffekt, t.ex. när avdrag yrkas för konstlade förluster. Om den skattskyldige har något eller några andra godtagbara skäl för sitt handlande som tillsammans är av större betydelse än skatteförmånen, ska skatteflyktslagen inte tillämpas. Om ett förfarande framstår som normalt med hänsyn till det ekonomiska resultat som uppnås men ändå leder till en skatteförmån som lagstiftaren inte har avsett är inte skatteflyktslagen tillämplig.

Avsikten med lagen är inte att åstadkomma någon utvidgning av det skattepliktiga området. Det måste fortfarande vara grundläggande att gränserna för beskattningen anges genom de materiella reglerna (prop. 1980/81:17 s. 16).

Kommissionen föreslog i en rekommendation i december 2012 om aggressiv skatteplanering (K(2012) 8806) att medlemsstaterna skulle införa en generalklausul i sin nationella lagstiftning. Kommissionen föreslog vidare en ändring som innebar att en obligatorisk skatteflyktsregel infördes i rådets direktiv om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater (KOM(2013) 814).

Vid riksdagens subsidiaritetsprövning ifrågasattes förslaget och gav upphov till ett motiverat yttrande (utl. 2013/14:SkU23).

Ändringsdirektivet delades under det grekiska ordförandeskapet upp i två delar. En politisk överenskommelse träffades i den delen som avsåg dubbel icke-beskattnig. När det gäller den återstående frågan om en gemensam obligatorisk antimissbruksbestämmelse presenterade det italienska ordförandeskapet i juli 2014 en kompromiss som innebar att en antimissbruksbestämmelse i form av en minimireglering skulle införas.

Regeringen var positiv till att kompromissförslaget utformades som en minimireglering så att Sverige utöver denna kan anpassa sina antimissbruksbestämmelser till nationella förhållanden. Kompromissförslaget bedömdes därför, till skillnad mot kommissionens förslag, inte strida mot subsidiaritetsprincipen. Vid en överläggning den 21 oktober 2014 stödde skatteutskottet regeringens ståndpunkt.

Rådet antog den 27 januari 2015 ändringsdirektiv (EU) 2015/121 med gemensamma minimibestämmelser för att förebygga skatteflykt, skattebedrägeri eller missbruk.

Riksdagen antog hösten 2015 (prop. 2015/16:14, bet. 2015/16:SkU7) lagändringar om begränsad skattefrihet för utdelning och bestämmelser om skatteflykt i fråga om kupongskatt för att genomföra ändringsdirektivet.

Motionen

I motion 2016/17:171 av Daniel Sestrajcic m.fl. (V) yrkandena 1–10 anförs att skatteflykt och skattebrott är ett stort samhällsproblem. Det gör att samhället förlorar stora resurser som hade kunnat användas till stärkt välfärd m.m. Det är dags för Sverige att såväl nationellt som internationellt på ett kraftfullare sätt ta på sig ledartröjan i arbetet med att omöjliggöra skatteparadiserna och förhindra aggressiv skatteplanering samt skatteflykt. Det bör därför tillsättas en skatteflyktskommission i syfte att dels kartlägga omfattningen av skatteflykt, dels föreslå åtgärder för att motverka densamma.

Skatteflyktskommissionen bör få i uppdrag att se över generalklausulen och komma med förslag på ny lagstiftning i syfte att motverka skatteflykt, att ta fram lagstiftning som tvingar banker och skattekonstuler att betrakta alla juridiska personer i skatteparadis som högrisk kunder och genom en anmälningsplikt anmäla detta till Skatteverket, att se över möjligheten att förbjuda brevlådeföretag vars enda syfte är skatteplanering och att genomföra en kartläggning av omfattningen av skatteflykt och analysera hur mycket det offentliga förlorat i form av skatteinkomster på grund av skatteflykt under de senaste 15 åren.

Vidare anförs att skattetillägg alltid bör tas ut vid självrättelser. Det svenska regelverket för självrättelser och skattetillägg är generöst i ett internationellt perspektiv. På Vänsterpartiets initiativ ska regeringen göra en översyn av den s.k. kostnadsröntan vid självrättelser. Det är bra men långt ifrån tillräckligt. Den retroaktiva tiden för beskattning bör höjas från 6 till 15 år. Regeringen bör inom ramen för EU få i uppdrag att verka för ändringar i det nya land-för-land-direktivet. Gränsvärdet för land-för-land-rapportering bör sänkas, den öppna land-för-land-rapporteringen måste bli mer detaljerad och ett oberoende organ bör få till uppgift att ta fram en svart lista över skatteparadis. Som pådrivare i det globala arbetet mot skatteflykt bör Sverige verka för att det inom ramen för FN upprättas ett organ för att bekämpa skatteflykt och aggressiv skatteplanering där utvecklingsländerna finns med. Som stor bidragsgivare bör Sverige stötta utvecklingsländerna i att upprätta fungerande strukturer för att kunna driva in skatter och stödja det civila samhället så att de kan agera ”watchdogs” i utkrävandet av ansvar av politiker och företag. Slutligen bör Sverige undersöka möjligheten att införa ett globalt värdepappersregister.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen avslag motsvarande motionsyrkanden under förra riksmötet. I betänkande 2014/15:SkU20 som godkänts av riksdagen anförde utskottet att frågor om skatteflyktslagens tillämplighet i dag är ett vanligt inslag vid domstolarnas prövning av olika former av avancerade skatteupplägg och att lagen sannolikt också har en preventiv effekt i sådana sammanhang. Utskottet ansåg vidare att det var en fördel om arbetet med att motverka nya upplägg kan inriktas på konkreta lösningar som är tydliga för de berörda företagen i

stället för en generell utbyggnad av skatteflyktslagens tillämpningsområde. Som ett exempel på sådana konkreta ingripanden framhölls den skärpning av ränteavdragsbegränsningarna som riksdagen beslutade om under hösten 2012 sedan det visat sig att räntesnurrorna fortfarande var ett allvarligt hot mot den svenska skattebasen.

Det mer övergripande arbetet med att stärka rättssäkerheten för enskilda och det internationella samarbetet mot skatteflykt och skattefusk har utvecklats starkt under senare år.

Utskottet är inte berett att förorda ett tillkännagivande till regeringen om en översyn av skatteflyktslagen eller att tillstyrka de övriga yrkandena i motionen.

Utskottet avstyrker motionen.

Betalning av skatt vid delårsboende

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om att se över möjligheterna att dela upp kommunalskatten mellan flera kommuner.

Jämför reservation 21 (L).

Motionerna

I motion 2016/17:62 av Lars Tysklind och Emma Carlsson Löfdahl (båda L) anförs att möjligheten att vara folkbokförd på mer än en ort under samma kalenderår bör utredas. Många människor har i dag dubbelt boende, vilket innebär att de utnyttjar kommunal service i två kommuner, men betalar skatt bara i den ena. Möjligheten att vara folkbokförd i två kommuner skulle bl.a. innebära att kommunalskatten delades upp mellan kommunerna i proportion till hur länge man bor i respektive kommun. Detta påverkar framför allt många mindre kommuner som har en stor andel sommarboende.

I motion 2016/17:1932 av Hans Wallmark (M) framförs att det bör utredas om det skulle vara möjligt att vara skriven på annan ort en del av året och därmed vara skattskyldig där för det aktuella antalet månader. Under den tiden skulle den skattskyldige befrias från den ordinarie debiteringen i kommunen samt landstinget/regionen där han eller hon stadigvarande lever.

Enligt motion 2016/17:2953 av Fredrik Christensson och Peter Helander (båda C) bör möjligheten att dela kommunalskatten mellan flera kommuner utredas. Ett förslag till en rättvisare skattefördelning är att ge människor själva möjlighet att fördela hur stor andel av skatten som ska gå till de kommuner de har en koppling till. Detta skulle kunna öka skatteunderlaget och leda till bättre service och infrastruktur i t.ex. turist- och landsbygdskommuner.

Utskottets ställningstagande

Utskottet är fortfarande (se bet. 2015/16:SkU20) inte berett att låta debiteringen av kommunal skatt variera med den skattskyldiges delårsboende i olika kommuner. En sådan ordning skulle bidra till ett ökat uppgiftslämnande och framstår som näst intill omöjlig att kontrollera. Ett eventuellt behov av en justering av kommunernas och landstingens skatteunderlag bör kunna tillgodoses på annat sätt.

Utskottet avstyrker motionerna.

Folkbokföring på rätt adress

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om en översyn av rättssäkerheten i folkbokföringen.

Motionerna

I motion 2016/17:278 av Lars-Arne Staxäng och Margareta Cederfelt (båda M) anförs att lagstiftningen om folkbokföring och adressändring bör ses över i syfte att göra den mer rättssäker.

Enligt motion 2016/17:3244 av Anders Hansson (M) bör en översyn av reglerna göras i syfte att komma till rätta med problematiken kring utlandssvenskars situation. Svenska medborgare som är utflyttade och folkbokförda utomlands kan få problem vid vistelse i Sverige. Att ingå olika typer av avtal och öppna bankkonton kan vara problematiskt eftersom de på grund av folkbokföringen utomlands inte finns angivna i UC eller Kreditupplysningens register.

Utskottets ställningstagande

Utskottet är inte berett att förorda ett tillkännagivande till regeringen i enlighet med yrkandena i motionerna.

Utskottet avstyrker därmed motionerna.

Folkbokföring vid särskilt boende

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om en översyn av folkbokföringsreglerna vid särskilt boende.

Bakgrund

Riksdagen har avskaffat möjligheten att vara kvarskrivnen på bostaden vid flyttning till äldreboende. Undantag görs när en hemkommun placerar någon i en annan kommun. Ändringen trädde i kraft den 1 januari 2014 (prop. 2012/13:120, bet. 2012/13:SkU25).

När riksdagen avskaffade möjligheten att vara kvarskrivnen på bostaden vid flyttning till äldreboende väcktes ett motionsförslag om att den berörde bör höras innan beslutet fattas. Utskottet avlog förslaget och anförde följande.

Utskottet delar regeringens bedömning att huvudregeln för en person som bor på ett äldreboende bör vara att personen ska folkbokföras där i enlighet med bestämmelserna i 7 § folkbokföringslagen och att det finns skäl att göra ett undantag för de fall då en vistelse på ett äldreboende i en annan kommun än den där personen var eller borde ha varit folkbokförd när han eller hon flyttade till äldreboendet beslutats av den kommun där han eller hon var folkbokförd. Motionsförslaget om att folkbokföring av äldre personer med särskilt boende helst ska beslutas efter att man har hört med den äldre själv, en anhörig eller god man avstyrks eftersom möjligheten att själv välja folkbokföringsort nu avskaffas. Utskottet tillstyrker propositionen i denna del och avstyrker motionen.

Motionen

I motion 2016/17:1550 av Mikael Cederbratt (M) anfördes att när vårdbehovet för den ena maken blivit alltför stort kan det krävas särskilt boende för en av makarna. Att därutöver även i juridisk mening tvingas isär ter sig inte rimligt. En översyn om folkbokföring vid särskilt boende bör genomföras i syfte att skapa ett undantag för denna grupp. Undantaget bör kompletteras med andra ändringar så att möjligheterna att få bostadstillägg och andra understöd inte minskar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet avstyrkte motsvarande motionsyrkande under förra riksmötet (bet. 2015/16:SkU20). Utskottet är inte berett att föreslå att riksdagen ändrar beslutet att avskaffa möjligheten att vara kvarskrivnen på bostaden vid flyttning till ett äldreboende. Utskottet avstyrker därför den aktuella motionen.

Folkbokföring av barn på två adresser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om att barn ska kunna vara folkbokförda på två adresser och om en översyn av reglerna.

Jämför reservation 22 (C, KD).

Bakgrund

Barn (personer under 18 år) ska folkbokföras enligt samma regler som vuxna och ska vara folkbokförda där de tillbringar sin nattvila eller motsvarande vila (dygnsvilan).

Barn kan ibland bo på två ställen, vilket kan innebära dubbel bosättning. Det är t.ex. vanligt när föräldrarna har var sin bostad och barnet vistas hos båda föräldrarna. Huvudregeln är att barnet då får folkbokföras hos den av vårdnadshavarna som de båda är överens om. Detta gäller i de fall då föräldrarna har gemensam vårdnad om barnet och barnet bor ungefär lika ofta hos båda sina föräldrar.

Om huvudregeln inte är tillämplig, t.ex. när föräldrarna inte är överens om barnets folkbokföring, ska ett barn folkbokföras hos den förälder där barnet tillbringar flest nätter. Om barnet bor lika mycket tid hos båda föräldrarna ska folkbokföringen inte ändras så länge en förälder bor kvar i familjens tidigare gemensamma bostad. Detta gäller även om barnet tillbringar en natt mer i veckan hos den andra föräldern. Om det inte finns någon sådan gemensam bostad och barnet bor lika många nätter hos båda föräldrarna eller om föräldrarna lämnar olika uppgifter om var barnet bor, ska barnets folkbokföring bestämmas utifrån barnets boendesituation. Vid denna typ av bedömning av ett barns folkbokföring är det Skatteverket som beslutar var barnet ska vara folkbokförd.

Motionerna

I motion 2016/17:25 av Emma Carlsson Löfdahl (L) anförs att flertalet av de föräldrar som i dag separerar och har gemensamma barn har gemensam vårdnad. Barnen kan dock endast vara folkbokförda hos den ena vårdnadshavaren, vilket kan innebära problem om föräldrarna har svårt att samarbeta. För att komma ifrån detta bör ett system införas där det är möjligt för barnen, om föräldrarna så önskar, att vara skrivna på två ställen. På så sätt får båda vårdnadshavarna den viktiga information som de behöver för att på bästa sätt kunna utföra sitt uppdrag som förälder/vårdnadshavare.

I motion 2016/17:3106 av Rickard Nordin (C) yrkandena 1 och 2 anförs att det bör finnas möjlighet för barn att vara skrivna på flera adresser. Det finns många fall där det skulle vara rimligt att framför allt barn under 18 år kan vara mantalsskrivna på dubbla adresser. Vidare bör brev till vårdnadshavare adresseras till samtliga föräldrar. I de fall där föräldrarna är separerade kan den ena föräldern avsiktligt eller oavsiktligt missa information om barnet.

I partimotion 2016/17:3304 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 47 anförs att reglerna för folkbokföring för barn som bor växelvis bör ses över. Reglerna gör att växelvis boende för barn med särlevande föräldrar inte avspeglas i folkbokföringsregistret. Brev från myndigheter, sjukvård, skola m.m. skickas normalt sett bara hem till folkbokföringsadressen. Den andra föräldern riskerar att missa viktig information. Det familjeekonomiska stödet betalas också bara ut till den förälder som har barnet folkbokförd hos sig.

Utskottets ställningstagande

Enligt Folkbokföringsutredningen (se SOU 2009:75 Folkbokföringen s. 382) finns det inte tillräckligt starka skäl för att införa en möjlighet att folkbokföra ett barn på två ställen eller att låta barnet vara folkbokförd hos den ena föräldern och samtidigt registrera den andra förälderns adress i folkbokföringsdatabasen. Riksdagen (bet. 2012/13:SkU25) antog i stället bestämmelser som innebär att om vårdnadshavarna är överens ska de själva kunna välja var ett barn som bor ungefär lika mycket hos dem båda ska anses bosatt. En vårdnadshavare ska också vid gemensam vårdnad ensam kunna överklaga ett beslut om barnets folkbokföring. Utskottet är inte berett att tillmötesgå motionärernas förslag om ett tillkännagivande om att barn ska kunna vara folkbokförda på två adresser eller om att reglerna bör ses över.

Utskottet avstyrker motionerna.

Personnummer och samordningsnummer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslag om könsneutrala personnummer, stärkt skydd av personnummer, avskaffande av personnummersystemet, att inte behöva använda personnummer som organisationsnummer och tilldelning av samordningsnummer.

Jämför reservationerna 23 (V) och 24 (KD).

Bakgrund

Alla personer som folkbokförs i Sverige tilldelas ett personnummer som identitetsbeteckning. Den som en gång fått ett personnummer kommer att behålla samma nummer livet ut. Det innebär att personnumret inte ändras vid t.ex. flyttning från eller till Sverige. Personnumret infördes 1947 och då som ett system med födelseid plus ett tresiffrigt födelsennummer. År 1967 gjordes en ändring som innebar att man införde en kontrollsiffra som fjärde siffra i personnumret. Personnumret anger dels personens födelseid, dels ett födelsennummer samt en kontrollsiffra. De enda uppgifter som kan utläsas ur ett personnummer är födelseid och kön. Könet framgår av näst sista siffran i personnumret som är udda för män och jämn för kvinnor.

Ett grundläggande problem med personnumren är att antalet tillgängliga nummer är för litet. Problemen har lösts genom att det är möjligt att i stället ange en till födelsedagen närliggande dag vid fastställande av personnummer. Avsikten har varit att öka antalet tillgängliga personnummer med bibehållen utformning av personnumret (prop. 2008/09:111, bet. 2008/09:SkU28).

Utredningen om personnummer och samordningsnummer utredde en rad möjliga förändringar, bl.a. att slopa kopplingen till kön. Alternativet ger inga

nya nummer men ökar flexibiliteten i användningen. Ett könlöst personnummer innebär nackdelar för statistik och forskning men har fördelen att ett sådant personnummer inte pekar ut en persons kön och att personnumret inte behöver ändras efter ett könsbyte. Den lösning som till sist valdes innebär att kopplingen till födelsedatumets daguppgift släpptes.

Sedan den 1 januari 2000 tilldelas en person som inte är eller har varit folkbokförd i Sverige efter begäran från en myndighet ett särskilt nummer, ett s.k. samordningsnummer. Tidigare kunde även dessa personer tilldelas personnummer om det fanns ett uttryckligt författningsstöd. Eftersom identiteten ofta är osäker när det gäller personer som inte är folkbokförda i landet ansågs det lämpligt att personnummer reserverades för personer som är folkbokförda. Samordningsnummer infördes eftersom risken för personförväxling och behovet av säker kommunikation mellan myndigheter ändå ansågs kräva en enhetlig personbeteckning även för personer som inte är folkbokförda (prop. 1997/98:9 s. 78 f.). Samordningsnumret är konstruerat som ett personnummer men med sifferkombinationer som inte kan förekomma i personnumret på så sätt att siffrorna för dag adderas med 60.

Genom en lagändring den 1 juni 2008 får uppgifter om personer med samordningsnummer, om det inte råder osäkerhet om personernas identitet, ingå i det statliga personadressregistret (SPAR). På så vis har företag och andra privata organisationer fått en möjlighet att genom en enkel registerkontroll verifiera de uppgifter som en person med samordningsnummer lämnar om sin identitet (prop. 2007/08:58, bet. 2007/08:SkU26).

Behörigheten att begära ett samordningsnummer har utvidgats till att kunna omfatta även andra organ än myndigheter enligt vad regeringen bestämmer (prop. 2008/09:111, bet. 2008/09:SkU28). Regeringen har sedan förordnat om att Skatteverket får tilldela samordningsnummer på begäran av en statlig myndighet eller en enskild utbildningsanordnare som har tillstånd att utfärda vissa examina och som i sin verksamhet behöver ett samordningsnummer för en person för att undvika personförväxling eller för att utbyta information om personen med andra myndigheter eller organisationer (SFS 2009:275).

Samordningsnummer får tilldelas en person om det inte råder osäkerhet om hans eller hennes identitet. Även om det råder osäkerhet om en persons identitet får samordningsnummer tilldelas för

- registrering i register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister, lagen (1998:621) om misstankeregister, lagen (2010:362) om polisens allmänna spaningsregister och polisdatalagen (2010:361)
- annan behandling av uppgifter enligt polisdatalagen eller i övrigt inom rättsväsendets informationssystem
- registrering i Migrationsverkets verksamhetsregister enligt förordningen (2001:720) om behandling av personuppgifter i verksamhet enligt utlännings- och medborgarskapslagstiftningen när det gäller personer som omfattas av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.
- registrering i beskattningsdatabasen.

Skatteverket har utvecklat en tjänst där myndigheter rekviderar samordningsnummer elektroniskt.

Skatteverket har på uppdrag av regeringen och i samråd med Migrationsverket, Socialstyrelsen, Statistiska centralbyrån och Statens skolverk utrett förutsättningarna för att låta samtliga asylsökande i Sverige få samordningsnummer. Skatteverket lämnade den 25 april 2016 sin utredning till Finansdepartementet och föreslog att samtliga asylsökande ska tilldelas samordningsnummer och att Migrationsverket ska rekvidera numren från Skatteverket.

Motionerna

I motion 2016/17:58 av Robert Hannah (L) yrkande 2 anförs att personnummer borde vara könsneutrala så att individer, t.ex. transpersoner, ska slippa bli ”könsidentifierade” när id-handlingar visas.

I motion 2016/17:389 av Suzanne Svensson och Peter Jeppsson (båda S) anförs att frågan om personnummers offentlighet bör ses över. Offentlighetsprincipen i Sverige är en viktig utgångspunkt för vårt öppna och demokratiska samhälle. I dag har den dock fått en mycket negativ baksida då brottslingar stjälar personuppgifter med hjälp av offentliga handlingar för att kunna använda dem i bedrägerier. Personnummer är inte skyddade, utan de finns i många olika offentliga register som är lätta att komma åt t.ex. via internet. Ett sätt att försvåra id-kapningar är att personnummer skyddas och inte längre är en offentlig handling.

I motion 2016/17:659 av Nina Lundström (L) anförs att personnummersystemet bör avskaffas och ersättas av ett köns- och åldersneutralt system. Den digitala utvecklingen har lett till att nackdelarna med personnummer har blivit större än fördelarna. Personer som bor i Sverige men inte har personnummer hindras från att ta del av samhällstjänster. Samordningsnummer har fått en allt större betydelse. Personnummer bidrar också till att den enskildes integritet hamnar i skymundan. Ge medborgare en sifferidentitet som är ett könsneutralt och åldersneutralt identitetsnummer i stället för personnummer, anför motionären.

I motion 2016/17:1191 av Solveig Zander och Annika Qarlsson (båda C) anförs att det bör vara möjligt att ha ett unikt organisationsnummer på företag som drivs som enskild firma. Samhället behöver fler kvinnor som startar och driver företag i Sverige. Ett av hindren för kvinnor att starta företag är just det faktum att organisationsnummer för enskild firma är liktydigt med personnummer, vilket kan innebära att man blir utsatt för negativa handlingar. Ur integritetssynpunkt är detta faktum ett hinder.

I motion 2016/17:1872 av Ewa Thalén Finné och Lotta Finstorp (båda M) anförs att det svenska personnummersystemet bör avskaffas. Problemet med id-kapningar växer för varje år. Det är därför rimligt att se över hela det svenska personnummersystemet grundligt och i stället övergå till ett system som är både mindre integritetskränkande och svårare att missbruka.

Enligt partimotion 2016/17:2471 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 15 bör asylsökande tilldelas samordningsnummer när de lämnar in sin asylansökan. De asylsökandes möjligheter att arbeta under asyltiden bör stärkas. För att kunna betala skatt när man arbetar krävs ett samordningsnummer från Skatteverket. Det får man när man kan visa upp ett anställningskontrakt. Problemet är att det också ofta krävs ett samordningsnummer för att få ett anställningskontrakt. Detta skapar ett moment 22. Vänsterpartiet föreslår en översyn av möjligheterna att ge asylsökande ett samordningsnummer vid inlämnad asylansökan.

I motion 2016/17:2786 av Anna Wallén (S) anförs att möjligheten att införa könsneutrala personnummer bör ses över. På det sättet kan alla själv identifiera sig med den identitet eller det kön som de anser sig tillhöra.

I motion 2016/17:3302 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 12 anförs att med ett kraftig ökat antal asylansökningar och avsevärt längre handläggningstider är det mycket viktigt med sysselsättning och att så många som möjligt kan arbeta. För asylsökande som vill börja arbeta har det uppstått en del praktiska hinder som handlar om problem med att få det samordningsnummer som behövs för att bl.a. kunna begära A-skattsedel. Man bör snarast finna en lösning på frågan om samordningsnummer för asylsökande.

I kommittémotion 2016/17:3348 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 4 anförs att alla asylsökande bör tilldelas samordningsnummer och att LMA-kort (bevis på att en person är asylsökande) utrustas med dessa från början. Detta är också Skatteverkets intention enligt deras promemoria dnr 114/2016, men de föreslår ett ikraftträdande först den 1 juli 2017. Detta är enligt Kristdemokraterna alldeles för sent och det bör därför tidigareläggas till den 1 januari 2017.

Utskottets ställningstagande

Utredningen om personnummer och samordningsnummer utredde en rad möjliga förändringar, bl.a. att slopa kopplingen till kön. Alternativet ger inga nya nummer men ökar flexibiliteten i användningen. Ett könlöst personnummer innebär nackdelar för statistik och forskning men har fördelen att ett sådant personnummer inte pekar ut en persons kön och att personnumret inte behöver ändras efter ett könsbyte. Den lösning som till sist valdes innebär att kopplingen till födelsedatumets daguppgift släpptes. Avsikten har varit att öka antalet tillgängliga personnummer med bibehållen utformning av personnumret.

Utskottet konstaterar att personnumret sedan gammalt har en utformning som anknyter till personen genom att det dels består av födelsedata, dels innehåller en uppgift om kön. Uppgiften om kön har sin grund i kraven på könsuppdelad statistik. Ett könsneutralt personnummer skulle innebära att uppgiften om kön måste tas fram på annat sätt. Utskottet är inte berett att tillstyrka en sådan omläggning och avstyrker därför motionsförslaget om könsneutrala personnummer. I sammanhanget bör det påpekas att den som har

bytt kön också har möjlighet att byta personnummer. Skatteverket har särskilda rutiner för detta.

Utskottet är heller inte berett att tillstyrka att personnummersystemet slopas för att det skulle vara integritetskränkande eller på grund av risken för missbruk.

Utskottet kan konstatera att samordningsnummer ges till utländska personer som vistas tillfälligt här i landet eller har rätt till olika förmåner utan att vistas här och att förutsättningarna för att använda dessa nummer för identifikation har förbättrats genom att de ingår i det statliga personadressregistret. Vidare har nu Skatteverket lämnat förslag på grundval av den utredning som verket har genomfört om förbättringar av användandet av samordningsnummer. Utskottet ser därför inte någon anledning att rikta ett tillkännagivande till regeringen om att se över systemet med samordningsnummer.

Utskottet avstyrker de aktuella motionerna.

Skydd för folkbokföringsuppgifter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om behovet av att lättare kunna byta identitet i samband med våld i nära relationer och om att regeringen ska återkomma med ett förslag om åtgärder som stärker skyddet för hotade och förföljda personers personuppgifter.

Jämför reservation 25 (M, C, L, KD).

Bakgrund

Uppgifter som registreras i folkbokföringen är som regel offentliga. Sekretess gäller hos alla myndigheter om det av särskild anledning kan antas att den enskilde, eller någon närstående, kan lida skada eller men om uppgifter om personen lämnas ut (22 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen). En sådan särskild anledning som avses i bestämmelsen kan vara befarad personförföljelse. Om man på förhand kan misstänka att utlämnande av uppgifter om en person kan förorsaka personförföljelse eller annan skada kan sekretessmarkering i folkbokföringsregistren tillgripas som en första skyddsåtgärd. Markeringen anger att särskild försiktighet bör iakttas vid bedömningen av om uppgifter om personen i fråga bör lämnas ut, eftersom uppgifterna kan omfattas av sekretess. Sekretessmarkeringen är alltså avsedd att ge myndigheterna en varningssignal inför uppgifter som normalt lämnas ut utan särskild sekretessprövning. Förfarandet med sekretessmarkering är inte lagreglerat. Förfarandet har dock använts inom folkbokföringen under många år, och skatteförvaltningen har utarbetat särskilda rutiner för systemet. JO har också accepterat förfarandet. Sekretessmarkeringen omprövas i regel varje år. Den

skyddade personen ska då redogöra för de aktuella förhållandena, varvid det prövas om skyddet ska vara kvar.

Ett annat sätt att skydda personuppgifter i folkbokföringen är att genom beslut om s.k. kvarskrivning (16 § folkbokföringslagen) tillåta att en person som flyttar är folkbokförd på den gamla folkbokföringsadressen om personen av särskilda skäl kan antas bli utsatt för brott, förföljelse eller allvarliga trakasserier på annat sätt. Kvarskrivning kan endast ske efter ansökan från den enskilde och får endast medges om den enskildes behov av skydd inte kan tillgodoses genom besöksförbud eller på annat sätt. Kvarskrivning får även avse den utsatta personens medflyttande familj. Kvarskrivning får medges för högst tre år i taget och kombineras ofta med sekretessmarkering.

Bestämmelser om fingerade personuppgifter infördes den 1 juli 1991 och regleras i lagen (1991:483) om fingerade personuppgifter. Enligt lagen kan en folkbokförd person som riskerar att bli utsatt för allvarlig brottslighet som riktar sig mot hans eller hennes liv, hälsa eller frihet medges att använda andra personuppgifter om sig själv än de verkliga (fingerade personuppgifter). Det krävs också att personen inte kan ges tillräckligt skydd genom kvarskrivning eller på annat sätt. Huvudregeln är att medgivandet gäller för obegränsad tid, men det får begränsas till en viss tid. Ett medgivande att använda fingerade personuppgifter får även ges åt en familjemedlem som varaktigt bor tillsammans med den person som riskerar att bli utsatt för allvarlig brottslighet. Medgivandet lämnas av Stockholms tingsrätt efter ansökan hos Rikspolisstyrelsen.

Riksdagen antog (bet. 2013/14:SkU34) våren 2014 regeringens förslag i proposition 2013/14:178 Förstärkt skydd för hotade och förföljda personer. Genom propositionen gjordes ändringar i folkbokföringslagen (1991:481) och i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) som innebär att Skatteverkets möjlighet att begära hjälp av socialnämnden i ärenden om kvarskrivning och sekretessmarkering lyfts fram i lagtexten och att sekretessen för personuppgifter i ärenden om kvarskrivning stärks.

I propositionen redovisade regeringen också sin syn på inriktningen av det fortsatta arbetet med att skapa ett starkare skydd för de våldsutsattas personuppgifter. Flera problem och brister behöver åtgärdas. Den hot- och riskbedömning som görs i dag behöver utvecklas, och användningen av olika skyddsåtgärder behöver samordnas. Reglerna behöver också göras mer konsekventa sett från ett skyddsperspektiv. Regeringen ansåg att det finns skäl att överväga hur dessa brister bör åtgärdas för att skapa ett bättre skydd för hotade och förföljda personer och att målet bör vara att skapa en sammanhållen och konsekvent reglering på området. Regeringen aviserade sin avsikt att göra en genomgripande översyn av dessa frågor och då även ta upp frågor om användningen av fingerade personuppgifter och frågor om skyddade personkategorier.

Riksdagen beslutade i det nämnda lagstiftningsärendet (bet. 2013/14:SkU34) med bifall till en motion (S) om ett tillkännagivande till regeringen i enlighet med vad skatteutskottet anfört. Utskottet delade regeringens syn när

det gäller inriktningen av det fortsatta arbetet med att skapa ett starkare skydd för de våldsutsattas personuppgifter och underströk i likhet med motionärerna att det är viktigt att arbetet bedrivs skyndsamt så att de våldsutsattas behov av sekretesskydd kan tillgodoses inom en rimlig tid.

Motionerna

I motion 2016/17:3037 av Annika Qarlsso m.fl. (C) yrkande 38 anförs att det måste bli lättare att byta identitet när det finns ett allvarligt och långvarigt hot mot hälsa och liv i en nära relation. Skyddad identitet och kvarskrivning är en hjälp på kort sikt, men i förlängningen är det ett mycket svårt sätt att leva ett normalt liv på.

I motion 2016/17:3156 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 1 anförs att regeringen skyndsamt bör lägga fram förslag på åtgärder för att förstärka skyddet för hotade och förföljda personers personuppgifter. Skyddade personuppgifter är en viktig del av arbetet med att förstärka skyddet för personer som utsätts för hot eller förföljelse. Detta räcker dock inte. Motionärerna anser att fingerade personuppgifter (dvs. nya identitetsuppgifter som exempelvis nytt namn och nytt personnummer) bör kunna medges i större omfattning än i dag. Alliansregeringen tillsatte en utredning för att stärka skyddet av personuppgifter för hotade och förföljda personer. Utredningen lade fram sitt betänkande i maj 2015 (SOU 2015:69). Regeringen har sedan dess inte lagt fram något förslag till riksdagen.

I motion 2016/17:3237 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 7 anförs att frågan om skyddade personuppgifter är en viktig del av arbetet med att förstärka skyddet för personer som utsätts för hot eller förföljelse. Alliansen anser att fingerade personuppgifter bör kunna medges i större omfattning än i dag. Det innebär att en person får nya identitetsuppgifter, t.ex. nytt namn och nytt personnummer. Alliansen tillsatte en utredning som presenterade sitt betänkande SOU 2015:69. Motionärerna förväntar sig att den sittande regeringen snarast fullföljer det reformarbetet genom att utveckla myndighetsrutiner vid skyddad identitet och byte av identitet.

Utskottets ställningstagande

Utredningen om förstärkt skydd av personuppgifter för hotade och förföljda personer (Fi 2014:11), Trygghetsutredningen, avslutade sitt arbete sommaren 2015 och har lämnat betänkandet SOU 2015:69 Ökad trygghet för hotade och förföljda personer. Utredningens uppgift var att föreslå åtgärder som ger ett stärkt skydd för hotade och förföljda personers personuppgifter. Utredningen skulle bl.a. lämna förslag om hur personer som lever under hot eller förföljelse eller som i övrigt har behov av skydd kan få ett starkare skydd för sina personuppgifter i folkbokföringsdatabasen, hur det kan skapas en mer sammanhållen ordning för hot- och riskbedömningar och för olika

skyddsåtgärder samt hur reglerna om fingerade personuppgifter kan ändras så att skyddsåtgärden kan medges i något större omfattning än i dag.

Regeringen lämnade den 17 mars 2016 propositionen Straffrättsligt skydd mot olovlig identitetsanvändning (prop. 2015/16:150) som därefter beslutades av riksdagen den 18 maj 2016. Lagstiftningen trädde i kraft den 1 juli 2016.

Bestämmelsen innebär att ett nytt brott införs i brottsbalken, olovlig identitetsanvändning. Straffbestämmelsen syftar till att motverka missbruk av identitetsuppgifter och ge skydd mot den integritetskränkning det innebär att få dessa utnyttjade. Genom kriminaliseringen får den drabbade bättre möjlighet att ta till vara sin rätt.

Lagstiftningen på området har nyligen ändrats och utskottet är inte berett att förorda ett tillkännagivande till regeringen med den inriktning som motionärerna föreslår.

Utskottet avstyrker motionerna.

Permanent skyddad identitet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om permanent skyddad identitet.
Jämför reservation 26 (L).

Motionen

I partimotion 2016/17:1078 av Jan Björklund m.fl. föreslås i yrkande 4 att regler införs om permanent skyddad identitet för personer som lever under en långvarig hotbild. Offer för hedersrelaterat våld är särskilt utsatta eftersom hoten utövas av flera, ofta närstående personer, under lång tid. Hoten kvarstår ofta även om bedömningen görs att den mest akuta hotnivån gått över.

Samhället måste se allvaret i situationen och ge ett långvarigt skydd. Där så är nödvändigt bör samhället bevilja en permanent skyddad identitet, som därmed inte behöver bli föremål för regelbunden omprövning. På så sätt ökar den drabbades möjligheter att få trygghet och kunna planera långsiktigt i en ny tillvaro.

Utskottets ställningstagande

Utredningen om förstärkt skydd av personuppgifter för hotade och förföljda personer (Fi 2014:11), Trygghetsutredningen, avslutade sitt arbete sommaren 2015 och har lämnat betänkandet SOU 2015:69 Ökad trygghet för hotade och förföljda personer. Utredningens uppgift var att föreslå åtgärder som ger ett stärkt skydd för hotade och förföljda personers personuppgifter. Utredningen skulle bl.a. lämna förslag om hur personer som lever under hot eller förföljelse eller som i övrigt har behov av skydd kan få ett starkare skydd för sina

personuppgifter i folkbokföringsdatabasen, hur det kan skapas en mer sammanhållen ordning för hot- och riskbedömningar och för olika skyddsåtgärder samt hur reglerna om fingerade personuppgifter kan ändras så att skyddsåtgärden kan medges i något större omfattning än i dag.

Utskottet utgår från att regeringen fortsätter att bereda dessa angelägna frågor men vill idag inte förslå några förändringar av regelverket och inte heller förorda ett tillkännagivande till regeringen om förändringar av reglerna om skyddad identitet.

Utskottet avstyrker motionsyrkandet.

Id-kort

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om att utvidga kretsen för godkända intygsgivare vid ansökan om nytt id-kort, om att nationella id-kort ska bli standard och om att körkort ska godkännas som nationella id-kort.

Bakgrund

Skatteverkets krav för att en person ska kunna ansöka om id-kort är att han eller hon är folkbokförd i Sverige, har fyllt 13 år och kan styrka sin identitet. Om personen är under 18 år måste han eller hon ha vårdnadshavarens medgivande.

Det går att ansöka om id-kort även om personen som ansöker eller intygsgivaren har skyddade personuppgifter.

Om man saknar en giltig id-handling kan ansökan intygas av en s.k. godkänd intygsgivare som är med när man besöker ett av Skatteverkets servicekontor.

En godkänd intygsgivare ska

- ha fyllt 18 år
- vara med när den som ansöker om id-kort besöker ett av Skatteverkets servicekontor
- känna personen väl och kunna visa sin relation till honom eller henne
- kunna identifiera sig med en godkänd och giltig id-handling
- skriftligen intyga att foto och personuppgifter är riktiga i ansökan.

Intygsgivaren måste alltid skriva under på servicekontoret i samband med ansökan.

Motionerna

I motion 2016/17:571 av Hillevi Larsson (S) anförs att för att en person ska kunna få ett nytt id-kort kräver Skatteverket att identiteten går att styrka

antingen med giltig legitimation eller med en godkänd intygsgivare. Godkända intygsgivare är familj och släktingar. Däremot räknas inte vänner och grannar som godkända intygsgivare. Detta drabbar äldre personer som förlorat sina identitetshandlingar och vars familj och släktingar är döda eller sjuka. Man borde därför anpassa regelverket och öppna upp för att även grannar och vänner kan utgöra godkända intygsgivare så att även äldre utan friska anhöriga lättare kan få nya identitetshandlingar.

I motion 2016/17:1809 av Jimmy Ståhl och Per Klarberg (båda SD) anförs att internationella id-kort bör göras till standard. Trots att passkontroller endast utförs i undantagsfall inom EU måste man kunna legitimera sig under vistelser utomlands. Passet och det nationella id-kortet är då de enda giltiga dokument som styrker din identitet och ditt medborgarskap. Då det nationellt och internationellt fungerar att identifiera sig med internationella id-kort är det överflödigt att tillverka nationella id-kort, varför vi enligt motionärerna enbart bör tillverka id-kort som är gångbara som id-handlingar internationellt.

I motion 2016/17:2754 anförs att möjligheten att godkänna körkort som nationella id-kort bör ses över. Nationella id-kort erbjuder ett alternativ till pass som internationell identifikationshandling vid exempelvis resor utomlands. I dag kvalificeras inte svenska körkort som nationella id-kort, men för att underlätta resande i framtiden bör körkortet göras om så att de även kan fungera som nationella id-kort.

Utskottets ställningstagande

Utskottet utgår från att regeringen följer utvecklingen vad gäller id-kort och vid behov föreslår förändringar i det regelverk som gäller. Utskottet är inte berett att förorda något tillkännagivande till regeringen på det sätt som motionärerna föreslår.

Utskottet avstyrker därmed motionerna.

Preskriptionstid

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om förlängning av preskriptionstiden för skulder för obetalt underhåll till barn.

Bakgrund

De flesta skulder till staten preskriberas efter fem år. Vad gäller skatteskulder kan Skatteverket ansöka om att preskriptionen ska förlängas.

Om ett preskriptionsavbrott har skett börjar en ny preskriptionstid att löpa, vilket innebär att borgenären förlänger den tid han eller hon har på sig att begära betalning. Preskriptionsavbrott kan ske på flera olika sätt, t.ex. genom att

- gäldenären erkänner skulden genom att t.ex. betala ränta eller amortering eller ber om en avbetalningsplan
- gäldenären får ett skriftligt krav eller en påminnelse om skulden från borgenären
- borgenären ansöker om verkställighet hos Kronofogdemyndigheten.

Motionen

I motion 2016/17:1848 av Boriána Åberg (M) anföras att preskriptionstiden för skulder till staten för obetalt underhåll för barn bör ändras och förlängas. Enligt siffror från Kronofogdemyndigheten uppgick den samlade skulden för uteblivet underhållsstöd 2016 till över 1,2 miljarder kronor. Skulden preskriberas efter fem år, vilket innebär att skattebetalarna får betala de underhållsskyldiga föräldrarnas skulder. Dessa skattepengar skulle kunna användas på bättre sätt, varför preskriptionstiden för obetalt underhållsstöd enligt motionären bör förlängas.

Utskottets ställningstagande

Skulder för underhållsstöd till staten ingår i Kronofogdemyndighetens redovisning av de vanligaste skulderna till staten. Utskottet utgår från att regeringen följer utvecklingen när det gäller frågor om dessa skulder, inklusive regler om preskription. Utskottet är inte berett att förorda ett tillkännagivande till regeringen med den inriktning som motionären föreslår.

Utskottet avstyrker därmed motionen.

Reservationer

1. Synliga skatter och avgifter, punkt 1 (SD)

av Olle Felten (SD) och David Lång (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2016/17:2908 av Fredrik Eriksson och Jonas Millard (båda SD) och
2016/17:3479 av Paula Bieler och Markus Wiechel (båda SD) yrkandena 2
och 3 samt

avslår motionerna

2016/17:701 av Lena Asplund (M),
2016/17:783 av Johan Nissinen (SD),
2016/17:857 av Lisbeth Sundén Andersson och Sotiris Delis (båda M),
2016/17:1211 av Lotta Olsson och Ulrika Karlsson i Uppsala (båda M),
2016/17:1267 av Jesper Skalberg Karlsson (M),
2016/17:1421 av Lars-Arne Staxäng (M) yrkandena 1–3,
2016/17:1446 av Jenny Petersson (M),
2016/17:1479 av Erik Ottoson (M),
2016/17:1562 av Betty Malmberg (M) yrkandena 1–3,
2016/17:1721 av Said Abdu (L) yrkandena 1–4,
2016/17:1728 av Said Abdu (L),
2016/17:1794 av Fredrik Schulte (M),
2016/17:1888 av Finn Bengtsson (M) yrkandena 1 och 2,
2016/17:1926 av Erik Andersson (M),
2016/17:2747 av Erik Bengtzboe (M),
2016/17:2994 av Cecilia Widegren (M) yrkandena 1 och 2,
2016/17:3140 av Cecilia Widegren (M) yrkandena 1 och 2,
2016/17:3331 av Sofia Fölster (M) yrkande 2,
2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 3,
2016/17:3354 av Jakob Forssmed m.fl. (KD) yrkande 4 och
2016/17:3479 av Paula Bieler och Markus Wiechel (båda SD) yrkandena 4
och 5.

Ställningstagande

Sverige är ett land med jämförelsevis högt skattetryck. En stor del av den skatt som betalas in är dessutom mer eller mindre osynlig för privatpersoner.

Dessutom är det inte särskilt lätt för enskilda att få klarhet i vad deras inbetalda skatt går till.

En skatt är mervärdesskatten som förvisso ska redovisas på varje kvitto men ofta är inbakad i priset, varför den enskilde inte tänker på den kostnaden. Vi föreslår därför att, i likhet med kravet på att vissa varors jämförelsepris ska redovisas, priset på varor alltid ska särredovisas inklusive respektive exklusive moms.

Ett annat område där skatt och avgifter redovisas endast på företagarens sida är de olika socialavgifterna. På de flesta lönespecifikationer kan man i dag avläsa hur mycket preliminärskatt som dragits av men inte därutöver tillkommande arbetsgivaravgifter. Det är dock ofrånkomligen så att dessa avgifter innebär en merkostnad för varje person som anställs, och att arbetsgivaren räknar in detta vid bedömningen av arbetstagarnas värde. Därmed är det inte mer än rätt att dessa avgifter räknas som en del av lönen, och således också tydligt redovisas för arbetstagaren. Detta bör allra minst ske sammanfattande i samband med kontrolluppgifter till inkomstdeklarationen och i själva deklarationen samt slutskattebeskedet. Ännu bättre vore krav på att redovisa socialavgifter vid varje lönebesked, precis som arbetsgivare i dag ska redovisa såväl netto- som bruttolön.

Vi föreslår vidare att varje slutskattebesked utöver totalsummor ska redovisa en ungefärlig fördelning av hur den inbetalda skatten fördelar sig över olika offentliga utgiftsområden. I och med att merparten av den skatt som enskilda betalar in går till kommuner krävs vidare utredning om hur en sådan redovisning kan ske på enklast möjliga sätt. Utöver detta bör det också åläggas all offentlig verksamhet, eller åtminstone staten och primär- samt sekundärkommuner liksom regioner, att ta fram lättlästa versioner av sina respektive budgetar. Som skattebetalare bör det vara en självklar rättighet att enkelt kunna ta del av information om vad man betalar för. Som ett extra plus väcks förhoppningsvis ett större politiskt engagemang i takt med ökad medvetenhet om inbetald skatt och dess direkta påverkan på våra liv.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

2. Synliga skatter och avgifter, punkt 1 (KD)

av Larry Söder (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 3 och

2016/17:3354 av Jakob Forssmed m.fl. (KD) yrkande 4 och avslår motionerna
 2016/17:701 av Lena Asplund (M),
 2016/17:783 av Johan Nissinen (SD),
 2016/17:857 av Lisbeth Sundén Andersson och Sotiris Delis (båda M),
 2016/17:1211 av Lotta Olsson och Ulrika Karlsson i Uppsala (båda M),
 2016/17:1267 av Jesper Skalberg Karlsson (M),
 2016/17:1421 av Lars-Arne Staxäng (M) yrkandena 1–3,
 2016/17:1446 av Jenny Petersson (M),
 2016/17:1479 av Erik Ottoson (M),
 2016/17:1562 av Betty Malmberg (M) yrkandena 1–3,
 2016/17:1721 av Said Abdu (L) yrkandena 1–4,
 2016/17:1728 av Said Abdu (L),
 2016/17:1794 av Fredrik Schulte (M),
 2016/17:1888 av Finn Bengtsson (M) yrkandena 1 och 2,
 2016/17:1926 av Erik Andersson (M),
 2016/17:2747 av Erik Bengtzboe (M),
 2016/17:2908 av Fredrik Eriksson och Jonas Millard (båda SD),
 2016/17:2994 av Cecilia Widegren (M) yrkandena 1 och 2,
 2016/17:3140 av Cecilia Widegren (M) yrkandena 1 och 2,
 2016/17:3331 av Sofia Fölster (M) yrkande 2 och
 2016/17:3479 av Paula Bieler och Markus Wiechel (båda SD) yrkandena 2–5.

Ställningstagande

Skattetrycket sjönk i Sverige under alliansregeringsåren. Sverige har dock alltjämt en av de högsta skattekvoterna i världen. Studier visar dock att svenskarna i gemen inte vet hur högt skatteuttaget är, vilket är problematiskt av flera anledningar, inte minst för att det försvårar för medborgarna att bedöma om de får ut det som utlovats av de inbetalade skattepengarna. Om stora delar av skatterna är dolda för medborgarna är det också svårare att bilda opinion för lägre skatter, men samtidigt enklare att höja desamma.

För att tydliggöra för den enskilda löntagaren hur mycket skatt och sociala avgifter han eller hon betalar in bör arbetsgivaravgifterna anges på lönebeskedet. Uppgifterna bör omfatta såväl de lagstadgade avgifterna som de avgifter som avtalats med de fackliga organisationerna, s.k. avtalsförsäkringar och avtalspensioner. Vissa arbetsgivare inom både privat och offentlig sektor redovisar detta redan i dag, men de flesta löntagare får inte denna information. Även i detta sammanhang borde den offentliga sektorn föregå med gott exempel och snarast synliggöra skatter och avgifter på lönebeskedet. Offentliga arbetsgivare måste visa vägen genom att tydligare redovisa samtliga skatter och avgifter på lönebeskedet.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

3. Information om och synliggörande av skatter, punkt 2 (M, C, L, KD)

av Per Åsling (C), Maria Malmer Stenergard (M), Helena Bouveng (M), Cecilie Tenfjord-Toftby (M), Lotta Finstorp (M), Mathias Sundin (L) och Larry Söder (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2016/17:3400 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD) och
2016/17:3404 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD).

Ställningstagande

Synlighet och transparens är viktigt för att skapa legitimitet för skattesystemet och har en viktig demokratisk aspekt. Vidare är information om skattenivåer och skatteförändringar viktigt för att uppnå transparens och förståelse för skattesystemet.

Sverige har jämfört med snittet för OECD en mycket hög skattekvot även om skattetrycket sjönk under alliansregeringsåren. Enligt nuvarande regler ska en kontrolluppgift om intäkter i inkomstslaget tjänst lämnas en gång per år. Detta blir otillräckligt när arbetstillfällena, arbetstagare och företag varierar mer än tidigare. Vi vill därför att arbetsgivaravgiften synliggörs per anställd på månadsbasis för såväl kontrollmyndigheter som arbetstagare. Det är viktigt att inte bara kontrollmyndigheter utan även privatpersoner får ta del av uppgifter som angår dem själva.

Jobbskatteavdraget har tydligt positiva effekter på sysselsättningen. Svenska bedömare som Konjunkturinstitutet, Finansdepartementet, LO och Finanspolitiska rådet är eniga om att jobbskatteavdraget har en tydlig sysselsättningsskapande effekt i Sverige. Finansdepartementet bedömer att jobbskatteavdraget ökar sysselsättningen med ca 120 000 jobb. Jobbskatteavdraget fortsätter även att stötta jobbtillväxten inte bara här och nu utan också under kommande år och underlättar inte minst insteget på arbetsmarknaden, eftersom det lönar sig bättre att arbeta. Det har också visat sig ha gynnsamma effekter på kvinnors sysselsättning. Forskning visar att ökad information om jobbskatteavdraget ytterligare kan förstärka den positiva sysselsättnings-effekten. Bland andra Riksrevisionen har därför gett regeringen rådet att ge Skatteverket i uppdrag att öka informationen om jobbskatteavdraget. Vi vill därför uppmantra regeringen att följa Riksrevisionens råd och ge Skatteverket ett särskilt uppdrag att informera allmänheten om jobbskatteavdragets påverkan på den totala beskattningen av arbetsinkomster.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

4. Minskad skatteadministration, punkt 3 (M, C, L, KD)

av Per Åsling (C), Maria Malmer Stenergard (M), Helena Bouveng (M), Cecilie Tenfjord-Toftby (M), Lotta Finstorp (M), Mathias Sundin (L) och Larry Söder (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3407 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD).

Ställningstagande

Trots alliansregeringens åtgärder som sänkte företagens administrativa kostnader med 7 miljarder kronor upplever många företag att regelverken är krångliga och att mycket tid går åt till administration. Detta är både ett konkurrenskraftsproblem och en tröskel för att starta, driva och expandera företag. En politik för jobb och tillväxt går hand i hand med en politik för företagande och entreprenörskap. Med gynnsamma förutsättningar för företagande och entreprenörskap kan fler jobb växa fram. För många företag innebär dagens skatteadministration en påtaglig börda. Mycket tid och pengar går åt till att hantera skatteadministration i stället för att investeras i kärnverksamheten. Skatteverket bör därför ges i uppdrag att föreslå åtgärder för att minska skatteadministrationen.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

5. Skatte- och avgiftskontroll, punkt 4 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Helena Bouveng (M), Cecilie Tenfjord-Toftby (M) och Lotta Finstorp (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:2510 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 3 och
avslår motionerna

2016/17:822 av Emil Källström m.fl. (C) yrkande 1,
2016/17:1048 av Hanna Westerén och Marie Granlund (båda S),
2016/17:1196 av Ali Esbati m.fl. (V) yrkande 1,
2016/17:1898 av Leif Nysmed (S) yrkande 2,
2016/17:1931 av Hans Wallmark (M),
2016/17:2110 av Edward Riedl (M),
2016/17:2155 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,
2016/17:3190 av Mathias Sundin m.fl. (L) yrkande 4 och
2016/17:3377 av Bengt Eliasson (L) yrkande 5.

Ställningstagande

Den snabbt växande delningsekonomin förändrar och utmanar våra traditionella föreställningar om ekonomins funktionssätt, förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare och hur framtidens skattesystem ska utformas. I takt med att delningsekonomin blir större måste regelverken anpassas för att upprätthålla legitimiteten för skattesystemet och hindra skatteundandragande. Delning får inte bli en ursäkt för skattefusk. Man bör därför se över möjligheten för Skatteverket och andra berörda myndigheter att genom it-stöd och administrativt stöd förenkla administrationen för köpare och säljare inom delningsekonomin samt säkerställa att skattebetalningar görs på ett korrekt sätt.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

6. Skatte- och avgiftskontroll, punkt 4 (C)

av Per Åsling (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:822 av Emil Källström m.fl. (C) yrkande 1 och
avslår motionerna
2016/17:1048 av Hanna Westerén och Marie Granlund (båda S),
2016/17:1196 av Ali Esbati m.fl. (V) yrkande 1,
2016/17:1898 av Leif Nysmed (S) yrkande 2,
2016/17:1931 av Hans Wallmark (M),
2016/17:2110 av Edward Riedl (M),
2016/17:2155 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,
2016/17:2510 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 3,
2016/17:3190 av Mathias Sundin m.fl. (L) yrkande 4 och

2016/17:3377 av Bengt Eliasson (L) yrkande 5.

Ställningstagande

Skatteverket är en myndighet vars förtroende från Företagsverige är högt och har ökat under de senaste åren. Skatteverkets alltmer tydliga information i en mängd frågor liksom digitaliseringen har starkt bidragit till företagarnas syn på myndighetens service.

Trots detta finns det historiskt liksom i närtid alltför många exempel där företagare kommer i kläm som en konsekvens av Skatteverkets administrativa rutiner liksom omtolkning av lagar och regler. Mycket av Skatteverkets arbete fungerar bra men vi efterlyser ändå en ändrad attityd till företagande. Ett företagsamt Sverige är en förutsättning för tillväxt och en stark välfärd. Skattelagstiftningen måste tolkas och tillämpas på samma sätt över hela landet med transparens och förutsägbarhet som ledstjärnor. Beviskraven i skatteprocessen måste höjas till jämförbara nivåer med de beviskrav som ställs i straffrättsliga mål, och de administrativa domstolarna måste mer självständigt och kritiskt granska Skatteverkets underlag i tvister.

För att ytterligare förbättra arbetet med Skatteverkets processer och beslut och för en rättssäker hantering av skatteärenden bör regeringen ges i uppdrag att tillsätta en utredning för att sammanställa en vitbok som kan utgöra en grund för det fortsatta arbetet med ett skatteverk i världsklass.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

7. Skatte- och avgiftskontroll, punkt 4 (V)

av Daniel Sestrajcic (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:1196 av Ali Esbati m.fl. (V) yrkande 1 och avslår motionerna

2016/17:822 av Emil Källström m.fl. (C) yrkande 1,

2016/17:1048 av Hanna Westerén och Marie Granlund (båda S),

2016/17:1898 av Leif Nysmed (S) yrkande 2,

2016/17:1931 av Hans Wallmark (M),

2016/17:2110 av Edward Riedl (M),

2016/17:2155 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,

2016/17:2510 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 3,

2016/17:3190 av Mathias Sundin m.fl. (L) yrkande 4 och

2016/17:3377 av Bengt Eliasson (L) yrkande 5.

Ställningstagande

Vänsterpartiet anser att kampen mot skattefusk, svartjobb och social dumpning måste ges en hög prioritet och att det inte saknas beprövade metoder om bara den politiska viljan finns. Den nuvarande regeringen har visat prov på sådan vilja och har vidtagit ett antal åtgärder i rätt riktning.

Vänsterpartiet välkomnar det arbete som pågår och de åtgärder som vidtagits, men vidhåller att det krävs en samlad nationell handlingsplan. Regeringen bör därför anta en nationell handlingsplan mot skattefusk, svartjobb och social dumpning. Planen bör sträcka sig över en längre tid med tydliga prioriteringar och delmål och omfatta flera myndigheter med uppdrag att samverka inbördes och med arbetsmarknadens parter.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

8. Skatte- och avgiftskontroll, punkt 4 (L)

av Mathias Sundin (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3190 av Mathias Sundin m.fl. (L) yrkande 4 och avslår motionerna

2016/17:822 av Emil Källström m.fl. (C) yrkande 1,

2016/17:1048 av Hanna Westerén och Marie Granlund (båda S),

2016/17:1196 av Ali Esbati m.fl. (V) yrkande 1,

2016/17:1898 av Leif Nysmed (S) yrkande 2,

2016/17:1931 av Hans Wallmark (M),

2016/17:2110 av Edward Riedl (M),

2016/17:2155 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,

2016/17:2510 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 3 och

2016/17:3377 av Bengt Eliasson (L) yrkande 5.

Ställningstagande

Vi lever i digitaliseringens tidsålder, en revolutionerande tid där ständig teknisk utveckling har kommit att bli en del av varje individs vardag. I dagens Sverige har förändringen skett i såväl privat som offentlig sektor. Dock finns det en tydlig skevhet i utvecklingen. Offentlig sektor släpar efter, och trots att

digitalisering skulle innebära förbättringar för både intern och extern kommunikation går det långsamt framåt.

Inom den offentliga förvaltningen kan digitaliseringen skapa mycket stora välfärdsvinster i form av snabbare kontakt mellan myndigheter och den enskilde, effektivare handläggning och färre fel.

Delningsekonomin är ett fenomen som uppstått i digitaliseringens kölvatten. De senaste årens snabba tekniska utveckling och låga utvecklingskostnader för lättillgänglig, konsumentvänlig teknik har öppnat scenen för en rad kreativa entreprenörer och nyskapande it-företag såsom Uber, Airbnb och Taskrunner. Men i Sverige har politiken och lagstiftningen ännu inte hunnit anpassa sig till delningsekonomin. Jämfört med reguljära anställningsförhållanden eller tjänsteköp gör delningsekonomin det svårare för både säljare och köpare att göra rätt skattebetalningar och för Skatteverket att kontrollera om så skett.

Liberalerna föreslår att regeringen ger Skatteverket i uppgift att ta fram en auktoriserad app eller annan teknisk lösning där Skatteverket erbjuder en enkel möjlighet för aktörer i delningsekonomin att genom sin egen app rapportera in nödvändiga kontrolluppgifter direkt. En sådan auktorisation ändrar i sig inte skatteplikten, men skapar en trygghet för både köpare och säljare om lagligheten i transaktionen, och således en grund för den bredare delningsekonomin att utvecklas samtidigt som intäkter till vår gemensamma välfärd skyddas.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

9. Månadsuppgift, punkt 7 (C)

av Per Åsling (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:2971 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 16.

Ställningstagande

Centerpartiet driver på för en markant minskad administrativ börda för företagen bl.a. i och med Parlamentariska socialförsäkringsutredningens förslag om e-inkomst. Förslaget innebär att allt som är skattegrundande ska inrapporteras månadsvis till Skatteverket genom ett system som myndigheten utvecklar. Tanken är att alla myndigheter ska kunna ta del av uppgifterna via det nya systemet. E-inkomst kan rapporteras per automatik från befintliga lönesystem och ersätter den nuvarande månadsvisa arbetsgivardeklarationen

och den årsvisa kontrolluppgiften. Det blir enkelt, förutsägbart och rättssäkert för den enskilde och för företagen. E-inkomst förenklar och ger bättre skydd för företagare, för kombinatorer och för dem som har oregelbunden arbetstid.

Möjligheterna att införa e-inkomst bör ses över omgående. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

10. F-skatt och näringsverksamhet, punkt 9 (V)

av Daniel Sestrajcic (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:1196 av Ali Esbati m.fl. (V) yrkandena 2 och 3 samt
avslår motionerna
2016/17:376 av Annelie Karlsson (S) yrkandena 1–4,
2016/17:618 av Niklas Karlsson (S) yrkandena 2 och 3,
2016/17:1047 av Johanna Haraldsson m.fl. (S),
2016/17:1680 av Krister Örnfjäder m.fl. (S) yrkande 4 och
2016/17:1716 av Robert Hannah (L).

Ställningstagande

Reglerna för F-skatt förändrades vid 2009 års ingång. Bland annat utvidgades näringsbegreppet i syfte att fler skulle kunna beviljas F-skatt. Förändringarna innebär att det numera är tillräckligt att uppdragstagaren har en enda uppdragsgivare. Denna uppdragsgivare kan dessutom vara personens tidigare arbetsgivare. År 2013 utvärderade Skatteverket förändringarna av näringsbegreppet. I utvärderingen är det tydligt att Skatteverket anser att det finns en strävan bland många arbetsgivare att använda sig av personer med F-skatt i stället för att anställa i syfte att undvika att ta sitt arbetsgivaransvar.

Vänsterpartiet anser därför att det ska krävas mer än en arbetsgivare för att godkännas för F-skatt. På så sätt vill vi värna arbetstagarbegreppet och arbetsrätten. Vad som anförts ovan om att det ska krävas flera uppdragsgivare för att godkännas för F-skatt bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Det är också viktigt att framhålla F-skattens roll som skydd för den enskilda konsumenten. Den som anlitar en uppdragstagare med F-skatt behöver inte göra något skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter på ersättningen. Om en oseriös uppdragstagare blir godkänd för F-skatt kan detta utnyttjas i syfte att försvåra upptäckten av svartarbete. I dag gäller ett godkännande av F-skatt

tills vidare. Som ett försök att begränsa fusk bör ett tidsbegränsat godkännande av F-skatt införas. Tidsbegränsningen ska avse såväl obegränsat som begränsat skattskyldiga. Kretsen som omfattas bör begränsas till de uppdragstagare som understiger en viss summa i debiterad skatt.

Vad som anförs ovan om tidsbegränsad F-skatt bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

11. Ung Företagsamhet, punkt 10 (L)

av Mathias Sundin (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:1783 av Said Abdu (L) yrkande 3.

Ställningstagande

Sverige behöver fler företag och fler företagsamma personer. Att ta det första steget och grunda ett eget företag kan vara nog så krävande för individen. I den här processen är det viktigt att det offentliga sänker trösklarna för nyföretagandet, så att fler vågar ta steget och förverkliga sina drömmar. En god väg till nyföretagande är utbildningar i entreprenörskap i skolan. Där får ungdomar förverkliga sina idéer och pröva sina vingar som entreprenörer tack vare stöd från ideella aktörer som Ung Företagsamhet som är en ideell och obunden utbildningsorganisation med syftet att tillsammans med skolan införa entreprenörskap och ett engagerat näringsliv i utbildningssystemet.

I dag måste elever som läst Ung Företagsamhet avveckla sina företag vid kursens slut. Detta riskerar de värden som ungdomarna byggt upp under sitt UF-företagande och innebär ett avbräck för de ungdomar som vill ta sitt entreprenörskap till en ny nivå med F-skattsedel. Framtidens företagare måste få en enklare och mer positiv start på sitt entreprenörskap. Skatteverket bör därför få i uppdrag att se över och handlägga en lösning som innebär en snabb övergång från UF-regelverk till F-skattsedel.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

12. Egenanställningsföretag, punkt 11 (C)

av Per Åsling (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:1186 av Solveig Zander och Anders Åkesson (båda C) yrkande 3.

Ställningstagande

Sverige behöver fler personer som arbetar, det behövs fler företag och fler vägar in i yrkeslivet. För att det ska bli möjligt behövs alla tänkbara åtgärder. Ett nytt sätt att arbeta på är egenanställning. I dag finns ca 50 egenanställningsföretag i Sverige och formen växer snabbt. Formen kan stimulera företagande, och dessutom möjliggör den flera vägar in på arbetsmarknaden.

Den egenanställda personen driver sin verksamhet med vilja och arbetskapacitet och utvecklar sin egen karriär, men behöver inte vara expert på regelverket för företagande. Det kan innebära att man kan förverkliga sina idéer och tillvarata möjligheter som dyker upp. Man kan helt enkelt våga pröva, våga satsa utan att ägna tid och energi till administration och lagar och regler som styr näringsverksamhet. Man kan känna sig trygg med arbetsgivaren, egenanställningsföretaget, som sköter administrationen och lagar och regler.

Vi ser i dag framväxten av en delningsekonomi där människor gör mindre tjänster för varandra mot betalning. Detta är på många sätt positivt, men det finns en utmaning kring hur dessa tjänster ska beskattas. Här kan egenanställningsföretagen spela en viktig roll genom att vara en seriös partner som ser till att delningsekonomin fungerar i enlighet med rådande lagar och regler och att staten får in skatteintäkter. Dessutom är egenanställningsföretagen arbetsgivare för dem som utför tjänsterna och tar ansvar för försäkringar, sjuklön och annat som ingår i arbetsgivaransvaret.

Egenanställningsformen behöver bli mer känd för att stimulera företagandet och på samma gång medverka till lägre arbetslöshet.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

13. Personligt betalningsansvar, punkt 12 (M, C, L, KD)

av Per Åsling (C), Maria Malmer Stenergard (M), Helena Bouveng (M), Cecilie Tenfjord-Toftby (M), Lotta Finstorp (M), Mathias Sundin (L) och Larry Söder (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2016/17:350 av Emil Källström m.fl. (C) yrkande 2,
2016/17:3152 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) och
2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 4.

Ställningstagande

Företagen är Sveriges jobbmotor, och vi måste sträva efter att näringslivet ska kunna verka under goda förutsättningar. Samtidigt som det är viktigt att framhålla att var och en ska göra rätt för sig måste reglerna anpassas så att det är attraktivt att driva företag och lätt att göra rätt för sig. Skattesystemet ska uppmuntra till företagande och entreprenörskap.

Som huvudregel blir företrädare för ett aktiebolag inte personligen ansvariga för skulder i bolaget. Personligt betalningsansvar kan dock uppstå för bolagets styrelseledamöter i vissa särskilda fall som regleras i aktiebolagslagen. Reglerna finns för att uppnå en balans mellan bolagets och borgenärernas intressen. När det gäller skatter och avgifter till det allmänna finns därutöver regler om personligt betalningsansvar, s.k. företrädaransvar, i skatteförfarandelagen. Det skatterättsliga företrädaransvaret innebär att en företagare kan bli personligt betalningsansvarig om inte företaget kan betala sin skatt. Om en företagare inte sett till att bolaget betalat sina skatter och avgifter senast på förfallodagen samtidigt som avvecklingsåtgärder av bolaget inte påbörjats kan företagaren enligt företrädaransvaret göras personligt ansvarig för skulderna.

Reglerna har utsatts för mycket kritik, och kunskapen om reglerna har visat sig vara bristfällig. Reglerna om företrädaransvar har dessutom kommit att tillämpas mycket strängt.

Detta kan leda till att styrelseledamöter åläggs ett personligt betalningsansvar på ett sätt som inte framstår som proportionerligt i förhållande till ansvarsreglerna i aktiebolagslagen. Genom dessa stränga regler finns det stor risk att det blir svårare att rekrytera styrelsemedlemmar, inte minst till små företag. När man går längre när det gäller skulder till det allmänna än när det gäller andra skulder, gynnas det allmänna på ett sätt som inte framstår som rimligt. Det finns således anledning att se över reglerna om företrädaransvar i skatteförfarandelagen.

Riksdagen beslutade under 2015 i ett tillkännagivande till regeringen att snarast låta se över reglerna för det skatterättsliga företrädaransvaret. Regeringen har trots riksdagens tillkännagivande inte återkommit med konkreta förslag. Enligt information i skrivelser till riksdagen bereder

regeringen ärendet och har så gjort under lång tid. Regeringen bör skyndsamt återkomma till riksdagen med förslag.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

14. Certifierade kassaregister, punkt 13 (C)

av Per Åsling (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2016/17:822 av Emil Källström m.fl. (C) yrkande 2 och

2016/17:2030 av Solveig Zander och Kerstin Lundgren (båda C) samt avslår motionerna

2016/17:286 av Lars-Axel Nordell (KD) yrkandena 1 och 2,

2016/17:1208 av Annicka Engblom och Boriana Åberg (båda M),

2016/17:1414 av Finn Bengtsson m.fl. (M),

2016/17:1477 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,

2016/17:1524 av Gunilla Nordgren (M),

2016/17:1561 av Betty Malmberg och Finn Bengtsson (båda M) yrkandena 1 och 2,

2016/17:1887 av Lars-Arne Staxäng (M) och

2016/17:2524 av Markus Wiechel och Johan Nissinen (båda SD) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Centerpartiets grundinställning är att konkurrensen mellan företag måste ske på rättvisa villkor och att det därmed är viktigt att motverka skattefusk och oönskade skatteundandraganden. En i sammanhanget viktig lagstiftning är skyldigheten att ha kassaregister. Ett av syftena med lagen var att skydda seriösa företagare inom kontanthandeln mot illojal konkurrens.

I samband med att det generella undantaget från kassaregister för torg- och marknadshandel togs bort den 1 januari 2014 utökades också möjligheten för Skatteverket att undanta verksamheter från kravet på kassaregister om kravet oavsett orsak är oskäligt. Det var uttalat att undantag skulle göras på ett frikostigt sätt. Så har det tyvärr inte blivit.

Intentionen med lagstiftningen var aldrig att verksamheter som inte hade någon praktisk möjlighet att uppfylla kravet på kassaregister skulle tvingas att stänga. Enligt Centerpartiets mening är det ur ett samhällsperspektiv oerhört

viktigt att kontrollverksamheten inte får ta över och styra vilka näringsverksamheter som får finnas. Centerpartiet anser därför att reglerna om dispens från kravet på kassaregister bör förtydligas.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

15. Certifierade kassaregister, punkt 13 (KD)

av Larry Söder (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:286 av Lars-Axel Nordell (KD) yrkande 1 och

avslår motionerna

2016/17:286 av Lars-Axel Nordell (KD) yrkande 2,

2016/17:822 av Emil Källström m.fl. (C) yrkande 2,

2016/17:1208 av Annicka Engblom och Borian Åberg (båda M),

2016/17:1414 av Finn Bengtsson m.fl. (M),

2016/17:1477 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,

2016/17:1524 av Gunilla Nordgren (M),

2016/17:1561 av Betty Malmberg och Finn Bengtsson (båda M) yrkandena 1 och 2,

2016/17:1887 av Lars-Arne Staxäng (M),

2016/17:2030 av Solveig Zander och Kerstin Lundgren (båda C) och

2016/17:2524 av Markus Wiechel och Johan Nissinen (båda SD) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Syftet med kassaregisterlagen är att upprätthålla konkurrens på lika villkor oavsett om det är en ambulerande försäljning eller om denna är av fast natur. För torg- och marknadshandeln krävs att säljaren använder sig av ett kassaregister med tillhörande kontrollenhet och kvittoskrivare. Det förutsätts då att det på marknaden finns tillgång till kassaregister med kvittoskrivare som är tillverkade för utomhusbruk. Men tyvärr finns det inga sådana kassaregister att tillgå. De är inte IP 44-klassade och följaktligen inte gjorda för utomhusbruk. Det har alltså uppstått ett s.k. moment 22 där torg- och marknadsförsäljare som följer lagens och Skatteverkets krav på att kassaregister ska användas även vid utomhusförsäljning bryter mot elsäkerhetsförordningen och arbetsmiljölagsstiftningen. Då inomhusapparater används vid fuktig, regnig

väderlek eller vid stark kyla är det inte ovanligt att pappersremsan sväller och att detta leder till driftsstopp eller att apparaten krånglar på annat sätt.

Det bör göras en översyn av kassaregisterlagen så att den oavsett område och väderleksförhållanden kan tillämpas på ett rättssäkert sätt vid ambulering vid torg- och marknadsförsäljning.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

16. Anstånd, punkt 15 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Helena Bouveng (M), Cecilie Tenfjord-Toftby (M) och Lotta Finstorp (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3158 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1 och 3 samt avslår motion

2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 6.

Ställningstagande

Den som enligt Skatteverkets beslut har en skatt eller avgift att betala är skyldig att betala skatten eller avgiften även om beslutet inte har vunnit laga kraft. Skatteverket kan dock bevilja anstånd med betalningen. I detta hänseende skiljer sig allmänna (statliga) fordringar från enskilda (privata) fordringar. Egendom som utmätts för privata fordringar får, med vissa undantag, inte säljas förrän exekutionstiteln vunnit laga kraft.

Ett exempel på en situation då Skatteverket i dag ska bevilja anstånd med betalningen av en skatt eller avgift är om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas (63 kap. 4 § skatteförfarandelagen). I förarbetena (prop. 1989/90:74 s. 340 f.) menade man att om det ”objektivt sett råder en påtaglig osäkerhet om vilken utgång i tvistefrågan som är den riktiga, bör detta kunna utgöra grund för anstånd”. Mycket talar dock för att reglerna tillämpas snävare än så av såväl Skatteverket som domstolarna.

När det gäller de anstånd som prövas av Skatteverket och som inte överklagas till en förvaltningsdomstol saknas det i dag hos Skatteverket statistik över anståndsbeslut och hur de står sig i förhållande till det slutliga avgörandet i sak. Detta försämrar möjligheterna att utvärdera hur reglerna om anstånd tillämpas i praktiken.

För att stärka rättssäkerheten inom skattemål bör huvudregeln vara att anstånd ska beviljas. Det bör endast vara i uppenbara fall som anstånd inte beviljas. Vidare bör Skatteverkets statistik på detta område ses över.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

17. Anstånd, punkt 15 (KD)

av Larry Söder (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 6 och

avslår motion

2016/17:3158 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1 och 3.

Ställningstagande

I skattemål är ordningen sådan att företagare eller andra skattskyldiga måste betala utdömda skulder i väntan på avgörande från förvaltningsdomstolarna. En person kan därmed rent teoretiskt få huset utmätt även om vederbörande senare frikänns i högre instans. De anståndsregler som finns är begränsade och tillämpas mycket restriktivt. Kristdemokraterna vill se över anståndsreglerna. Det måste finnas synnerliga skäl om anstånd inte ska beviljas.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

18. Ersättning för kostnader i skattemål, punkt 16 (KD)

av Larry Söder (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 5.

Ställningstagande

Ersättningsreglerna vid skattemål bör ses över. Företag kan i dag inte få ersättning för juridiska kostnader i väntan på domen i ett skattemål vid en förvaltningsdomstol. Kristdemokraterna vill se över regelverket och göra det möjligt för företag att söka interimersättning för rättegångskostnader i väntan på prövning i högre instans, när Skatteverket överklagar.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

19. Det nordiska skatteavtalet, punkt 17 (V)

av Daniel Sestrajcic (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:2474 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 19 och
avslår motion
2016/17:2056 av Pål Jonson (M).

Ställningstagande

Vänsterpartiet ser en stor potential i att utveckla det nordiska samarbetet över landsgränserna. Vi vill utveckla en nordisk samverkan inom regionalpolitiken, framför allt med våra grannländer Norge och Finland. Vi har mycket gemensamt och skulle alla tjäna på att utveckla samarbetet inom ett flertal områden.

Vi vill underlätta och öka tryggheten för arbetstagare som bor i ett nordiskt land och arbetar i ett annat. Vänsterpartiet föreslår därför att detta utreds, bl.a. genom att man tillsammans med de övriga nordiska regeringarna ser över det nordiska dubbelbeskattningsavtalet.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

20. Skatteflykt, punkt 18 (V)

av Daniel Sestrajcic (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:171 av Daniel Sestrajcic m.fl. (V) yrkandena 1–10.

Ställningstagande

Skatteflykt och skattebrott är ett stort samhällsproblem. Det gör att samhället förlorar stora resurser som hade kunnat användas till stärkt välfärd m.m. Det är också allvarligt eftersom det minskar tilliten, sammanhållningen och förtroendet för vårt samhälle och våra myndigheter.

Den senaste tidens avslöjanden i form av Panamadokumenterna, Luxleaks och Swiss Leaks har visat att problemen i Sverige är omfattande, med höginkomsttagare som gömmer pengar, bolag som planerar bort sin skatt och revisionsbyråer och banker som glatt hjälper till. Nu är det dags för Sverige att såväl nationellt som internationellt på ett kraftfullare sätt ta på sig ledartröjan i arbetet med att omöjliggöra skatteparadisen och förhindra aggressiv skatteplanering samt skatteflykt.

Vänsterpartiet föreslår därför att det omedelbart tillsätts en parlamentarisk utredning, en skatteflyktskommission, i syfte att dels kartlägga omfattningen av skatteflykt, dels föreslå åtgärder för att motverka densamma.

Skatteflyktskommissionen bör få i uppdrag att se över generalklausulen i skatteflyktslagen och komma med förslag på ny lagstiftning i syfte att motverka skatteflykt. Vidare bör den föreslagna kommissionen få i uppdrag att ta fram lagstiftning som tvingar banker och skattekonsulter att betrakta alla juridiska personer i skatteparadis som högrisk kunder och genom en anmälningsplikt anmäla detta till Skatteverket.

Skatteflyktskommissionen bör även få i uppdrag att genomföra en kartläggning av omfattningen av skatteflykt och analysera hur mycket det offentliga förlorat i form av skatteinkomster på grund av skatteflykt under de senaste 15 åren.

När det gäller det svenska regelverket för självrättelser och skattetillägg är detta generöst i ett internationellt perspektiv. På Vänsterpartiets initiativ ska regeringen göra en översyn av den s.k. kostnadsrättan vid självrättelser. Det är bra, men långt ifrån tillräckligt. Vänsterpartiet föreslår därför att ett skattetillägg alltid ska tas ut vid självrättelser och att den retroaktiva tiden för beskattning bör höjas från 6 till 15 år.

I sin roll som pådrivare i det globala arbetet mot skatteflykt har Sverige ett ansvar för att utvecklingsländerna får sitta med vid bordet när arbetet mot skatteflykt och aggressiv skatteplanering diskuteras och beslutas i OECD. Sverige bör därför verka för att det inom ramen för FN upprättas ett organ för att bekämpa skatteflykt och aggressiv skatteplanering där utvecklingsländerna finns med.

Sverige bör också undersöka möjligheterna att införa ett globalt värdepappersregister.

Inom ramen för det arbete som G20/OECD bedriver mot skatteflykt har en handlingsplan tagits fram för att bekämpa urholkning av skattebaser och överföring av vinster (BEPS). I detta arbete har en global standard för utbyte av land-för-land-rapporter tagits fram. I januari 2016 presenterade EU-kommissionen ett åtgärds paket mot skatteflykt (Anti Tax Avoidance Package). Enligt förslaget ska stora multinationella företag lämna land-för-land-rapporter till skattemyndigheterna. I våras presenterade kommissionen ett kompletterande förslag (KOM (2016) 198), om land-för-land-rapportering. Den stora, och positiva, förändringen är att direktivet innehåller krav på öppen land-för-land-rapportering. Vänsterpartiet välkomnar till övervägande del kommissionens förslag till nytt direktiv, men förslaget har ett antal brister. Regeringen bör därför inom ramen för EU få i uppdrag att verka för att det nya direktivet ändras så att gränsvärdet för land-för-land-rapportering sänks, att den öppna land-för-land-rapporteringen blir mer detaljerad och att ett oberoende organ får till uppgift att ta fram en svart lista över skatteparadis.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

21. Betalning av skatt vid delårsboende, punkt 19 (L)

av Mathias Sundin (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:62 av Lars Tysklind och Emma Carlsson Löfdahl (båda L) och avslår motionerna

2016/17:1932 av Hans Wallmark (M) och

2016/17:2953 av Fredrik Christensson och Peter Helander (båda C).

Ställningstagande

Dagens regelverk medger endast folkbokföring på en ort under samma år. Detta innebär att personer som har dubbelt boende utnyttjar kommunal service i två kommuner, men betalar skatt bara i den ena, detta trots att man kanske vistas åtskilliga månader i den kommun där man då inte betalar skatt. Den stelbenta folkbokföringen påverkar framför allt många mindre kommuner som har en stor andel sommarboenden. Regeringen bör därför utreda hur folkbokföring på mer än en ort under samma kalenderår kan göras möjligt.

Förslaget kan leda till flera betydande fördelar, bl.a. genom att ge kommuner vars folkmängd varierar kraftigt under året möjlighet till större skatteintäkter som bättre motsvarar det faktiska befolkningsunderlaget.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

22. Folkbokföring av barn på två adresser, punkt 22 (C, KD)

av Per Åsling (C) och Larry Söder (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2016/17:3106 av Rickard Nordin (C) yrkandena 1 och 2 samt

2016/17:3304 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 47 och

avslår motion

2016/17:25 av Emma Carlsson Löfdahl (L).

Ställningstagande

I dag är det endast möjligt att oavsett ålder vara skriven på en adress. Det innebär att växelvis boende för barn med särlevande föräldrar inte avspeglas i folkbokföringsregistret. Vi anser dock att det i många fall skulle vara rimligt att framför allt barn under 18 år kunde vara skrivna på dubbla adresser.

Att barnen bara är folkbokförda på en adress kan innebära flera problem, t.ex. att brev från myndigheter, sjukvård, skola m.m. normalt sett bara skickas hem till folkbokföringsadressen. Den andra föräldern riskerar att missa viktig information. Det familjeekonomiska stödet betalas också bara ut till den förälder som har barnet folkbokförd hos sig.

Reglerna för folkbokföring för barn som bor växelvis bör därför ses över, och man bör utreda om det finns möjlighet för barn att vara skrivna på flera adresser. Vidare bör brev till vårdnadshavare regelmässigt adresseras och skickas till samtliga vårdnadshavare.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

23. Personnummer och samordningsnummer, punkt 23 (V)

av Daniel Sestrajcic (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 23 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:2471 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 15 och
avslår motionerna
2016/17:58 av Robert Hannah (L) yrkande 2,
2016/17:389 av Suzanne Svensson och Peter Jeppsson (båda S),
2016/17:659 av Nina Lundström (L),
2016/17:1191 av Solveig Zander och Annika Qarllsson (båda C),
2016/17:1872 av Ewa Thalén Finné och Lotta Finstorp (båda M),
2016/17:2786 av Anna Wallén (S),
2016/17:3302 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 12 och
2016/17:3348 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 4.

Ställningstagande

De asylsökandes möjligheter att arbeta under asyltiden bör stärkas. För att kunna betala skatt när man arbetar krävs ett samordningsnummer från Skatteverket. Det får man när man kan visa upp ett anställningskontrakt. Problemet är att det ofta krävs ett samordningsnummer för att få ett anställningskontrakt. Detta skapar således ett moment 22. Vänsterpartiet anser därför att man bör göra en översyn av möjligheterna att ge asylsökande ett samordningsnummer vid inlämnad asylansökan.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

24. Personnummer och samordningsnummer, punkt 23 (KD)

av Larry Söder (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 23 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2016/17:3302 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 12 och
2016/17:3348 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 4 och
avslår motionerna
2016/17:58 av Robert Hannah (L) yrkande 2,
2016/17:389 av Suzanne Svensson och Peter Jeppsson (båda S),
2016/17:659 av Nina Lundström (L),
2016/17:1191 av Solveig Zander och Annika Qarllsson (båda C),
2016/17:1872 av Ewa Thalén Finné och Lotta Finstorp (båda M),
2016/17:2471 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 15 och
2016/17:2786 av Anna Wallén (S).

Ställningstagande

Med ett kraftigt ökat antal asylansökningar och avsevärt längre handläggningstider är det mycket viktigt med sysselsättning och att så många som möjligt kan arbeta. Arbete och språk är i flera avseenden att betrakta som nycklar in i samhället.

För att kunna arbeta i Sverige som asylsökande krävs för det första undantag från skyldigheten att ha arbetstillstånd. För att anställa en asylsökande krävs en anmälan från arbetsgivaren till Migrationsverket. Den asylsökande måste också ansöka om preliminär A-skatt via Skatteverket, som i sin tur begär ett samordningsnummer från skattekontoret. Samordningsnummer tilldelas av skattekontoret på begäran av en myndighet. För att få samordningsnummer måste man lämna in en kopia på sitt LMA-kort (bevis på att en person är asylsökande), pass eller id-kort samt ett undertecknat anställningsavtal. Den asylsökande har dock lämnat sitt pass eller id-kort till Migrationsverket i samband med sin asylansökan och har därför inte tillgång till detta. Det är därför ett moment 22 att försöka få ett formellt tillstånd att arbeta.

För att lösa denna problematik vill Kristdemokraterna att alla asylsökande tilldelas samordningsnummer och att LMA-kort utrustas med dessa från början. Detta är också Skatteverkets intention enligt deras promemoria dnr 114/2016, men enligt denna ska detta träda i kraft först den 1 juli 2017. Enligt Kristdemokraterna är detta alldeles för sent och bör därför tidigareläggas.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

25. Skydd för folkbokföringsuppgifter, punkt 24 (M, C, L, KD)

av Per Åsling (C), Maria Malmer Stenergard (M), Helena Bouveng (M), Cecilie Tenfjord-Toftby (M), Lotta Finstorp (M), Mathias Sundin (L) och Larry Söder (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2016/17:3156 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 1 och

2016/17:3237 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 7 och

avslår motion

2016/17:3037 av Annika Qarllsson m.fl. (C) yrkande 38.

Ställningstagande

Frågan om skyddade personuppgifter är en viktig del av arbetet med att förstärka skyddet för personer som utsätts för hot eller förföljelse. Det finns i dag en hel del olika typer av regler och möjligheter som syftar till att skydda någons identitet och/eller bostadsadress. Alliansregeringen tog också flera initiativ till att stärka skyddet av personuppgifter för hotade och förföljda personer. Den 1 juli 2014 infördes flera lagändringar om ett tätare samarbete mellan myndigheter vad gäller s.k. kvarskrivning och en förstärkt sekretess i vissa ärenden.

Alliansen anser att fingerade personuppgifter bör kunna medges i större omfattning än i dag. Det innebär att en person får nya identitetsuppgifter, t.ex. ett nytt namn och nytt personnummer.

Därför beslutade alliansregeringen också att låta en särskild utredare göra en samlad översyn av lagstiftningen och föreslå åtgärder som ger ett förstärkt skydd för hotade och förföljda personers personuppgifter vad gäller både lagstiftning och myndighetsrutiner. Utredningen presenterade sitt betänkande SOU 2015:69 Ökad trygghet för hotade och förföljda personer. Vi förväntar oss att den sittande regeringen snarast fullföljer det reformarbete till skydd för hotade människor som påbörjades av alliansregeringen.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

26. Permanent skyddad identitet, punkt 25 (L)

av Mathias Sundin (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 25 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:1078 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 4.

Ställningstagande

Offer för hedersrelaterat våld är särskilt utsatta eftersom hoten utövas av flera, ofta närstående personer, under lång tid. Hoten kvarstår ofta även om bedömningen görs att den mest akuta hotnivån gått över. Vi föreslår att regler införs om permanent skyddad identitet för personer som lever under en långvarig hotbild.

Samhället måste se allvaret i situationen och ge ett långvarigt skydd. Där så är nödvändigt bör samhället bevilja en permanent skyddad identitet, som därmed inte behöver bli föremål för regelbunden omprövning. På så sätt ökar den

drabbades möjligheter att få trygghet och kunna planera långsiktigt i en ny tillvaro.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2016/17

2016/17:25 av Emma Carlsson Löfdahl (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att barn till separerade föräldrar med gemensam vårdnad ska ha möjlighet att vara skrivna hos båda vårdnadshavarna, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:58 av Robert Hannah (L):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa könsneutrala personnummer och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:62 av Lars Tysklind och Emma Carlsson Löfdahl (båda L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur folkbokföring på mer än en ort under samma kalenderår kan göras möjligt och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:171 av Daniel Sestrajcic m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det omedelbart bör tillsättas en parlamentarisk utredning, en skatteflyktskommission, i syfte att dels kartlägga omfattningen av skatteflykt, dels föreslå åtgärder för att motverka detsamma, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skatteflyktskommissionen bör få i uppdrag att se över generalklausulen och komma med förslag på ny lagstiftning i syfte att motverka skatteflykt och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skatteflyktskommissionen bör få i uppdrag att ta fram lagstiftning som tvingar banker och skattekonstuler att betrakta alla juridiska personer i skatteparadis som högrisk kunder och genom en anmälningsplikt anmäla detta till Skatteverket, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skatteflyktskommissionen bör få i uppdrag att se över möjligheterna att förbjuda brevlådeföretag vars enda syfte är skatteplanering, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skatteflyktskommissionen bör få i uppdrag att genomföra en kartläggning av omfattningen av skatteflykt och analysera hur mycket

det offentliga förlorat i form av skatteinkomster på grund av skatteflykt under de senaste 15 åren, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett skattetillägg alltid ska tas ut vid självrättelser och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den retroaktiva tiden för beskattning bör höjas från sex till femton år och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen inom ramen för EU bör få i uppdrag att verka för ändringar i det nya land-för-land-direktivet och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Sveriges roll som pådrivare i det globala arbetet mot skatteflykt och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör undersöka möjligheterna att införa ett globalt värdepappersregister och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:278 av Lars-Arne Staxäng och Margareta Cederfelt (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagstiftningen gällande folkbokföring och adressändring i syfte att göra dessa mer rättssäkra och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:286 av Lars-Axel Nordell (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn av kassaregisterlagen så att den oavsett område och väderleksförhållande kan tillämpas på ett rättssäkert sätt vid ambulerande torg- och marknadsförsäljning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att även pröva frågan om schablonbeskattning och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:350 av Emil Källström m.fl. (C):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram förslag i syfte att avveckla det skatterättsliga företrädaransvaret och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:376 av Annelie Karlsson (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över F-skattelagstiftningen ur både ett arbetsmarknadsperspektiv och ett skatteuppbördsperspektiv och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att denna översyn ska inbegripa kontakter med fackliga organisationer i branscher där uppdragstagare konkurrerar med arbetstagare, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en översyn gällande åtgärder för att försvåra användningen av F-skattsedel för kriminell verksamhet ska göras och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att frågan om registrering av utländska företag och näringsidkare verksamma i Sverige måste lösas och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:389 av Suzanne Svensson och Peter Jeppsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över frågan om offentlighet av personnummer och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:420 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till rättvisa skattekonton där tillgångar respektive skulder som understiger 100 kronor varken betalas ut eller in under året och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:571 av Hillevi Larsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om äldre som förlorat sin legitimation och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:618 av Niklas Karlsson (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvidga antalet branscher som har personalliggare i kombination med oannonserade kontrollbesök och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla företag verksamma i Sverige ska vara registrerade i Sverige samt ha en juridiskt ansvarig och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anmälnings- och registreringsplikt även ska gälla enskilda utländska näringsidkare som vill bedriva verksamhet i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:659 av Nina Lundström (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa personnummersystemet till förmån för ett köns- och åldersneutralt system och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:701 av Lena Asplund (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga behovet av att synliggöra arbetsgivaravgifterna på lönebesked för offentliga arbetsgivare och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:783 av Johan Nissinen (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den totala lönekostnaden för en anställd ska redovisas i lönespecifikationen och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:822 av Emil Källström m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning för att belysa Skatteverkets hantering av företagarenden och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av lagen om kassaregister och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:857 av Lisbeth Sundén Andersson och Sotiris Delis (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att redovisa skatt på lönebeskedet och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1024 av Jonas Jacobsson Gjörtler (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett separat konto för inbetalning av frivillig värnskatt och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1047 av Johanna Haraldsson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över reglerna för F-skatt i syfte att motverka löne- och villkorsdumpning på arbetsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1048 av Hanna Westerén och Marie Granlund (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler, nya och förstärkta insatser för att motverka skattefusk och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1078 av Jan Björklund m.fl. (L):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om permanent skyddad identitet för personer som lever under en långvarig hotbild och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1097 av Jenny Petersson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om frivilliga skatteinbetalningar och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1186 av Solveig Zander och Anders Åkesson (båda C):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om egenställningsföretagens roll i delningsekonomin och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1191 av Solveig Zander och Annika Qarlsson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska vara möjligt att ha ett unikt organisationsnummer på företag som drivs som enskild firma, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:1196 av Ali Esbati m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör anta en nationell handlingsplan mot skattefusk, svartjobb och social dumpning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska krävas flera uppdragsgivare för att godkännas för F-skatt och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett tidsbegränsat godkännande av F-skatt bör införas och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1208 av Annicka Engblom och Borian Åberg (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en översyn av kassaregisterlagen för torg- och marknadshandel och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1211 av Lotta Olsson och Ulrika Karlsson i Uppsala (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av bättre synlighet vid skatteuttag och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1267 av Jesper Skalberg Karlsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att synliggöra arbetsgivaravgiften per anställd på månadsbasis för såväl kontrollmyndighet som arbetstagare och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1414 av Finn Bengtsson m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en översyn av kassalagen och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1421 av Lars-Arne Staxäng (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att arbeta för ett mer transparent och effektivt skattesystem och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att arbeta för minskat slöseri med skattepengar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna för mer synliga skatter och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1446 av Jenny Petersson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att synliggöra dolda skatter och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1473 av Boriana Åberg och Annicka Engblom (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att göra en utvärdering av reformen av personalliggare och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1477 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att göra en översyn av kassaregisterlagen och ta hänsyn till de problem som beskrivs i motionen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att göra en översyn av kassaregisterlagen och att, fram till dess att en sådan översyn är klar, se över möjligheten att utfärda tillfälliga undantag för de företag som har de problem som beskrivs i motionen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:1479 av Erik Ottoson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur dolda skatter och avgifter kan synliggöras och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1524 av Gunilla Nordgren (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nödvändigheten av att det skyndsamt sker en översyn av lagen om kassaregister och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1550 av Mikael Cederbratt (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga fler undantag i folkbokföringslagen (1991:481) och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1561 av Betty Malmberg och Finn Bengtsson (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att följa upp kassaregisterlagens effekter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hur motstridiga myndighetsbesked om kassaregistren skapar problem också vid rättskipning och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1562 av Betty Malmberg (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ge Skatteverket ett särskilt uppdrag att informera allmänheten om nivån på olika skatter och arbetsgivaravgifter samt att genomslaget av detta ska följas upp och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ge statliga myndigheter och verk direktiv om att ange s.k. löneskatter på anställdas lönebesked och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ge Riksdagsförvaltningen direktiv om att börja ange s.k. löneskatter på anställdas lönebesked och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2016/17:1662 av Per-Arne Håkansson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa s.k. tyst godkännande av deklARATIONER och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1680 av Krister Örnfjäder m.fl. (S):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att självständighetskriteriet i inkomstskattelagen återställs till att kräva minst två arbetsgivare och till att inte bevilja F-skatt för uthyrning vid tillfälliga arbetstopp, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:1716 av Robert Hannah (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att medborgare bör tilldelas F-skattsedel vid födseln eller när man får uppehållstillstånd i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1721 av Said Abdu (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett krav på att Skatteverket ska ange hur mycket ett företag har betalat i skatt under inkomståret och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdra till Bokföringsnämnden (BFN) att utreda redovisningsreglerna och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett krav på att varje lönebesked visar arbetsgivarens skatt och sociala avgifter för den anställda och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utdelning av medalj vid riksmötets öppnande och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1728 av Said Abdu (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa preliminärskatten och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1783 av Said Abdu (L):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att elever som drivit UF-företag ska kunna fortsätta driva dessa efter utbildningens slut, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:1794 av Fredrik Schulte (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att avveckla källskattesystemet och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1809 av Jimmy Ståhl och Per Klarberg (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra internationella id-kort till standard och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1848 av Boriana Åberg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ändra preskriptionstiden för skulder till staten för obetalt underhåll för barn och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1872 av Ewa Thalén Finné och Lotta Finstorp (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över och avskaffa det svenska personnummersystemet och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1887 av Lars-Arne Staxäng (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en översyn av det juridiska ansvaret inom lagstiftningen om kassaregistret och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1888 av Finn Bengtsson (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över individuell redovisning av skatter och förändringar av skatter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över källskattesystemet och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1898 av Leif Nysmed (S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör ingå bilaterala överenskommelser med andra EU-länder för att driva in sanktionsavgifter och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1926 av Erik Andersson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att synliggöra punktskatter på kvitton och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1931 av Hans Wallmark (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av möjligheten att samköra adressregistrering för Skatteverket, Valmyndigheten och Pensionsmyndigheten och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1932 av Hans Wallmark (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda ifall det skulle vara möjligt att vara skriven en del av året på annan ort

och därmed skattskyldig för det aktuella antalet månader och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2030 av Solveig Zander och Kerstin Lundgren (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nödvändigheten av ett förtydligande av reglerna om dispens från kravet på kassaregister och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2056 av Pål Jonson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det nordiska skatteavtalet bör ses över i syfte att underlätta för det ekonomiska utbytet mellan Sverige och Norge och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2110 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheterna att se över nivåerna på beskattning av barnvaktstjänster och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2155 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över Skatteverkets möjligheter att motverka skattefusk i form av olaglig arbetskraft och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2414 av Markus Wiechel (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bokföringshjälp till småföretagare och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att småföretagare ska få en förenklad deklarationsprocess och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till en bokföringstjänst kopplad direkt till Skatteverket och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2471 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att asylsökande tilldelas samordningsnummer när de lämnar in sin asylansökan och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2474 av Håkan Svenneling m.fl. (V):

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen tillsammans med de övriga nordiska regeringarna bör se över det nordiska dubbelbeskattningsavtalet och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2510 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten för Skatteverket och andra berörda myndigheter att genom it-stöd och administrativt stöd förenkla administrationen för köpare och säljare inom delningsekonomin samt säkerställa att skatteinbetalning sker på ett korrekt sätt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:2524 av Markus Wiechel och Johan Nissinen (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en rättvisare hantering av kassaregister vid torghandel och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en rättvisare hantering av kassaregister vid fäbodverksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2747 av Erik Bengtzboe (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda hur skatterna kan bli mer synliga och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2754 av Erik Bengtzboe (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att godkänna körkort som nationella id-kort och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2786 av Anna Wallén (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa könsneutrala personnummer och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2908 av Fredrik Eriksson och Jonas Millard (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtliga skatteuttag alltid ska redovisas i anslutning till varje transaktion och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2953 av Fredrik Christensson och Peter Helander (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att dela kommunalskatten mellan flera kommuner och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2971 av Solveig Zander m.fl. (C):

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att införa e-inkomst enligt det förslag som Parlamentariska socialförsäkringsutredningen har lagt fram och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2994 av Cecilia Widegren (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att omgående se över hur arbetsgivare kan bli mer transparenta med hur hela kostnaden för arbete är fördelad, t.ex. på respektive lönebesked, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur staten som arbetsgivare kan vara ett föredöme och visa på vilket sätt det är möjligt att vara mer transparent och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3037 av Annika Qarlsson m.fl. (C):

38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska bli lättare att få byta identitet när det finns ett allvarligt och långvarigt hot mot hälsa och liv i en nära relation och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3106 av Rickard Nordin (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten för barn att vara skrivna på flera adresser och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att brev till vårdnadshavare ska adresseras till samtliga föräldrar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:3140 av Cecilia Widegren (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga ett införande av en direkt schablonanvisning till jobbskatteavdraget på löntagares lönespecifikation och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmuntra arbetsgivare att redovisa sociala avgifter på löntagares lönespecifikation och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3152 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över företrädaransvaret i skatteförfarandelagen och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3156 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör lägga fram förslag på åtgärder för att förstärka skyddet för hotade och förföljda personers personuppgifter och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3158 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av anståndsreglerna i skattemål och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skatteverkets statistik bör ses över och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3190 av Mathias Sundin m.fl. (L):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skatteverket ska ta fram en auktoriserad app som erbjuder företag en enkel möjlighet att rapportera in nödvändiga kontrolluppgifter och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3237 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, L, KD):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förändrad lagstiftning och utvecklade myndighetsrutiner avseende skyddad identitet och byte av identitet och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3244 av Anders Hansson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av utlandssvenskars situation under deras vistelse i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3302 av Aron Modig m.fl. (KD):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast finna en lösning på frågan om samordningsnummer för asylsökande och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3304 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över reglerna för folkbokföring för barn som bor växelvis, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:3331 av Sofia Fölster (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur avgifter och skatter som är kopplade till en anställds lön kan bli synliga på lönebeskedet och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3348 av Désirée Pethrus m.fl. (KD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tidigarelägga tilldelningen av samordningsnummer till asylsökande enligt vad som anges i motionen och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att synliggöra skattetrycket och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska det personliga ansvaret för ett aktiebolags skatteskulder och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra ersättningsreglerna vid skattemål och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mer generösa anståndsregler för skatteskulder under den tid en juridisk skatteprocess pågår och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3354 av Jakob Forssmed m.fl. (KD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att offentliga arbetsgivare bör redovisa samtliga skatter och avgifter på lönebeskeden, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:3377 av Bengt Eliasson (L):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av en rättssäker och förutsägbar behandling av hästnäringen inom skattesystemet och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3400 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att synliggöra arbetsgivaravgiften per anställd på månadsbasis för såväl kontrollmyndighet som arbetstagar och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3404 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdra åt Skatteverket att informera om jobbskatteavdraget och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3407 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Skatteverket i uppdrag att föreslå åtgärder för att minska skatteadministrationen och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3479 av Paula Bieler och Markus Wiechel (båda SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att redovisa socialavgifter i arbetstagares inkomstdeklaration och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att redovisa socialavgifter på lönebesked och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheter att i samband med slutskattebeskedet redovisa hur inbetalad skatt fördelats på olika utgiftsområden och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att presentera lättlästa budgetar i all offentlig verksamhet och tillkännager detta för regeringen.